

LIETUVIŲ
DIENOS

LITHUANIAN DAYS
MARCH, 1962

DR. MARIJA GIMBUTIENĖ, MOKSLININKĖ ARCHEOLOGĖ

1962 – MAIRONIO METAI, KOVO MĖN.

Vyriausias Redaktorius / Editor-in-Chief

Bernardas Brazdžionis

Literatūros Redaktorius / Literature Editor

Juozas Tininis

Foto Redaktorius / Photo Editor

Daumantas Čibas

Anglų kalbos Redaktorius / Senior English Editor

Milton Stark

Anglų kalbos Redaktorius / English Editor

Mrs. Dalilė Polikaitis

Leidėjas / Publisher

Anthony F. Skirius

Administracijos / Circulation Manager

Juozas Andrius

Redakcijos atstovai atskiruose miestuose ir valstybėse
/ Contributing Editors:

Juozas Bertulis, Chicago, Ill.; Viadas Butėnas, Chicago, Ill.; Vytautas A. Braziulis, Cleveland, Ohio; Jurgis Almis Jūragis, Sydney, Australia; Viadas Mingėla, Detroit, Mich.; Balys Raugas, Philadelphia, Pa.; Cezaris Surdokas, Baltimore, Md.; Edvardas Sulaitis, Chicago, Ill.; Petras W. Urban, Cleveland, Ohio; Vaclovas Verikaitis, Toronto, Ont., Canada; Vytautas Volertas, Riverside, New Jersey.

Nuolatiniai foto bendradarbiai / Photographers:

JAV: Brockton, Mass. — B. Kerbelienė. Brooklyn, N. Y. — V. Augustinas; V. Maželis; G. Penikas. Chicago, Ill. — A. Gulbinskas, B. Lungys, V. Noreika. Cleveland, Ohio — V. Bacevičius. Los Angeles, Calif. — L. Briedis, Pr. Gasparonis, L. Kančiauskas. Manchester, N. H. — K. Daugėla. New Haven, Conn. — P. Jasiukonis. Omaha, Nebr. — Rev. L. Musteikis. Philadelphia, Pa. — F. Jakaitis, V. Gruzdis. Washington, D. C. — P. Labanauskas; Photo Alda. Waterbury, Conn. — J. Gaidys, V. Vaitkus. CANADA: Hamilton, Ont. — A. Juraitis. Montreal, P. Q. — L. Stankevičius. Toronto, Ont. — J. Dvilaitis. AUSTRALIA: E. Butkūnas, P. Sakalauskas; E. Karpavičius.

Straipsniai, autoriaus pasirašyti pavarde, slapyvardžiu ar inicialais nebūtinai reiškia ir redakcijos nuomonę. The opinion expressed in signed or initialed articles are not necessary those of the Editors.

Žodinę ir visą kitą medžiagą, spausdintą "Lietuvių Dienų" žurnale, LD leidykla pasilaiko teisę panudoti kitais atvejais.

"LIETUVIŲ DIENOS" YRA SUJUNGTOS SU "KALIFORNIJOS LIETUVIU", LEISTU 1946-1949 METAIS.
"LITHUANIAN DAYS" IS COMBINED WITH
"CALIFORNIA LITHUANIAN".

Skaitytojų pageidavimu prenumerata atnaujinama automatiškai, nelaukiant atskiros pranešimo. Nutraukdamas prenumeratą, skaitytojas administraciją informuoja laišku / If subscription is to be discontinued at expiration, notice to that effect should be sent; otherwise it will be renewed automatically. This policy accords with the wishes of our subscribers.

Leidžiama kas mėnuo, išskyrus liepos ir rugpiūčio mėn.
Published monthly, except July and August

Atskiros nr. kaina 65 centai Single copy 65¢

Prenumerata metams \$6.00 Let kuriame pasaulio krašte.
Subscription \$6.00 per year in any country of the world.
Garbės prenumerata / Honorary subscription \$10.00.

"Second Class Postage Paid At Los Angeles, California".

LIETUVIŲ

DIENOS

LITHUANIAN DAYS MAGAZINE

4364 Sunset Boulevard

Hollywood 29, California

NO 4-2910

N. 3 (122), XIII metai
KOVAS, 1962 MAIRONIO M.

Vol. XIII, No. 3(122)
MARCH, 1962

TURINYS / CONTENTS

Menas bei pramoga. Vedamasis.	3
Produktyvaus darbo galimūmų. Pokalbis su A. L. T. S. pirmininku Vytautu Abraičiu	4
Bronys Raila, Dr. Marija Gimbutienė, pirmaujanti mokslininkė tarptautinėse eilėse	5
Andrius Norimas, Tyla Didžiojo Dauboj. Apsakymas.	8
Jonis Aluona, Varnos, ne arai. Humoristiniai eilėraščiai.	9
Dr. A. Razma, Lietuvių Fondas. Statuto pagrindiniai taškai	10
Eugenijus Gerulis, Lietuviai evangelikai jungiasi bendram darbui	11
Knygos ir Autoriai. Recenzijos, kultūrinio gyvenimo kronika	12
J. Brz., Spalvos ir linijos Juozo Bagdono kompozicijose	14
Iš L. Dailininkų Sąjungos parodos Chicagoje. Stančikaitės, Dagio, Buračo ir kt. darbai ...	14
Juozas Švaistas, Rokiškis susitinku su komunistais. Iš atsiminimų knygos.	16
Veidai ir vaizdai. Iliustruota kronika iš viso pasaulio lietuvių veiklos	18
Žmonės, dienos ir darbai. Smulkioji kronika ir Los Angeles žinios	20

ENGLISH SECTION

A Point to Remember, by J. Kajeckas	21
Dead Flesh to Eat, short short story by Milton Stark	22
Then and Today, by Rev. J. A. Neverauskas ..	22
Chaff and Grain in Occupied Lithuania	23
Lithuanian History in Stamps, Part XLV, by A. Bernotas	23
The Price of Liberty, Extracts of an address by Vice Mayor H. Balaban	24
Lithuanians Make News	25
Sovietinė realybė iš po "šluotos".	26

NEUŽMIRŠKITE ANAUJINTI PRENUMERATOS 1962 METAMS!

PAVARTYKITE LD LEIDYKLOS KNYGŲ KATALOGĄ!

TEN YRA KNYGŲ, KURIŲ JŪS NORITE ĮSIGYTI!

VIRŠELIAI / COVERS

Front Cover - Pirmasis

Dr. Marija Gimbutas, Fellow of the Center for Advanced Study in the Behavioral Sciences, Stanford, Calif. Fellow and Lecturer of Harvard University. Associate Scholar of Radcliffe College.

She has completed graduate work in the archaeology and ethnology of Europe at the University of Vilnius in Lithuania, and Universities in Austria and Germany, Tuebingen, where she obtained her PhD in 1946.

During the past 10 years, the archaeologist's major scientific work at Harvard has been devoted to the prehistory of central and eastern Europe. Her research has resulted in a three-volume monograph entitled "The Prehistory of Eastern Europe," the first volume of which was published in 1956. Volume II of this work is now being published by the Peabody Museum of Harvard University and Volume III is now in manuscript.

Her earlier books were devoted to the prehistory and ancient religion of Lithuania. She is presently working on books on the Balts and on prehistoric Russia for the "Ancient Peoples and Places." (More — pages 5-6-7).

Dr. Marija Gimbutienė (Alseikaitė) iš mūsų mokslo žmonių yra labiausiai iškilusi amerikiečių pasaulyje. Pirmą kartą prie Harvardo univer-

siteto, ji parašė milžinišką trijų dalių veikalą, Rytų Europos proistorę, kurio I tomas išėjo 1956, II t. dabar spausdinamas, o III dar rankraštyje tebėra redaguojamas, papildomas. Be to, ji daug rašo užsienio moksliniuose leidiniuose ir skaitytojų paskaitas universitetuose. Viena iš tokių paskaitų yra apie Bronzos amžiaus Vidurio Europos imperiją. (Daugiau žiūr. str. 5-6 psl.)

Back Cover - Paskutinis

St. Casimir's church in Vilnius, erected in the years 1595—1609 in honor of the first Lithuanian saint.

Presently St. Casimir's church is converted into an anti-religious museum.

Šv. Kazimiero bažnyčia Vilniuje, statyta Jėzuitų 1595—1609. Fundatorių tarpe buvo L. Sapiega, M. Radvila ir kt. Lietuvos didikai bei Vilniaus miestelėnai. Po Lietuvos-Lenkijos padalinimo, 1845 m. rusai bažnyčią atėmė iš katalikų ir paverė cerkve. Nuo vieno bokšto nuėmė Kazimiero karališkos karūnos "kapurę", kuri nuotraukoje matyti tolimesniame bokšte, ir uždėjo savo "svogūną". 1943 Vokiečių okupacijos metais Lietuviai architektai vėl restauravo bokštą ir uždėjo karališką karūną (arch. J. Muklo proj.), kuri dar tebėra ir šiandieną, bažnyčią bolševikams paverčius antireliginiu muziejumi.

Lietuvių Delegacijos nariai, apsikanę pas JAV Prezidentą Vasario 16 d. proga priėmimo Lietuvos Pasiuntinybėje Washingtone.

Members of Lithuanian Delegation, after their visit with President Kennedy, at the Lithuanian Legation in Washington.

Menas bei pramoga

mūsų lietuviškajame gyvenime

Žmogaus gyvenimas susideda iš kasdienybės ir šventadienių. Iš nuolatinio darbo ir poilsio. Iš įtempimo ir atvangos. Iš kovos už būvį ir iš užsimiršimo valandų.

Darbadieniai šeši ar penki per savaitę, šventadienis vienas. Šventė savaitėje, kad ir nuolatinis įvykis, bet šviesus ir brangus. Be to, dar yra gyvenime ir retesnių, didesnių švenčių. Pakilimo valandų. Kaip sėkmadienį, su malda, ir dar daugiau — su su meno kūryba, kuri pakelia žmogų iš pilkosios kasdienybės, su su linksmomis pramogomis, kurios išvaduoja žmogų iš rūpesčių bent tam momentui.

Nors romėnų satyrikas Juvenalis sakė, kad tik tamsi liaudis šaukia: panem et circenses, t. y. duonos ir žaidimų arba materialinių gėrybių ir pramogų, deja, ši definicija yra labai taikli ir mūsų meto žmogui. Kartais atrodo, kad šiame pasaulyje žmogus to ir tesiekia. Nebūdami stoikais, galėtume sakyti, kad pilnam žmogui gyvenimui reikia ir materialinių turtų, ir dvasinių vertybių, ir lengvo atodūsio. Bet bekraunant materialines gėrybes net nepastebint lengva tapti jų vergu, kuris arba nebeturi nei laiko, nei noro kam kilnesniam, arba, užsitikrinęs sau materialinę nepriklausomybę, metasi į beatodairišką naudojimąsi žemės smagumais, užmirštant bet ką prasmingesnio, gražesnio, aukštesnio.

Mūsų lietuviškajame gyvenime iki šiolei to pavojaus dar nebuvo. Vis dar kūrėmės. Vis dar niekur nebuvome pritapę. Vis dar gyva buvo praeitis ir normalaus savame krašte gyvenimo atminimas. Bet laikas daro savo. Sąlygos pamažu normalėja. Susidarome arba įsijungiame į "normalų" gyvenimą. Negyvensi visą laiką kryžkelėje arba ant šalikelės kelmo.. Imamos leisti šaknys. Vyksta darbas ir kūryba. Kiekvienais metais į lietuviškąjį kūrybinį lobyną įnešami nauji dailės, literatūros, muzikos ir kitų menų veikalai. Naujai statomos bažny-

čios, projektuotos mūsų architektų, puošiamos lietuvių dailininkų. Visa tai ilgam paliks kaip šio laikotarpio prasmingieji liudininkai. Bet šalia to vis ryškiau pastebėti, kaip mažėja visuomenės alkis savam literatūros veikalui, savam žodžio ar muzikos koncertui, ir tuo metu, kai jau turima savi namai, kai būtų iš ko įsigyti savo dailininko paveikslas ar skulptūra, pasirodo, kad dailininkas jam per moderniškas, kai yra kur pastatyti knygų spinta — savas rašytojas jam jau per menkas. Savų dainininkų koncertai, į kuriuos bilietai kainuoja 2 doleriai, ima duoti nuostolius, o baliuose ir banketuose, kurių kainos (ir ekstra išlaidos kelis kartus didesnės) trūksta vietų.

Antai skaitome viename laikraštyje X miesto ir apylinkės "paren-gimų ir pramogų kalendorių. Iš 29 datų—18 balių, banketų, gegužinių, blynų ir alučių, keletas susirinkimų, du koncertai ir vienas — Mairo-nio minėjimas.

"Nebūkime puritonai!" — pasakys blynų ir alučių rengėjas, — "už tuo būtų gautą pelną mes pasiuntėme siuntinį į Sibirą..."

Nebūkite fariziejai. Yra ir dar pelningesnių būdų pinigams surinkti pasinaudojant žmogaus silpnybėmis. Bet kokį dvasinį nuostolį neša tas "pelnas" pamatysime tik dar už dešimties metų, kai mūsų rašytojai bus padėję plunksną, kai dailininkai rengs parodas tik amerikiečių gaėrijose, kai mūsų daininkai nueis dar brangesnės publikos "enterteininti".

Prieš keletą metų šiame pat žurnale buvo išspausdintas eilėraštis, kuriame autorius pasitraukusių iš tėvynės asmenų nuotaikas išreiškė eilute: "Tuščios mūsų rankos, bet širdis pilna". Esame, vadinas, netekę materialinių turtų, bet esame kupini dvasinės stiprybės, — ryžto, kūrybinių polėkių ir kovos ugnies. Ar ne artėja laikas, kada satyrikas šią eilutę galės paversti parodija, sakydamas: "Pilnos mūsų rankos, bet širdis tuščia"? Ar greit ir ar iš viso taip bus, pareis nuo mūsų visų.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Centro valdyba 1961-62 metams New Yorke.

Iš kairės į dešinę sėdi: Antanas Senikas — 1-sis vice pirm., Emilija Čekienė — sekretorė, Vytautas Abraitis — Sąjungos pirm.; stovi:

dr. Bronius Nemickas — II-sis vice pirm., Povilas Aišauskas — išdininkas.

Paskutiniu metu eilę metų ALTS c. valdyba buvo renkama iš čikagiškių. Foto G. Penikas
Officials of the Lithuanian National Society.

Produktyvaus darbo galimumai

Pokalbis su A. L. T. S. pirmininku Vytautu Abraičiu

— Iki šiol Amerikos Tautinės Sąjungos valdyba vis buvo renkama Chicagoje, t. y. iš tenai gyvenančių; šiemet šios tradicijos nebesilaikyta. Kokie motyvai čia nusvėrė?

— Nevysiškai tikslu yra tvirtinti, kad iki šiol ALTS centro valdyba vis buvo renkama Chicagoje, t. y. iš tenykščių gyventojų. Pirmuoju ALTS pirmininku buvo a. a. Antanas A. Olis iš Chicagos, bet antruoju jau buvo a. a. Dr. M. J. Colney iš Waterbury, Conn. Tiesa, trečiuoju, ketvirtuoju ir penktuoju pirmininku buvo visi čikagiškiai, būtent: A. Lapinskas, Dr. S. Biežis ir E. Bartkus. Darbo tikslingumo sumetimais ir valdybos buvo renkamos iš žmonių tose vietose, kur gyvena Sąjungos pirmininkas. Taigi, nebuvo sulaužyta jokia tradicija, kai paskutinis A. L. T. Sąjungos suvažiavimas pirmininku išrinko V. Abraitį iš New Yorko ir atitinkamai nuo to ir kiti valdybos nariai buvo išrinkti iš New Yorko apylinkėje gyvenančių Sąjungos narių.

— Gal trumpai nužymėtumėte pagrindines gaires, kurių mano laikytis naujoji ALTS-gos valdyba savo veikloje, kaip Lietuvių Bendruomenės ir Amerikos Lietuvių Tarybos nariai?

— ALTS kaip organizacija neįeina į Amerikos Lietuvių Bendruomenę. Lygiai kaip ir visos kitos ideologinės organizacijos nėra Bendruomenės nariais kaip organizacijos. Bet pavieniai ALTS nariai Bendruomenėje labai aktyviai reiškiasi ir tą paliudyja tas faktas, kad paskutiniuose Bendruomenės rinkimuose į Tautinės Sąjungos narių. Ir ankstyvesnės Tautinės Sąjungos valdybos ir dabartinės Valdyba laiko Bendruomenės stiprinimą pozityviu reiškiniu Amerikos lietuvių gyvenime, jos veikla aktyviai domisi ir ją remia. Mūsų įsitikinimu nepakenktų visiems išsamiau išsiaiškinti santykiavimą Bendruomenės su kitomis ideologinėmis organizacijomis, kurių veikla daugeliu atveju gali kryžiuotis.

A. L. Tautinė Sąjunga įeina į Amerikos Lietuvių Tarybą kaip jos narys. Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga pripažįsta svarbią vieningo Amerikos Lietuvių atstovavimo politinėje kovoje už Nepriklausomos Lietuvos atstatymą. Iš antros pusės, Tautinė Sąjunga yra pirmoji,

kėlus ir kelianti A. L. Tarybos struktūros ir vadovybės sudarymo trūkumus. Tą savo nepasitenkinimą daugeliu atvejų, tiek spaudoje, tiek Tarybos suvažiavimuose, yra reiškusi. Tenka pripažinti, kad parama iš kitų šiuo reikalu iki šiol buvo gana menka. Atrodo, kad šį reikalą kiek išjudino pastarieji pas Amerikos Prezidentą lietuvių delegacijos sudarymo įvykiai.

Bet tai tikriausiai nepriklausys ne vien tik nuo A. L. Tautinės Sąjungos.

— Ar nemano naujoji Sąjungos valdyba paskuti ALTS bendran Lietuvos išlaisvinimo darban VLIKE? Ar ir toliau eis separatiniu keliu?

— Jau atsakydami į ankstyvesnį klausimą tvirtiname, kad A. L. Tautinė Sąjunga pripažįsta Amerikos lietuvių vieningumo svarbą. Vlikas ir Talka nėra Amerikos lietuvių organizacijos. Jos sudarytos visai kitu pagrindu, nei Amerikos Lietuvių Taryba. Ir todėl, jei, pav. nelaikoma A. L. Romos Katalikų Federacijos neįėjimas į Vliką separatiniu veikimu, tai kodėl A. L. Tautinės Sąjungos neįėjimas į Vliką reikia laikyti separatiniu veikimu? Sąjunga kaip organizacija neįeina ir į Talką. Surasti bendrai kalbai tarp VLIKO ir TALKOS yra jų pačių, t. y., Vliko ir Talkos uždavinys, o ne A. L. Tautinės Sąjungos. Neabejojame, kad to pasiekti būtų galima, jei abi šalys nuoširdžiai siektų susitarimo, paremto produktyvaus darbo galimumais, o ne politinės aritmetikos išskaičiavimu.

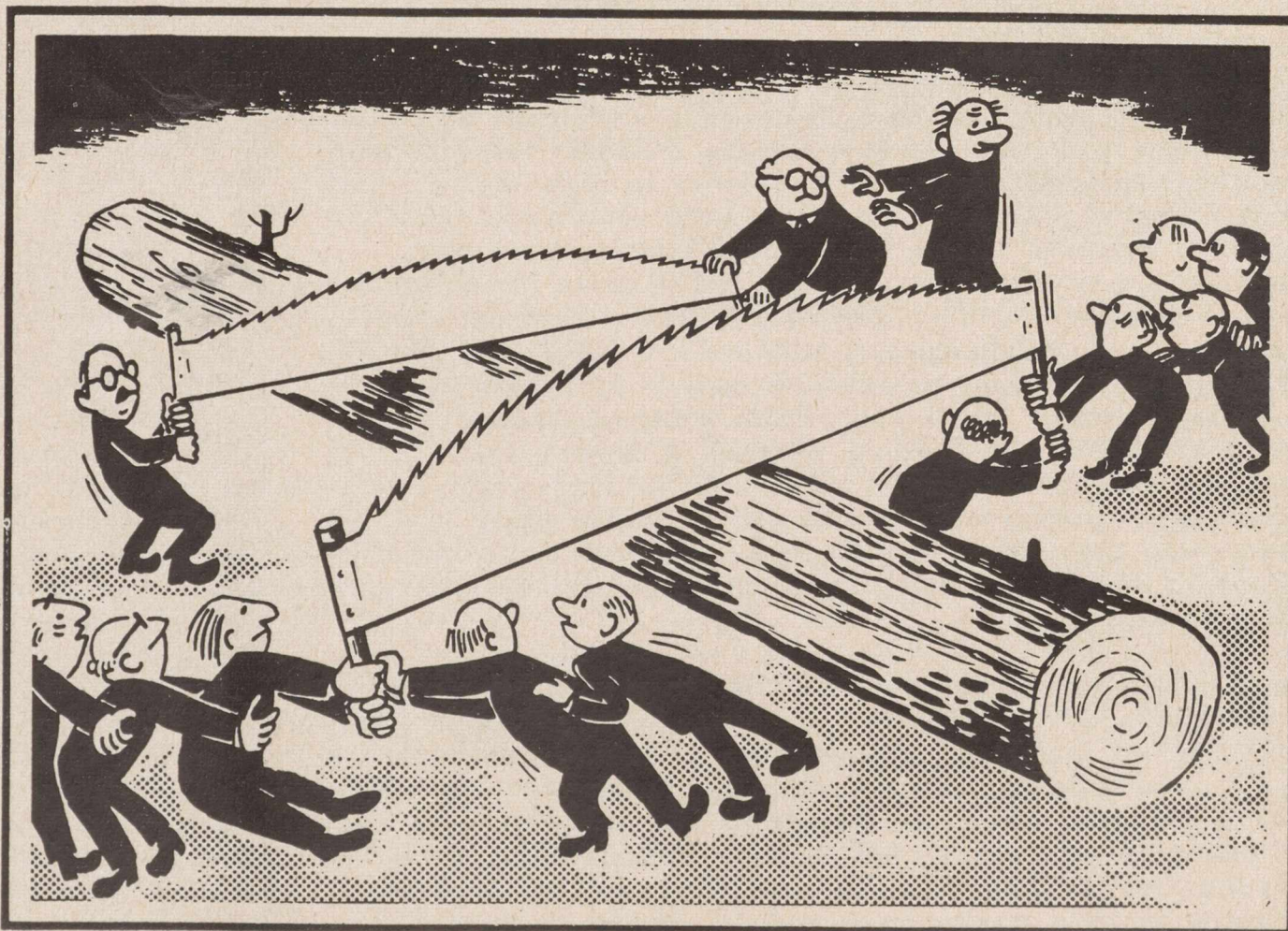
— Ar nemano naujoji ALTS-gos valdyba, kad jos praktikuojamas lėšų telkimas "TALKOS" būdu skaldo lietuvių visuomenės solidarumą ir yra žalingas Lietuvos laisvinimui?

— A. L. Tautinės Sąjunga nepraktikuoja lėšų telkimo laisvinimo akcijai nei "Talkos", nei "Be Talkos" būdais. Ji visada rėmė ir remia kiekvieną pozityvų Lietuvos laisvinimo darbą, nežiūrint kuri organizacija jį vykdytų. A. L. Tautinė Sąjunga, būdama Amerikos Lietuvių Tarybos nariu ir remdama ją, netiesiogiai remia ir VLIKĄ. Tik tokiu būdu ji remia ir TALKĄ, ir tik todėl, kad ji atlieka darbus, kurių nei vienas kitas laisvinimo veiksnys neatlieka. Paskirų fondų yra visa eilė Amerikoje. Ir jei jie neskaldo lietuvių visuomenės solidarumo ir nėra žalingi Lietuvos laisvinimo akcijai, tai keista, kodėl tik Nepriklausomybės Fondas reikia laikyti žalingu?

— A. L. Tautinė Sąjunga kaip jau pats vardas sako, yra Amerikos lietuvių tautiškų pažiūrų žmonių visuomeninė ir kultūrinė organizacija, siekianti savo nariuose skiepyti pasiukojimą ir pirmenybės teikimą bendriesiems tautiniams reikalams. Šis principas lemia visas ALTS pažiūras į visus klausimus.

Taip dirbdami Lietuvos laisvės bylai nieko nelaimėsime. Su tokiu parašu žemiau dedamą karikatūrą išspausdino 1960 m. "Dirva" (Nr. 104).

Premijos vertas objektyvumas! Paprastai mėgstama tik save gerai darant matyti, gi "Dirvos" karikatūristo akimis ir vieni ir kiti dirba atvirksčiai. Taip tada pasijuokta, atrodo, iš Vliko ir iš jo išėjusių grupių. Bet dabar, panašiai ėmė ryškėti ir Alto "plovėjų" darbas...

DR. MARIJA GIMBUTIENĖ

pirmaujanti mokslininkė pasaulinių mokslininkų archeologų eilėse

BRONYS RAILA, Los Angeles, Calif.

Man nejauku, stačiai beveik baugu rašyti šią apžvalgą apie Dr. Mariją Alseikaitę-Gimbutienę ir jos mokslinius darbus.

Ne tik dėl to, kad nesu jos pamėgtosios srities specialistas ir net ne kažinkoks mėgėjas. Net ir ne dėl to, kad iš žmonos pusės ji man yra artima giminaitė, kurios augimą ir brendimą turėjau progos stebėti beveik nuo jos vaikystės.

Nejauku ir baugu dėl svarbesnių priežasčių. Ir kaip nebus, kada šiandien daugelis iš mūsų ir ypač mūsų jaunoji karta griežtai ir kone su pasityčiojimu pareiškia senajai kartai: — Nusibodo mums jūsų istorijos! Nebeįdomi ir niekam nereikalinga ta jūsų praeitis! Svarbiau dabartis, — apie ją galvokime. Pagaliau, ir dabartis nelabai įdomi. Svarbiausia — ateitis. Žiūrėkime tik į ateitį, tik pirmyn, tik į rytojų. Šalin praeitis su visomis įgrisusiomis rietenomis! Tegyvuoja ateitis, o su ja ir mes — su naujais, svarbesniais žygiais!

Nesu ir aš be nuodėmės šiame ateitininkų chore. Solo ir visais keturiais balsais šaukta, kurstyta, triukšmauta, versta praeitis, statyta rytojus. Daug puikių šūkių, — tik tų svarbiųjų žygių, tik tų naujovių vis nekažinkiek.

Ir kaip čia dabar kalbėti vėl apie istoriją? Apie praeitį? Ne, dar blogiau: apie labai tolimą praeitį, žilą senovę, dar senesnę už pačią istoriją. Kalbėti apie archeologiją!

Lietuviui kalbėti šiandien apie archeologiją, tai reiškia pirmiausia susipažinti su Dr. Marija Gimbutiene. Ji yra pirmoji lietuvių mokslininkė, kuriai šioje srityje neabejotinai pavyko pasiekti pasaulinio masto pakopą. Ne per dabartį ar ateitį, bet per tolimą, seną, priešistorinę praeitį ji atėjo pas mus ir pas kitus. Atėjo su sagtimis, kirvukais, akmenis ir žalvario ietimis,

kapinynų šukėmis ir kitomis iškasenomis, kurios kompetetingo mokslininko nušvietime prakalba beveik tiek pat aiškiai, kaip rašto raidės, ir daug tiksliau, kaip pasakos, legendos, padavimai.

Nuo Vilniaus ligi Harvardo

Marija Birutė Alseikaitė gimė Vilniuje 1921 metais — taigi, kai Lietuva jau buvo nepriklausoma valstybė. Tačiau jos gimtasis miestas, Lietuvos sostinė, jau buvo pagrobta lenkų. "Visdėlto esu labai dėkinga likimui, kad gimiau ne kur kitur, o Vilniuje: šis nepaprastai gražus miestas mane ne tik augino, bet jo vaizdas ir dvasia lydi per visą gyvenimą.", dar visai neseniai ji pasakojo, atvykus paviešėti pas gimines į Los Angeles.

Iš tikrųjų, tai buvo likimo privilegija. Abu tėvai kilme ne vilniečiai: tėvas žemaitis, motina aukštaitė, pirmajam pasauliniam karui baigiantis įsikūrė Vilniuje. Abu medicinos gydytojai. Tėvas, dr. Danielius Alseika Vilniuje greit pasireiškė, kaip vienas iš stambiausių lietuvių visuomenės veikėjų, organizatorių, kovotojų už lietuviybę. Pirmininkavo eilei centrinių lietuviškų Vilnijos organizacijų, direktoriavo Vilniaus Poliklinikai, parašė visuomeninio ir istorinio turinio knygų.

Dr. Alseika iki savo per ankstyvos mirties nesitraukė iš Vilniaus, bet dr. V. Alseikienė, vis didėjant lenkų persekiojimams, su sūnumi Vytautu (vėliau teisininku ir žinomą žurnalistu) ir dukterimi Marija Birute persikėlė į Kauną. Čia būsimoji archeologė baigė gimnaziją ir įstojo Vytauto D. Universitetan studijuoti literatūros ir kalbų. Niekas negalėjo atspėti, kuria

kryptimi pagaliau nueis jos studijos. Mergina buvo gerai išlavinta pijanistė, sportiška, mėgstanti keliauti, ypač vasaromis plaukioti mūsų upėse ir ežeruose.

Pagaliau staiga apsisprendė studijuoti Lietuvos proistorę, senovę, archeologiją. Po keturių įtemptų studijų metų jau Vilniuje 1942 m. baigė Universitetą, pas prof. J. Puziną paruošdama diplominį darbą apie "Laidoseną Lietuvoje". Antrajam bolševikų antplūdžiui atsiskalavus, su vyru inž. J. Gimbutu išvyko į Vakarų, kur papildomai dar studijavo savo specialybėje Tuebingeno ir kituose vokiečių universitetuose ir, išplėsdama savo diplominį darbą apie lietuvių laidoseną priešistoriniuose laikuose į ilgesnę disertaciją, gavo archeologijos daktarą.

Atvykus Amerikon, pirmieji gyvenimo žingsniai buvo rūstūs, kaip ir daugeliui iš mūsų. Bet Marija su visu atkaklumu griebėsi užsikabinti, vėliau įsistiprinti ir plačiau pasireikšti savo specialybėje. Ji buvo priimta studijų darbams Harvardo Universitete, Peabody Muzėjuje, ir netrukus savo raštais ir tyrinėjimais atkreipė archeologijos specialistų dėmesį. Čia ji, šalia kitų darbų, parašė Lietuvą liečiantį veikalą "Ancient Symbolism in Lithuanian Folk Art" (1958 m. išleido American Folklore Society), kur sumaniai ir pirmą kartą panaudojo daugelį archeologinių duomenų senajai lietuvių kultūrai pažinti.

Tačiau pagrindinis jos darbas buvo ir liks stambus veikalas apie Rytų Europos proistorę — **Prehistory of Eastern Europe** — kurį leidžia Harvardo Universitetas. Pirmasis šio veikalo tomas "Mesolithic, Neolithic and Copper Age Cultures in Russia and the Baltic area" buvo išspausdintas 1956 m. ir pakartotas 1958 m. Ši knyga dabar tapo privaloma studijų medžiaga beveik visuose Vakarų universitetuose. Galutinai paruoštas ir jau spausdinamas antrasis Proistorės tomas "Bronze Age Cultures of Central and Eastern Europe", kuris turės apie 1000 puslapių ir 600 iliustracijų. Autorės įsitikinimu ir viltimi, tai būsiąs jos svarbiausias mokslinis darbas, kur ji paskelbia ir įvairiais archeologijos bei gretimų mokslų duomenimis mėgina pagrįsti savo naują teoriją apie priešistorinių laikų centrines Europos imperiją, kurioje baltai, taigi ir lietuviai yra suvaidinę svarbų vaidmenį. Susipažinus su rankraščiu, tai atrodo tikrai didelės reikšmės ir įdomumo mokslinis darbas, su kuriuo gilesnis supažindinimas, deja, nėra įmanomas šios siauros apžvalgos rėmuose.

Su šiais veikalais dr. Marija Gimbutienė per dešimtmetį iškilo į pirmąjį tarptautinių archeologų mokslininkų eilę, ir jai atsidarė visi keliai. Tarsi įvertinimą ir kaip naują pagalbą, ji gavo 1961-62 metais pakvietimą pasinaudoti Stanfordo Universiteto "Center for Advanced Studies in Behavioral Sciences" metinę stipendiją. Ten šiuo metu ji gyvena, toliau gilina studijas, taiso antrojo Proistorės tomo korektūras, rašo specialybės knygų recenzijas archeologijos žurnaluose ir redaguoja stambesnę veikalą apie baltus ("The Balts"), kurį jai užsakė ir vėliau išleis Thames and Hudson, London, ir Praeger, USA, leidyklos. Knyga įeis į tų leidyklų seriją "Ancient Peoples and Places" ir pasirodys anglų, vokiečių, prancūzų ir italų kalbomis.

Žurnalizmas, rašant žurnalams

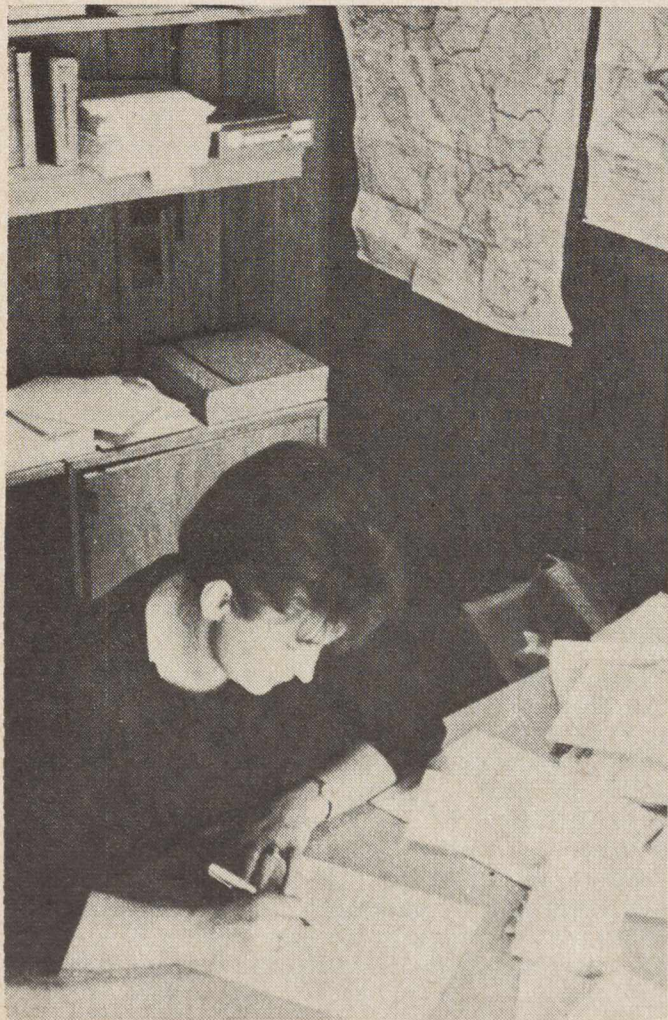
Čia parašytos ar rašomos knygos yra tik dalis mūsų jaunosios mokslininkės darbų.

Ne mažiau laiko ir pastangų jos buvo padėta paruošti visą eilę straipsnių, knygų įvertinimų mokslo žurnaluose, o taip pat paskaitų ir pranešimų tarptautinėse konferencijose bei studijų seminaruose. Sudėjus į krūvą, tai sudarytų ne vieną storą tomą. Ši autorės nuolatinė ir intensyvi veikla mažai težinoma ir sunkiai tegalėtų būti pasekama platesnės tiek amerikiečių, ir taipgi lietuvių visuomenės, nes ji priklauso sričiai, kuri nepasiekia plačiųjų sluoksnių, įdomi, vertinga ir suprantama tik tos srities specialybės mokslininkams.

Amerikiečių, anglų, slavų ir kitų kraštų proistorės bei archeologijos žurnaluose ar specialiuose leidiniuose Marija Gimbutienė yra iki šiol paskelbusi daugiau nei pusimtį ilgesnių straipsnių. Pvz., Encyclopaedia Britannica (apie baltus), Lietuvių Enciklopedija, American An-

Dr. Marija Gimbutienė darbo kambary Center for Advanced Study for Behavioral Sciences, Stanford, Calif.

DR. MARIJA GIMBUTAS AT WORK

Dr. M. Gimbutienė ir filosofas Sidney Hook, Stanford, California.

DR. M. GIMBUTAS & PHILOSOPHER SIDNEY HOOK

thologist, Proceedings of the Prehistoric Society, Cahiers d'Histoire Mondiale, International Journal of Slavic Linguistics and Poetics, Swiatowit (Varšuva) ir tt. Visa eilė jos straipsnių lietuvių proistorės klausimais yra buvę paskelbta ir mūsų įvairioje perijodikoje.

Ypačiai pažymėtini jos pranešimai, referatai ir paskaitos įvairiuose amerikiečių ir tarptautiniuose mokslininkų suvažiavimuose, kur ne kartą būdavo atkreipiamas dėmesys ne tik į išskirtiną mokslininkės erudiciją, bet ir į žymiai retesnį faktą archeologų sambūriuose: kongresų delegatė buvo moteris, jauna, simpatiška, graži ir visai "nearcheologiška". Iš tikrųjų, ne kartą pasitaikydavo, kai žilagalvių profesorių moksliniuose sąsąskrydžiuose Marija Gimbutienė būdavo... vienintelė moteris jų tarpe.

Štai keletas labiau pažymėtinų tų sąsąskrydžių ir juose darytų pranešimų temų... 1956 m. Philadelphiaje tarptautiniame antropologų ir etnologų kongrese paskaita apie "Kultūrų pasikeitimą Europoje apie 2000 m. prieš Kristų sąryšį su indoeuropiečių ekspansija iš rytų..." Šeštajame tarptautiniame priešistorinių mokslų kongrese Hamburge (Vokietijoje) 1958 metais paskaita apie "Žalvario amžiaus kultūrą rytų Europoje" ... Archeologų suvažiavime Prahoje ir Brno (Čekoslovakijoje) 1959 metais, kur dalyvavo tik 18 specialistų, po vieną ar du iš įvairių Amerikos ir Europos kraštų, M. Gimbutienės paskaitos tema buvo "Indoeuropietiškosios pilkapių kultūros Eurazijos stepėse chronologija ir ekspansija į vakarus" ... Šeštame tarptautiniame antropologų ir etnologų kongrese Paryžiuje 1960 metais paskaita "Ugrofinių ir indoeuropiečių protėvynės vėliausių archeologinių davinių šviesoje" ... 25-tame tarptautiniame orientalistų kongrese Maskvoje 1960 metais vienintelė kongreso pilnateisė dalyvė lietuvė Marija Gimbutienė (amerikiečių delegacijos narė) turėjo paskaitą anglų kalba "The Bronze Age Chronology in the Caucasus" ... Amerikos antropologų sąsąskrydyje Mexico City, Meksikoje, 1959 metais paskaita "Slavų protėvynė ir jų ekspansija". Ta pačia proga vietos universitete dar turėjo dvi paskaitas antropologijos sekcijoje apie kimerus ir skitus...

Jau nustatyta, kad šių 1962 metų rudenį dr. M. Gimbutienė dalyvaus šeštame priešistorinių mokslų kongrese Romoje, kur atstovaus Amerikos antropologų sąjungą ir Harvardo universitetą. Kongrese jai numatyta prarvesti vieną studijų sekciją. Viešėdama Stanforde, ta proga ji dabar pasiruošia pranešimams temomis: Žalvario amžiaus centrinės Europos imperija, Rytų ir vakarų migracijos Europoje priešistoriniais ir istoriniais laikais, Žalvario amžius Kaukaze, Archeologiniai atradimai Rumunijoje ir kt.

Gausios studijų kelionės

Suminėjus čia kelių paskaitų temas ir veiklų antraštes, skaitytojui gali susidaryti sunkus įspūdis: painūs, keisti ir kieti privalėtų būti archeologijos ar priešistorinių laikų kultūros mokslai... Ir tokio mokslininko gyvenimas greičiau nepavydėtinas.

Jei jūs įsivaizduotumėte archeologą, kaip pasenusį, pražilusį, nuplikusį žmogų, paskendusį senų knygų dulkėse, sukniubusį prie kirvukų, aplūžusių statulėlių, kapų mumijų ir kitokių iškasenų, mėginantį išskaityti, kas buvo tais amžiais, iš kurių mus nepasiekia joks raštas, — tai, be abejo, gal galėtumėtės tokio jo gyvenimo ir veiklos, užmerkusio akis ne tik į ateitį, bet ir į dabartį. Labai nuobodus tokio žmogaus gyvenimas...

Tačiau tai būtų netiesa, kas liestų Mariją Gimbutienę. Ta jos 'sausa', 'nuobodi', 'be ateities' profesija kaip retai kam jai suteikė progų daug keliauti, daug matyti, daug studijuoti ir pasireikšti.

Kai tik savo rašiniiais ir moksliniais veikalais mūsų archeologė įrodė savo vertę, pagarsėjo ir išpopuliarėjo mokslo institucijų ir specialistų aplinkoje, jai tuojau susidarė galimybės ir reikiama parama beveik nuolatiniams kelionėms ir studijoms. Trijų metų laikotarpyje (1958-60) jai teko aplankyti beveik visas Europos valstybes: vienur su paskaitomis, ki-

tur dalyvaujant kongresuose, arba studijų tikslu muzėjuose ir kasinėjimų vietose.

Pvz., vien 1959 metais jai teko skaityti paskaitas Londono, Oxfordo, Edimburgo, Madrido ir Barcelonos universitetuose. Visos paskaitos lietė Rytų Europos neolito ir žalvario amžių problemas. O studijų kelionės, tik trumpiausios suminint, sudarytų ilgą katalogą, lyg kokiam turizmo vadovėlyje. Tos kelionės daugiausia reiškė studijas muzėjuose, diskusijas ir trumpas konferencijas su vietiniais mokslininkais, ekspedicijas į kasinėjimų vietas, ekskursijas į provincijų muzėjus ir tt. Minėtame trijų metų laikotarpyje Marijos Gimbutienės aplankytos vietos buvo:

Vokietija — Stuttgartas, Hamburgas, Liubekas, archeologinės ekskursijos po visą Reino kraštą, šiaurinę Vokietiją, Wuerttembergą ir Badeną... Olandija — Amsterdamas ir jo muzėjai... Švedija — Stockholmas, Lundas, Goteborgas, Malmo, kelionė po visą Scanės provinciją, ieškant uolų raizinių... Norvegija — Oslo... Suomija — Helsinkis... Šveicarija — Ciurichas, Bernas... Austrija — Viena... Vengrija — Budapeštas, Szegedas, Miskolc ir kt... Jugoslavija — Belgradas, Zagrebas, Sarajevas, kelionės po Bosniją... Graikija — Atėnai, Delfai, Olympas, Mikėnai, Epidauros, Iraklion-Knossos ir kt... Bulgarija — Sofija, Plovdivas, Burgas, Varna (Burgaso miestelyje prie Juodųjų Jūrų ją buvo areštavę bulgarų enkavedistai, kaip "kapitalistų šnipė")... Rumunija — Bukareštas... Lenkija — Varšuva, Krokuva, Lodzė, Poznanė, Torūnė, Balstogė, lietuviškasis Suvalkų trikampis... Rusija — Maskva, Leningradas... Gruzija — Tibilzas... Armenija — Everestas ir kitos vietos...

Trūksta dar tik Lietuvos? Ne, netrūksta. M. Gimbutienė kelias dienas buvo ir okupuotoje Lietuvoje, bet tik Vilniuje, savo gimtamiestyje, ir Trakuose. Be specialios mokslinės misijos ir ne studijų tikslais, o visai privačiai — aplankyti savo gimtojo miesto, giminių, pamatyti senuosius mokslo draugus. Kremlius sutiko jai padaryti tokią išimtį, kaip Amerikos delegacijos narei po archeologų kongreso Maskvoje. "Apsilankymas Vilniuje", vėliau pasakojo M. Gimbutienė, "buvo mano giliausias, įspūdingiausias ir sunkiausias išgyvenimas iš visų kelionių." Čia ji aplankė Gadimino kalną, Trakus, turėjo progos susitikti su kaikuriais buvusiais bendro mokslo kolegomis, tačiau jie buvo šalti, atsargūs, pasikeitę, nebe tie. Gimbutienės įspūdziai iš apsilankymo Vilniuje visai kitokie, negu tie, kokius dabar piešia ar net filmuose rodo kaikurie praėjusių metų organizuoti ar pavieniai turistai, kurie sugrįžę Amerikon skelbia seną naujieną, kad — "gyvenimas Lietuvoje nestovi vietoje, daug kas yra naujo ir gero, ir ne vien tik blogybės."

Tiesa, gyvenimas Lietuvoje tikrai nestovi vietoje, jis keičiasi ir eina "pirmyn". Rusų ir bolševikų interesas yra pripratinti užsienio lietuvius galvoti, kad okupuota Lietuva yra tik "Lietuva", kad komunistiniai jos rašytojai, Maskvos klapčiukai agitatoriai yra tik "lietuvių rašytojai", arba jau ir "lietuvių rašytojai" ir kad apamai visa eina pirmyn ir toks nusistovi normalus "lietuvių tautos" gyvenimas. Veltui šioje skystai maskuotoje propagandoje ieškotume patikslinimo, kad nestovi vietoje ir tolesnis Lietuvos okupacijos gilinimas, jos sovietinimas (jų žodžiais tariant, būtų tik "tarybinimas"...), lietuvių laisvės ir nepriklausomybės idėjos naikinimas, tautos dvasios ir mūsų tėvynės gyventojų sudėties pasibaisėtinais skubus rusinimas.

Nepaskęsti tarptautiniuose vandenyse...

Kas mums iš to, jei vienam kitam lietuviui profesionalui ar intelektualui Amerikoje ar kitur jau yra pavykę plačiau prasimušti, įsistiprinti, pasireikšti, iškilti į tarptautinio vaidmens plotmes? Jiems gerai ir garbė, bet kokia iš to nauda mums, lietuvių tautai?

Toks klausimas būtų visai vietoje, ir atsakymas čia būtų, deja, ne visada griežtai teigiamas. Mūsų istorija žino jau nemažą labai gabių gegužiukų ir tokių, kurie sėkmingai išplaukė per svetimus vandenius, o mums nuskendo, kada net piktai savo gimtosios tautos priešais išvirsdami.

BALTŲ GRUPĖS pagal archeologinius davinius ankstyvajame geležies amžiuje: apie 500 pr. Kr. iki gotų įsiveržimo į Pamarį ir Pavyslį ir iki slavų įsiveržimo į Pripetės ir Dniepro baseiną.

1. Pamaris ir žemutinės Vyslos "veidinių urnų" grupė VI-V a. pr. Kr. ir 8. Tos pačios grupės ekspansija į pietus IV a. pr. Kr. Tose srityse ji išliko iki II a. pr. Kr. Greičiausiai buvo asimiliuota slavų ir keltų.
2. Centrinė prūsų grupė, iš kurios išsivystė prūsų kiltys galindai, bartai ir varmai.
3. Sembų-notangų grupė.
4. Žemutinio Nemuno—vakarų Lietuvos ir vakarų Latvijos grupė: skalvių ir kuršių sritis.
5. Sūduvių (jotvingių) sritis.
6. "Bruožėtosios keramikos" grupė, sietina su lietuvių, žiemgalių, sėlių ir latgalių protaute.
7. "Juchnovo" (arba "lygaus paviršiaus keramikos") grupė, labai artima ir 7. ir 9. grupėms, sietina su ryčiausiais baltais. Jos paplitimas sutampa su baltiškiosios kilmės upėvardžių paplitimu.
9. Milogrado grupė, artima "Juchnovo" ir "Bruožėtosios keramikos" grupėms. Šioje srityje jau II-I amžiais pasirodo "zarubinecų" kapai ir sodybos, svetimi baltų kultūrai, ir sietini su ankstyviausia slavų ekspansija į Pripetės ir vidurinio Dniepro baseną.

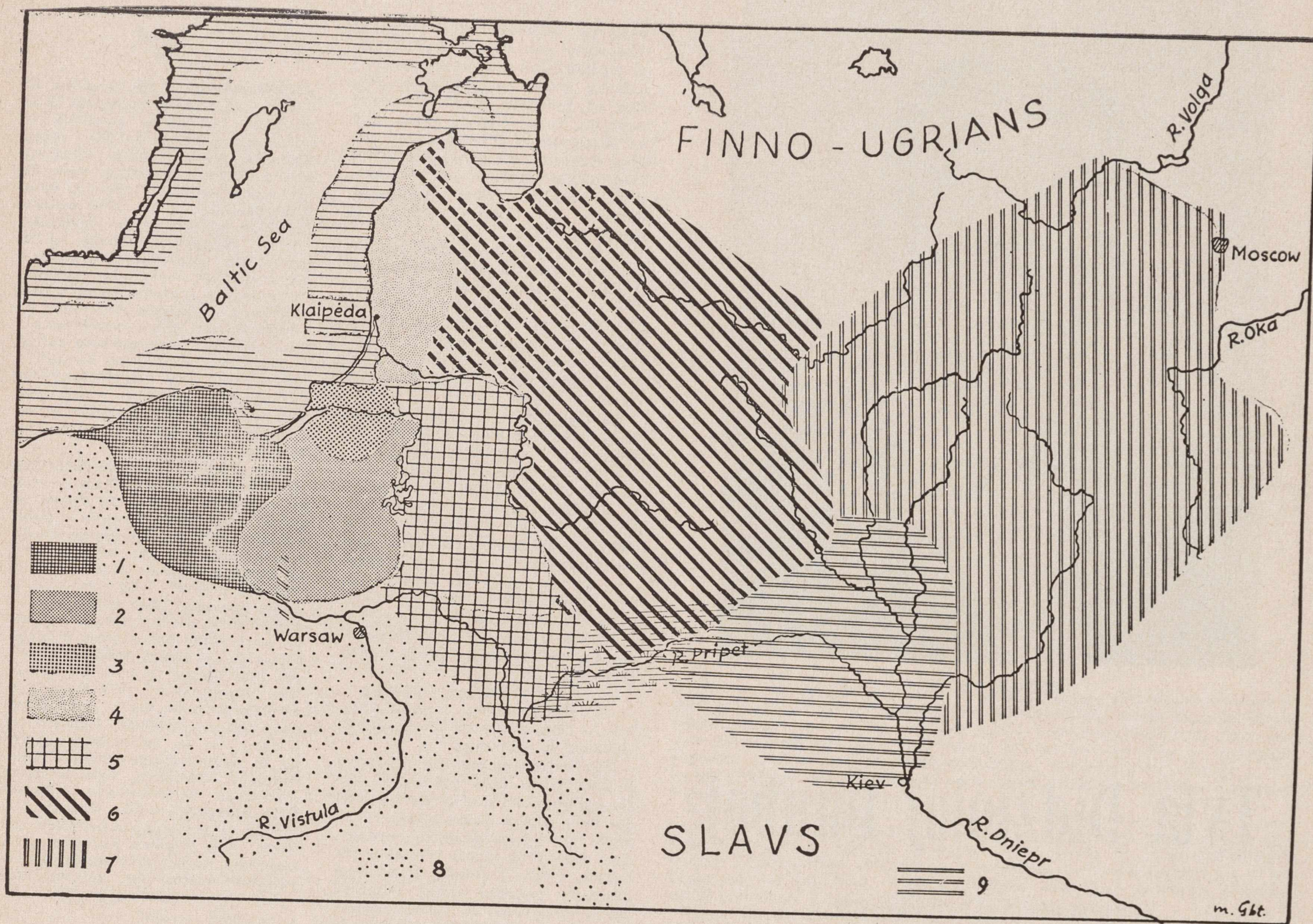
Baltic groups during the Early Iron Age (ca. 600-500 B. C. and later) based on archaeological finds.

Dr. Marijos Gimbutienės atvejis čia būtų diametraliai priešingas. Net tokioje, pasakykime, atitrauktoje, sausoje ir amžių dulkėmis užsinešusioje srityje, kaip archeologija, jos mokslinė veikla savo esmėje išlieka lietuviška, jos dėmesys pirmiausia ir kiekvieną įmanoma proga susietas su mūsų prosenelių kilmės, vaidmens ir kultūros problemomis, jos tyrinėjimų visuma atsiremia mūsų ir kitų aiškių istorinio likimo perspektyvose ir tuo sudaro įnašą mokslui apie lietuvių tautą tarptautinėje plotmėje.

Kada šiuo metu jaunoji užsienio lietuvių intelektualų generacija vis dar "ieško lietuviškumo" ir stengiasi jį "aptarti" (nereta akademinių diskusijų tema dabar jau tokia: "kodėl aš esu lietuvis?"), kada ji pareiškia esanti išsimokslinusi kitokioje, svetimoje kultūroje ir idealistiškai galvoja, kuo su ta nauja kultūra dar galėtų patarnauti lietuviškumui, — dr. M. Gimbutienės atvejis yra visai priešingas. Nors ji irgi yra mokslininkė toje pat svetimoje, kitokioje kultūroje ir toliau tebesimokslina, bet jos pagrindinė pastanga yra nukreipta, kuo ir kaip su lietuvišku mokslu ir kultūra praturtinti pasaulinį mokslą ir kultūrą. Tai yra pavyzdingas vykdymas vieno seno ir išmintingo dėsniu: geriausias, sveikiausias ir abipusiškai naudingiausias kelias į tarptautinę kultūrą veda per tautinę kultūrą.

Toje dvasioje vystosi Amerikoje ne tik Marijos, bet ir visos Gimbutų šeimos kelias. Jos vyras inžinierius dr. Jurgis Gimbutas nėra paskendęs vien tik statybose ir architektūros karjeros problemose, bet nuolat randa laiko gausiai rašyti tais klausimais lietuvių spaudoje ir Enciklopedijoje ir kelintus metus kūrybingai vadovauja Bostono lietuvių Kultūros Klubui. Trys šaunios dukterys — Danutė, Živilė ir Rasa — tebeeina amerikietiškas pradžios, vidurines ir aukštąsias mokyklas, bet nei gimtosios kalbos geras mokėjimas, nei tautinės dvasios išlaikymas joms irgi nesudaro jokių ypatingų "problemų", kaip tai jau yra dažna net vėlybosios imigracijos mūsų šeimose.

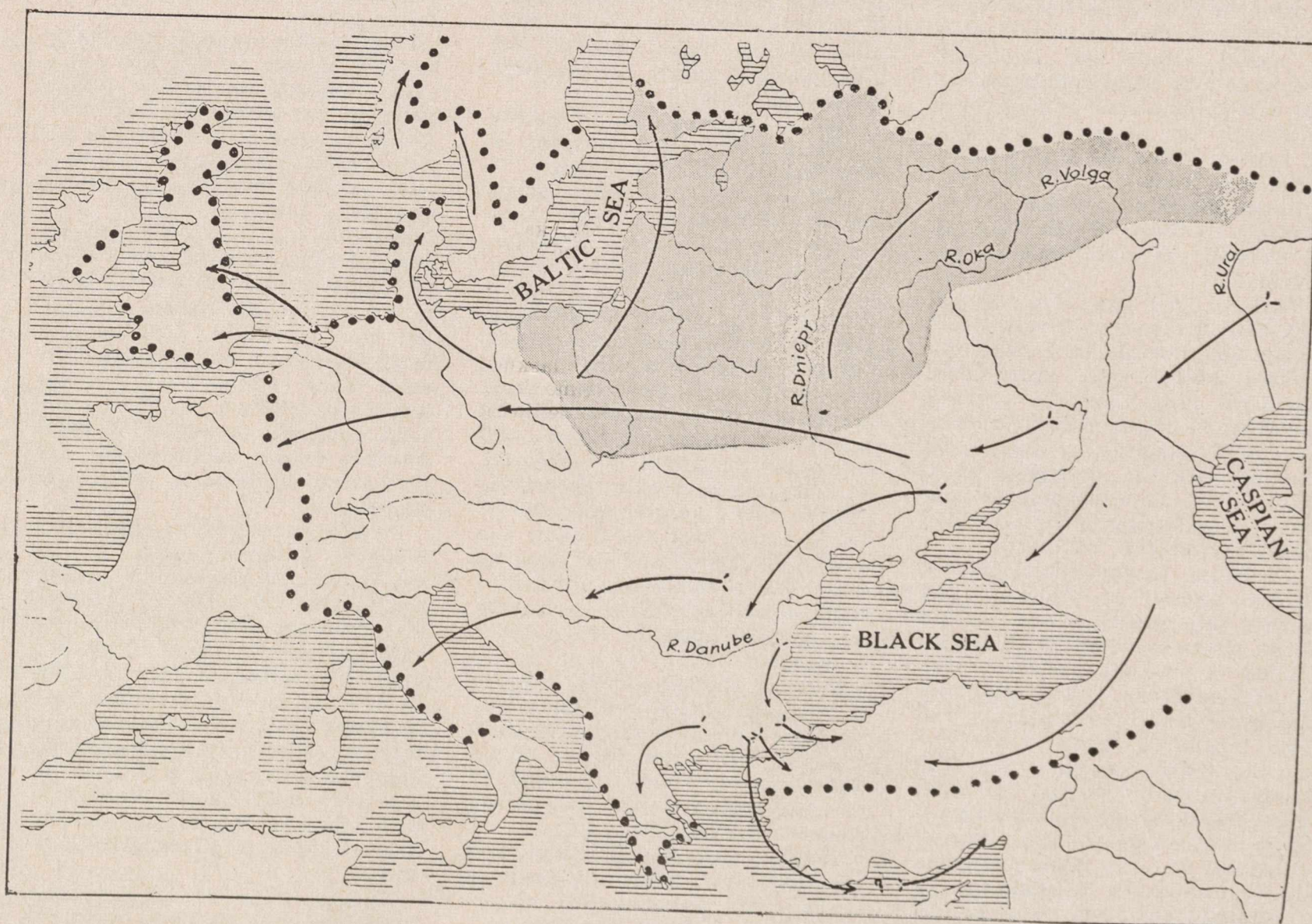
Visa tai galbūt dėlto, kad anot romėnų patarlės, kadaise dr. J. Basanavičiaus panaudotos Aušroje, kurią čia priminsiu kiek savais žodžiais: ne tik vaikai, bet ir tėvai — pasilieka tik nelaimingi ir pasimetę vaikai, kai jie nepažįsta savo istorijos ir savo proistorės. Tik praeities šaknimis ir dabarties syvais auga tarpai ateitis.

INDOEUROPIEČIŲ PLITIMAS I EUROPA.

1. Išplitimas apie 2400-2200 pr. Kr.
2. Išplitimas apie 2000 prieš Kr.
3. Sritis, kurioje paplito indoeuropietiškoji kultūra.
4. Proto-baltų sritis pirmoje pusėje II-jo tūkstantmečio prieš Kr. (Vakaruose ribos nepasikeitusios maždaug iki 1200 prieš Kr.). Pietinės ribos beveik sutampa su ribomis, einančiomis tarp miškų ir miškų-stėpių zonų rytinėje Europoje).

The Indo-European expansion to Europe and the Proto-Baltic area.

ANDRIUS MIRONAS

Tyla Didžiojo Dauboj

ANDRIUS NORIMAS, Los Angeles, Calif.

Tarytum žalia kepurė stovi eglė-mis apžėlęs kalnas. Jo papėdėj miestas namai atrodo lyg žaisliukai. Ankstyvo ryto žemi saulės spinduliai veržiasi iš abipus kalno į miesto slėnį ir nuo pat viršūnės didžiulis šešėlis krinta ant miesto milžinišku ilgu ruožu.

Keista—vienoj miesto daly šviesu, o kitoj — sutemos. Rytais Flagstaffo miestas yra tikroji milžino paukščių.

Antanas kurį laiką žvalgosi aplink. Gaivus ryto oras ir rasota žolė liudija apie buvusią šaltą naktį. Atsisėdęs kėdėje prie išsinuomoto kambario durų, klaidžioja akimis į geležinkelio bėgius, šalia jų riedančias plentų mašinas, į atokiau stūkšančias atskiras užmiesčio vilas. Galvoja apie šio automobilistų viešbučio sutvarkymą. Moteliais tokie pakelės viešbučiai vadinami.

"Keliant automobiliais žmonės sustoja pailsėti ir praleisti naktį beveik kaip namie. Švariai paklota lova, elektros šviesa ir šildymas, vanduo ir purkšlė, atskiras prausimuisi kambarėlis, laikrodis-žadintuvas ir net televizijos aparatas, veikiąs įmetus 25 centų (kvoterio) monetą. Tokių kambarių yra apie trisdešimt. Gal ir ne visi kas naktį būva užimti, bet ne mažiau kaip pusė jų atneša gerą pelną savininkui. Pamanyti tik — už vieną naktį ima po 8 dolerius. Už 15 kambarių jau 120 dolerių per vieną tik dieną. Aš nė per savaitę tiek neuždirbu. Tie-

sa, reikia kambarius valyti, tvarkyti, įvairius mokesčius mokėti. Kaštoja elektra, dujos, vanduo. Tokiam moteliui įsigyti nemažą kapitalą reikia turėti..."

Antanas atsidūsta. Ir jis norėtų panašaus verslo imtis, kad tik turėtų tam pakankamai pinigų.

"Juk toks motelis vertas mažiau-siai šimto tūkstančių dolerių. Pirkti galima būtų ir už mažiau, įmokėjus, sakysim, dvidešimt tūkstančių. Likusi 80,000 dolerių suma būtų paskirstyta tam tikrais įmokėjimais, sakysim, dvidešimčiai metų. Atseit, į metus po keturis tūkstančius skolos... Bet ar norės Genė tokią skolą užsitraukti? Ji greičiausiai nenorės, kaip ji sako, rizikuoti... Žinoma, prisidėtų dar procentai ir mokesčiai. Na, sakysim, po penkis tūkstančius į metus, vietoj keturių, būtų skolos. Tai sudarytų virš 400 dolerių kas mėnesį. Reikia pridėti dar elektrą, dujas, švaros palaikymą, skalbyklos išlaidas. Gal per mėnesį susidarytų iki 600 dolerių išlaidų. Na, o dabar — pajamos."

Antanas išsiima užrašų knygutę ir pieštuką. Bailiai pasižiūri į paliktą durų plyšį, ir kurį laiką klausosi, lyg bijodamas, jog jo mintis išgirs žmona, visada priešinga jo geriems sumanymams. Rašydamas skaičius, toliau samprotauja:

"Pajamų negalima skaičiuoti nuo visų kambarių. Imsim tik pusę — 15 kambarių pajamas. Tai sudaro 120 dolerių į dieną. Per mėnesį...

Vaje, per mėnesį išeina net trys tūkstančiai šeši šimtai! Palauk... ar ne mažiau? Juk žiemos mėnesiais į Arizoną mažai kas tekeliauja. Tačiau su reikalais daugelis žmonių važinėja. Taigi, vistiek, reikia imti ne 15 kambarių vidurkį, o dar mažiau. Sakysim, tik penki kambariai vidutiniškai kasdien yra išnuomojami. Tai sudaro dienai 40 dolerių. Mėnesiui būtų 1200. Vistiek geras pelnas!"

— Ko tu taip anksti atsikėlei? — Antano žmona blaško jo svajones pro atdaras duris. — Dar tik šešios.

— Nebenoriu miego... Galvoju apie šio motelio biznį... Na, bet aš manau, kad mums laikas keliauti. Dar geras galas iki Grand Canyon, o be to, dar pačią daubą reikia apžiūrėti.

Antanas įeina į kambarį. Šešerių metų dukrelė Nijolė dar miega. Antanas ją pajudina už petuko.

— Kelkis, Nijole, važiuosim!

— Duok mergaitei išsimiegoti... — draudžia žmona, — nežadink jos. Užteks to laiko. Tau kad tik lėkti važiuoti... Ko mes taip skubam? Juk atostogas turi, o ne į gaisrą bėgi!

— Ir man gaila jos žadinti, bet juk ji pati norėjo kasdien anksti keltis ir viską pamatyti.

Tačiau Nijolė jau nebemiega. Ji pakelia susitaršiusią šviesių plaukų galvutę.

— Ar jau važiuojam į daubą?

— Kelkis, mažyte, — sako Antanas, o žmona padeda mergytei nusiprausti ir apsirengti.

Tuo tarpu Antanas išeina į gatvę ieškoti kokio nors restorano, kur jie galėtų gauti kavos. Tačiau nuėjęs kelis blokus jokio atdaro restorano ar net užkandinės neranda. Dar ankstyvas laikas ir viskas uždaryta. Grįžta į motelį. Visa šeima atsigeria pakeliui vakar nupirkto pieno ir pavalgo iš turimų maisto atsargų — padžiūvusios duonos su išsileidusiu nuo šilimos sviestu ir dešros gabalu.

Daug ruoštis nereikia, nes juk ir taip jie keliauja — visa kas reikalinga kelionėje su savimi vežasi. Netrukus visi susėda į žalsvą Chevroletą. Antanas privažiuoja prie gazolino stoties. Miegoistas patarnautojas pripildo benzino, nes prieky visa diena kelionės.

Pagaliam viskas atlikta. Nijolė nekantriai šokinėja užpakalinėje sėdynėje, Genė dairosi į Flagstaffo miesto vis retėjančius namus, o Antanas, stoty pažvelgęs į žemėlapi, pro didįjį Humphrey kalną pasuka į 89 kelią. Tarp eglėlių ir pušų platokas kelias vis leidžiasi žemyn. Keliautojai atsiranda kalnuotoj Wupatki dykynė. Pusiau smėlio, pusiau molio kalvos, krūmais ir sausa žole apaugusios.

Po gero pusvalandžio, privažiavęs kryžkelę, Antanas pasuka į 64 kelią. Dabar jau automobilis urgzdamas kopja vis aukšty, aplėsdamas dykynės slėnį. Čia netoli Navajo indėnų rezervatas. Genė nervuojasi ir baiminasi, kai automobilis kyla vis aukšty siauru ir labai vingiuotu keliu. Protarpiams automobilis atsiranda tarp kybančių vieno kelio pusėj uolų, o iš kitos pusės Genė mato čia pat staigiai žemyn viliojančias prarajas. Tik medžių viršūnės iš gilaus griovio tekyšo.

Antanas gi jaučia didelį malonumą, kas minutę vis kito pusėn pui-

ANDRIUS NORIMAS (Andrius Mironas; slapyvardis padarytas iš atvirkščiai skaitomos pavardės — miroN-as; gimė 1911.V.30). Baigė Kauno Aušros gimnaziją. VDU studijavo lietuvių literatūrą, buvo aktyvus sportininkas. 1934 m. baigė Karo Mokyklą ir iki 1940 tarnavo Lietuvos kariuomenėje karininku. 1944-45 redagavo kariams skirtą laikr. "Už Tėvynę". Pasitraukęs į Vakarus, 1946 kurį laiką redagavo "Wiesbadeno Lietuvių Balsą". 1947-1949 buvo L. Tautinio Ansamblio administratorius, choro dainininkas ir aktorius (išl. "40 populiarių dainų" ir gaidų sąs. "Jaunas kai buvau")

Atvykęs į JAV nuo 1949 gyvena Chicagoje ir dalyvauja muzikiniuose vienetuose kaip muzikantas bei dainininkas ir teatrinėje veikloje kaip aktorius.

Nuo Lietuvos laikų reiškėsi žurnalistikoje ir beletristikoje — rašė ir spausdino novelių, feljetonų, reportažų, recenzijų, vertimų ir publicistikos. 1938 Kaune išleido nuotykių romaną "Birutės turtai". 1955 m. Chicagoje išleido novelių rinkinį "Naujas veidas", 1959 metais — ilgesnį apysaką "Man silpna". Rašydamas A. M. stengiasi duoti nuoseklią, nuotykingą pasakojimą ir megzti intrigą bei supinti fabulą. Iš vertimų 1938 Kaune išėjo R. M. Ballantine "Koralų sala", 1939 Mark Tveno "Finno nuotykių", 1956 Chicagoje "Ellados titanas" (išleista tik 5 egz.). Be to, suradagavo (kartu su B. Jacikevičium-Varūnu) "Liet. Tautinis Ansamblis, 1948, ir dirbo metraščio "Seligenstadto L. Tremtinių Stovykla" redakc. komisijoj.

1958 m. iš Chicago persikėlė gyventi į Los Angeles, kur dirba lino tipininku komercinėje spaustuvėje ir reiškiasi vietos liet. veikloje, laisvalaikius skirdamas literatūrai.

kiai veikiančios mašinos vairą sukiudamas. Pasitaiko iš priešingos krypties atvažiuojančių automobilių, bet daugiau vis kas nors pralenkia juos, labai drąsiai siauru kalnų keliu prauždami kone 50 mylių greičiu. Tačiau Antanas laikosi nustatyto čia 35 mylių greičio, dabadamas vingius ir posūkius, kur kelio ženklai rodo greičio sumažinimą net iki 15 mylių staigesniuose posūkiuose. Antanas dar neįpratęs kalnuose važinėti.

Vairuodamas Antanas nedaug gali gėrėtis puikiais kalnų vaizdais, kaskart besikeičiančia panorama, augalais ar apačioje šniokščiančiu kalnų upeliu. Tačiau jis džiūgauja galįs nors kartą raižyti plačiąją Ameriką ir gėrėtis jos gamta. Juk anksčiau jis keliaudavo tik trumpais nuotoliais. O, taip... Su Maryte jis buvo nuvažiavęs net iki Niagaros krioklio...O, tai buvo puiki, neužmirštama kelionė!

— Žinai ką, Genute, — taria žmonai, norėdamas užmiršti buvusios meilės vaizdus, — man atrodo, motelio savininkai padaro gerą biznį... Kad taip mums koki motelį įsigijus...

— Dar ką išsigalvosi... — murma Genė, jau kiek įpratęs prie siauro

Nukelta į 16 psl.

Jonis Aluona

VARNOS, NE ARAI

DAINA BE VARDŲ

"Hello" sakys tau čia, ne "labas",
Bažnyčioj, gatvėj ir namuos.
Krapštys plikes išminčių štabas,
Graudžiais pamokslais vis kamuos.

Nubraukę ašaras rankove,
Pradės (kas žino, ar ilgam?)
Tave gražinti į senovę
Be rock 'n roll, be chewing gum...

Ir ims graudent Dubysos grožiu,
Narsiais karžygiais Lietuvos,
O pats ne riteriu, bet ožiu
Už savo partiją kovos.

Vieni rašys į protokolą —
"Tik mes aukštyn, o jie — žemyn..."
Kiti gurskės sau coca-cola
Ir užsimerkę eis pirmyn.

TĖVYNAINIO IŠPAŽINTIS

Kaip tavęs, tėvyne, man nebemylėti,
Kai aukų, nei duoklių sau nebeprašai.
O kai tavo labui dolerį reik dėti, —
Ritasi per plikę prakaito lašai.

Kaip už tavo laisvę man nestot į kovą,
Partijos tvirtovėj kaunuos aš gerai.
Po skalsios taurelės, kai virstu į lovą,
Man veiksniai, taip šnekant, varnos ne arai.

Kaipgi neplūšėti dėl savos kultūros,
Dėdės Samo žemėj daugel aš galiu.
Pirksim limuzinus, pastatysim mūrus
Šaukdami: — "Žygiuosim Lietuvos keliu!"

Ambasadoriauti savo kraštui noriu, —
Jo (ir savo) vardą išgarsint smagu!
Jeigu prezidiuman — pirmas savanoriu,
Bet grimdins pašluoti — nekišu nagų...

Myliu ir mylėsiu aš tave, tėvyne...
Išdidžiai kartoju, ką tada sakiau,
Kai apgraužtą kumpį ir svogūnų pynę
Vilkdamas per Kybartus ašarą braukiau.

APIE VIENĄ KNYGELĘ

Bičiulis siūlė man pirkti knygą,
Čia pat sukrovęs ją aukštą stirtą.
O aš už knygą pasiūliau špygą,
Kišenėj slėpdams valiutą tvirtą.

Tik vieną knygą aš gerbti moku,
Kurioj tik skaičiai ir daugel nulių.
Dažnai iš džiaugsmo dėl jos pašoku
Bent pusę sprindžio artyn mėnulio.

Galiu gyventi ir be diplomų,
Žinodams savo knygelės vertę.
Visokio rašto ir šimtą tomų
Dėl jos galėčiau nusipirkti kertę.

Dažnai ji lydi mane į banką,
O grįžta skaičiais dar patankėjus.
Už ją galėčiau nupirkti net tanką,
Kad nubaidyčiau aukų rinkėjus.

JONAS MINELGA (ALUONIS)

JONAS MINELGA, rašęs humoristinius eilėraščius Jonio Aluonos slapyvardžiu, yra vienas iš tų nedaugelio mūsų humoristų, kuris skambia forma plaka mūsų visų, o kartu ir savo paties negeroves. Autorius, nors nėra dar pilnai susidaręs išskirtino veido, yra vertas dėmesio: jo eilėraščiai skambūs, giedri, turi daug šviesaus humoro. Autorius gerai eiluoja ir moka surasti humoristinę frazę. Nemaža jo tos rūšies eilėraščių yra išspausdinę Spygliai-Dygliai "Drauge".

J. Minelga yra gimęs 1917 m. rupiūčio 6 d. Preikapių km., Pernaravos valsč., Kėdainių apskrityje. Eilėraščius pradėjo rašyti gana anksti; pirmieji išspausdinti 1930 m. "Žvaigždutėje". Vėliau jis bendradarbiavo ir kituose laikraščiuose vaikams — Kregždutėj, Saulutėj, Eglutėj — ir suaugusiems bei jaunimui — Mūsų Rytojui, Jaunajam Ūkininke, Žiburiuose, Žingsniuose, Karyje, Ateityje, Drauge.

Poetas Jonas Minelga šiuo metu gyvena Chicagoje. Turi paruošęs vaikams poemėlę Paukščių karas ir eilių rinkinį "Labas rytas, vovėre", kuriam ieško leidėjo. Jo eilėraščiai vaikams skambūs, turiningi ir nuotaikingi.

Tos knygos, knygos! Sakyk, brolyti,
Kam jas iš prūsų tėvai gabeno?
Tiktai manoji, nors ir mažytė,
O kiek ji gali, kiek daug išmano!

VEDŽIAU ŽMONELĘ

Vedžiau žmonelę, kaip rūtą žalią,
Žalių žaliausią visam pasauliui.
Kai kėliau tostą už savo dalią,
Tupėjo kipšas kažkur makaulėj.

Aplaištęs naują likimo vingį,
Taurelę keldams už laimę bendrą,
Klausiaus kaip girgžda po balkiu lingė,
Žvirbliams palydint iš kiemo gandrą.

Širdy ir žemėj praeina karščiai,
Krūtinėj ima vėsu darytis.
Nebepatiko prisvilę barščiai
Ir aš divorso ėmiau dairytis.

Dažnokai mėgstu nueiti į kiną, —
Smagu ekrane žvaigždės matyti.
Jie ten vaidina ir pamokina
Kaip priesagėlės atsikratyti.

Vedžiau žmonelę, kaip rūtą žalią,
Žiūriu — pasauliui dar daug tų rūtų.
Fordukas dūzgia... Vyruciū, kelią!
Skubu divorso, nors kas bebūtų!

Lietuvių Fondo Taryba posėdžiauja. Iš k. sėdi: A. Kėželis, B. Babrauskas, J. Jasaitis, A. Rūgytė, Dr. A. Razma, T. Blinstrubas, dr. G. Balukas. Stovi: J. Vaičiūnas, T. Antanaitis, V. Šmulskštys, D. Bielskus, A. Kareiva, dr. B. Poškus, J. Vaineikis, J. Švedas, J. Breivė, St. Daunys.
Foto V. Noreika

LIETUVIŲ FONDAS

LIET. FONDO STATUTO PAGRINDINIAI BRUOŽAI

Aukotojai, iniciatoriai, JAV Liet. Bendruomenės Tarybos Prezidiumas sėkmingai užbaigė nelengvą Lietuvių Fondo Statuto redagavimą, o JAV Liet. Bendruomenės Tarybos nariai korespondenciniu būdu tą statutą patvirtino. L. F. inkorporuotas Illinois valstybėje. Taigi, visi L. F. sunkumai nugalėti ir nuopelnai priklauso visiems L. F. suinteresuotiesiems, kurie aukojo aukas, dirbo ir parodė daug išminties, kantrybės ir meilės šiam mūsų svarbiame lietuviškam istoriniam įvykiui. Tas atsieltas darbas yra didelis užtat ir pareikalavo nemaža laiko.

1. TIKSLAS

Įamžinti lietuvių kultūrą, fondo pajamas naudojant literatūriniais, auklėjamiesiems ir labdariniams darbams su sąlyga, kad jokia Fondo finansų dalis nebūtų naudojama tokiems tikslams, kurie nėra atleidžiami nuo pajamų mokesčių.

Pagal JAV įstatymus L. F. nesaisto jokios valstybinės ribos, gali remti lietuvišką veiklą bet kur pasaulyje, taigi, kai bus laisva mūsų tauta, ir Lietuvoje. Liet. Fondo pradžioje mestas šūkis: Kapitalas Lietuvai, o palūkanos lietuvių tremtyje išlaikyti, tebegalioja, ir jis galima bus įgyvendinti, kai sąlygos tam susidarys.

2. AUKOTOJAI — KAPITALO SAUGOTOJAI

Patys aukotojai (paskiri asmenys, Liet. Bendruomenė, liet. organizacijos, bažnyčios) saugo pagrindinį L. F. kapitalą, kuris pasilieka visada pastovus, nusprendžia pinigų investacijos kelius ir būdus ir taip pat

dalyvauja kasmetinio gauto pelno paskirstyme lietuviškiems reikams. Tam tikslui aukotojai išsirenka L. F. Tarybą, kuri savo keliu sudaro valdybą ir kitas reikalingas komisijas. L. F. nariu tampa kiekvienas, kuris paaukvoja fondui bet kokią auką. Balsavimo teisę gauna tas, kuris paaukvoja ne mažiau kaip 100 dolerių.

Nuo kiekvieno paaukoto šimto dolerių įgyjamas vienas balsas. Šituo principu užakcentuojamas kiekvieno aukotojo aktyvus dalyvavimas L. F. Fonde, iškeliamas kiekvienos finansinės aukos reikšmė ir paliekamas laisvas kelias ir privačiai ir organizuotai iniciatyvai.

3. JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ — AKTYVI DALYVĖ IR BUDĖTOJA

Kadangi Liet. Bendruomenės vienas iš svarbiausių tikslų yra lietuviybės išsaugojimas ir jos plėtojimas, tai jai suteikta labai svarbus vaidmuo toje komisijoje, kuri skirs gautą kasmetinio pagrindinio kapitalo pelną lietuviškiems reikams.

4. BETKOKS FONDAS GALI RASTI VIETĄ LIET. FONDE

L. F. statuto 8 paragrafas sako: "Aukotojas, duodamas didesnę kaip trijų tūkstančių dolerių auką, gali nurodyti taip pat ir tikslą, kuriam jo pinigai, ar jų realizuotas pelnas turi būti naudojami. L. F. valdyba vykdo tokio aukotojo nurodymus, bet jo auka jam nesuteikia L. F. nario teisės." Čia aiškiai pasakoma, kad, jei kas nori, kad jo auka būtų panaudota kokiam specifiniam lietuviškam reikalui, aukodamas L. Fon-

dui jis gali tai padaryti. Tada jam nereikia rūpintis nei saugojimu savo numatytos aukos, nei turėti organizacinių vargų bei išlaidų, — tą darbą atliks Lietuvių Fondas.

L. F. palūkanų skirstymo komisijoje Liet. Bendruomenė turės pusę skaičiaus narių. Bet tik tokie planai bus L. Fondo remiami, kurie gaus komisijos daugumą balsų. Tik svarbieji ir bendrieji mūsų išeivijos bei liet. kultūriniai reikalai susilauks finansinės L. F. paramos.

5. L. F. STATUTAS BUS GALIMA KEISTI PAGAL LAIKO IR DAUGUMOS REIKALAVIMUS

"Įstatai gali būti keičiami L. F. metiniame susirinkime paprasta balsų dauguma, jei pakeitimai L. F. Tarybos rekomenduojami. Metinis susirinkimas įstatus gali pakeisti be Tarybos rekomendacijos dviejų trečdalių balsų dauguma. Abiem atvejais pakeitimai įsigalioja Liet. Bendruomenės Tarybos pritarimu. Pakeitimai įsigalioja be L. B. Tarybos pritarimo, jei sekantis metinis L. F. narių susirinkimas juos priima trijų ketvirtadalių dauguma."

Čia aiškiai pasakoma, kad jokia maža grupė balsų, ar net pati Liet. Bendruomenė niekada negalės pasinaudoti vetavimo teise. Viską nulems aukotojų dauguma.

6. L. F. STATUTAS TURĖTŲ PATENKINTI KIEKVIENĄ AUKOTOJĄ (asmenį ar organizaciją)

Šis L. F. statutas yra dviejų kalvosenų kompromisinis darbo vaisius. Kaip visiems žinoma, vieni norėjo, kad L. F. būtų visiškai net L. Bendruomenės jurisdikcijoje, kiti, kad jis būtų visiškai savarankiškas. Du fondai būtų vienas kitą mėginę tiesiogiai ar netiesiogiai sunaikinti ir būtų buvę mūsų visuomenės skaldymas, o ne bendradarbiavimo priemonė.

Dėkui Dievui, L. F. sugebėjo nuo šio baisaus vėžio apsisaugoti. Kas

nori pats turėti teisę į savo auką, aukoja L. F. tiesiog, kas nori perduoti tą savo teisę Lietuvių Bendruomenėi, bažnyčiai ar kitai organizacijai, aukoja per L. Bendruomenę, ar bažnyčią, ar kitą organizaciją. Tik tas neaukos L. Fondui ir mėgins atsikalbinėti, kuris doleriuką myli daugiau negu mūsų tautą ir jos gyvybinius reikalus, kuris daugiau vertina dolerį negu žmogaus laisvę, už kurią žuvo ir žūsta mūsų broliai lietuviai ir kiti esantieji už geležinės uždangos.

Aš šventai tikiu, kad ateitis parodys, kad mes esame susipratę ietuviai ir tokių, kurie galėtų ir neaukoti L. Fondui, bus labai nedaug.

7. L. FONDO ATEITIES PLANAI

Su 1962 metais pradėdame antrą L. F. organizavimo darbo periodą — piniginių vajų, kuris pareikalaus sumanumo, entuziazmo, kantrybės, kieto darbo ir visų talkos. Tam tikslui atsiiekti bus sudaryta valdyba ir kitos komisijos, kurių uždavinys bus šį antrą L. F. organizavimo periodą įgyvendinti. Kviečiame visus atsiliepti, kurie norėtų ir galėtų ku nors prisidėti prie L. F. organizavimo. Siųskite savo adresus:

1. JAV L. Bendruomenės centro valdybai arba

2. savo Apylinkės L. Bendruomenės skyriui arba

3. L. F. iniciatorių Laik. O. Komiteto sekretorei A. Rūgytei — 5746 So. Justine St., Chicago 36, Illinois.

PADĖKA

Pabaigoje dar kartą dėkojame lietuviškai spaudai, aukavusiems po tūkstantinę ar mažiau, kurių yra daugiau negu 20 (daugiausia gydytojai), žadėjusiems aukoti netrukus, kurių turime apie 60 asmenų. Be tų aukotojų L. F. idėja seniai jau būtų mirusi. Jie ir yra šio fondo vieni iš pionierių. Didelė padėka priklauso visiems iniciatoriams už jų kantrybę ir darbą, teisininkui A. Kėželiui statuto autoriui, iniciatorių sekretorei Alicijai Rūgytei, JAV Liet. Bendruomenės Tarybos suvažiavimui New Yorke 1961 m., jo išrinktam Tarybos prezidiumui su pirm. St. Barzduku ir sekr. Vyt. Kamantu, kuriuodu įdėjo daug darbo ir paaukojo daug laiko redaguojant ir multiplikuojant L. F. statutą.

O dabar visus kviečiame į talką. Kas jau dabar gali paaukoti bet kokią auką Lietuvių Fondui, siunčia auką į šiuos bankus:

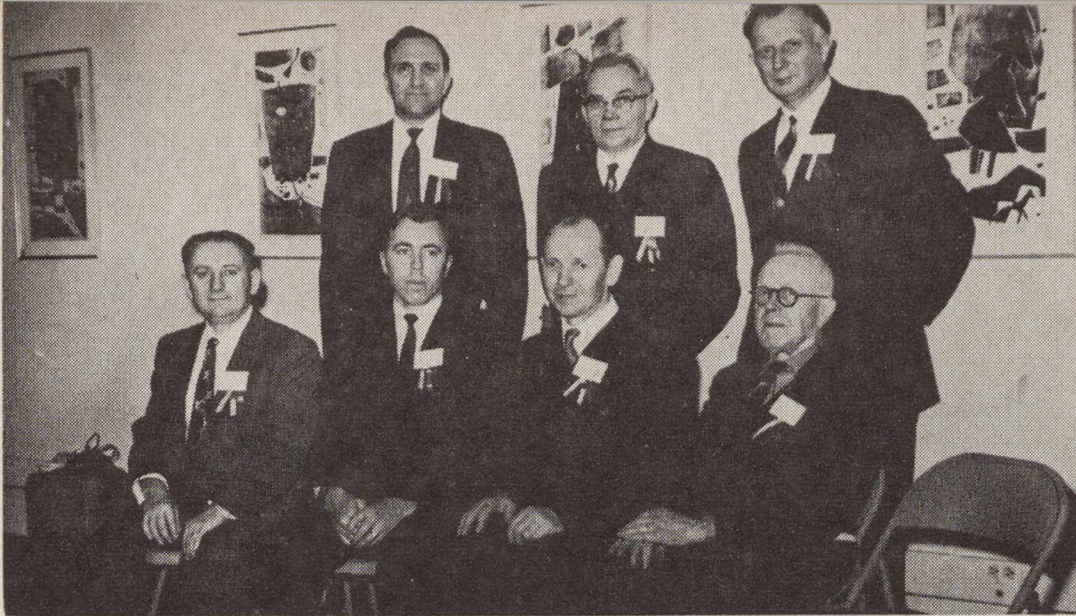
Aukos, siunčiamos per Liet. Bendruomenę, siunčiamos šiuo adresu:
The Superior Savings & Loan Assn.
6712 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio. Sąskaitos Nr. 20656.

Aukos tiesiai Lietuvių Fondui:
Lithuanian Foundation, Nr. 89463, Standart Federal Savings and Loan Assn., 4192 Archer Ave., Chicago 32, Ill.

Arba
St. Anthony Savings & Loan Assn., 1447 So. 49th Court, Cicero 50, Ill.

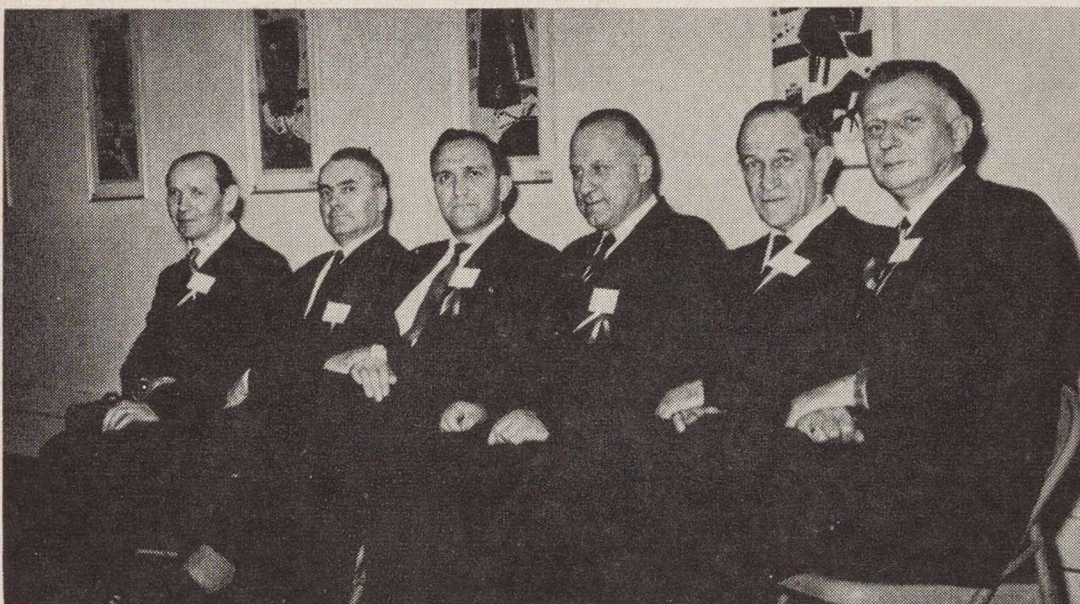
Lietuvių Fondo statutą galima gauti JAV Liet. Bendr. centro valdyboje arba pas A. Rūgytę, 5746 So. Justine St., Chicago 36, Ill.

Dr. A. RAZMA,
902 So. Joliet St.,
Willmington, Illinois

Lietuvių Evangelikų Spaudos Centro valdyba, sėdi iš kairės: prot. sekr. ir archyvo ved. — mokyt. Alfredas Vėlius, liuteronas; reik. ved. ir gen. sekr. — žurnalistas Eugenijus Gerulis, reformatas; pirmininkas — kun. Kostas Burbulys, metodistas; kasininkas ir turto globėjas — teol. Jurgis Tamošiūnas, baptistas. (Nuotraukoje nėra kun. Petro Dagio).

Stovį revizijos komisija, iš k. į dešinę: narys — kun. dr. Algirdas Jūrėnas, sekr. — agr. Viktoras Karosas ir pirm. — kun. Ansas Trakis. Officers of the Lithuanian Evangelical Press Center.

Lietuvių Evangelikų Spaudos Centro steigiamajame suvažiavime dalyvavę kunigai, iš k. į d.: Kostas Burbulys, metodistas; Povilas Dilys, reformatas; dr. Algirdas Jūrėnas, baptistas; Jonas Pauperas, Missouri sinodo liuteronas; Stasys Neimanas, reformatas ir Ansas Trakis, liuteronas. Nuotraukoje trūksta kun. dr. M. Kavolio ir kt.

BENDRAM DARBUI JUNGIASI

LIETUVIAI EVANGELIKAI

EUGENIJUS GERULIS, Chicago, Illinois

Kartais bėdoje ir sunkesnėse aplinkybėse žmonės daugiau nuveikia, negu kad normaliais ir gerais laikais. Pavyzdžiui, ko nebuvo suspėta arba sugebėta sukurti namuose — nepriklausomoje Lietuvoje, tas tačiau įstengta atlikti svetur — tremtyje.

Ilgą laiką lietuviai evangelikai stokojo šv. Rašto, išleisto gryna, modernia lietuvių literatūrine kalba. Ir jei tas darbas nebuvo suspėtas atlikti laisvoje tėvynėje, tai jis atliekamas dabar, tremtyje. Bendrai sutelktomis lietuvių evangelikų pastangomis, lėšomis ir virš 10 metų užtrukusiu įtemptu darbu yra baigiamas iš hebrajų ir graikų kalbų versti visas šventasis Raštas.

N. Testamentas su Psalmiais jau išverstas ir atspausdintas 1961 metų pabaigoje Anglijoje. Chicagoje ši nauja knyga pradėta platinti šių metų istorinę Vasario 16 dieną. (Knygos kaina \$2.).

Senasis Testamentas bus baigtas versti už pusmečio. Atlikus visus

vertimo darbus, visas Šventraštis bus atspausdintas vienoje knygoje, kurioje tilps Senasis ir Naujasis Testamentai. Tikima, kad šioji knyga pasieks skaitytojus už poros metų. Kalbos grynumą tikrina kalbininkas lituanistas, filologijos daktaras prof. Petras Jonikas.

Šventraštį iš hebrajų ir graikų kalbų verčia teologijos daktaras kun. Algirdas Jūrėnas (kilęs iš Biržų).

Vertimą tikrina speciali bendra komisija, sudaryta iš įvairių lietuvių evangelikų denominacijų atstovų: reformatų arba presbiterijonų atstovas — kun. Povilas Dilys, liuteronų — kun. Ansas Trakis, Missouri sinodo liuteronų — kun. Jonas Pauperas ir baptistų, metodistų bei sekministų bendras atstovas — kun. Kostas Burbulys. Šiai komisijai dar talkininkauja ir "Biblijos Tyrinėtojų" atstovas F. Zavistas.

Komisija, tikrindama vertimą, atsižvelgia ne vien į Biblijos originalines hebrajų ir graikų kalbas, bet

tekstą dar palygina ir su anglų, vokiečių, prancūzų, lenkų, latvių, lotynų ir kitų kalbų naujausiais šventraščio leidiniais. Naujasis vertimas palyginamas ir su J. Skvirecko vertimu.

Šventraščio išleidimas lietuviškai, be milžiniško pasišventimo ir darbo, iš liet. evangelikų tremtinių ir emigrantų jau yra pareikalavęs net keliolikos ar keliasdešimt tūkstančių dolerių išlaidų.

Antras didelis įvykis lietuvių protestantų gyvenime, tai bendro spaudos centro įsteigimas. Tiek tėvynėje, tiek ir užsieniuose ilgai jau laukta, svajota, tačiau ir ši svajonė tapo kūnu ne savo namuose — Lietuvoje, o po svetimu dangumi. Laisvojo pasaulio lietuviai protestantai, vedami krikščioniškos jungimosi ir solidarumo dvasios, savosios spaudos pilnesniam išplėtimui 1961 m. lapkričio 25 d. įsteigė LIETUVIŲ EVANGELIKŲ SPAUDOS CENTRĄ, arba angliškai tariant — Lithuanian Protestant Publishing Center. Į centrą jau įstojo penkios lietuvių evangelikų denominacijos, kurios savo parapijiečių skaičiumi beveik apima visus laisvajame pasaulyje esančius lietuvių protestantus. Tikima, kad centran dar įstos Missouri sinodo liuteronai, adventistai, sekministai ir kt. Kaip žinome, laisvajame pasaulyje lietuvių evangelikų viso yra apie 12,000.

TESIRANDA ŠVIESA, — Centro šūkis, paimtas iš 1 Mozės 1,3. Centro ženklas: atversta knyga, virš jos — Sekminių ugnies liepsnelės.

Centras numato leisti knygas, vertimus, atskirais spaudiniais platesnius studijinius straipsnius, sieninį įvairaus turinio, iliustruotą, kasdien nuplėšiamą kalendorių ir kitus panašius spausdinius. Pirmąją knygą, paruoštą Mykolo Plepio, pasiryžta išleisti jau šio pavasario gale, o

apie Kalėdas — Br. Bušacko parašytą istorinio turinio knygą apie kunigaikštį Jonušą Radvilą.

Šiuo metu į L. E. Spaudos Centrą yra įstojusios šios denominacijos: liuteronai, reformatai, metodistai, baptistai ir jungtinė protestantų denominacija. Kiekviena įstojusi denominacija Centran deleguoja po 3 atstovus. Vyriausias Centro organas yra visuotinis minėtų atstovų susirinkimas. Centro darbų vykdomasis organas yra valdyba, kurion išrenkama po vieną atstovą nuo kiekvienos denominacijos.

Centro steigiamajame suvažiavime, kuriame dalyvavo apie 80 atstovų, įgaliotinių ir svečių, atvykusių Chicago iš įvairių laisvojo pasaulio vietovių, buvo išrinkta Centro valdyba iš šių asmenų: pirm. kun. Kostas Burbulys (metodistas), gen. sekr. ir reik. ved. žurn. Eugenijus Gerulis (reformatas), prot. sekr. ir archyvo ved. mokyt. Alfredas Vėlius (liuteronas), kasininkas ir turto globėjas teol. Jurgis Tamošiūnas (baptistas) ir narys kun. Petras Dagys (jungtinės protestantų denominacijos atstovas).

Revizijos komisijon išrinkti: pirmininku kun. Ansas Trakis (liuteronas), sekr. agr. Viktoras Karosas (reformatas) ir narys kun. dr. Algirdas Jūrėnas (baptistas).

L. E. Spaudos Centras yra nepelno institucija; jos teisiniu patarėju yra adv. Algimantas Kėželis.

Centro adresas: 6805 S. Campbell Ave., Chicago 29, Ill.

Pabaigai dar tektų priminti, kad lietuvių protestantiškajai spaudai palengvinanti aplinkybė yra ta, kad liet. evangelikai š. Amerikoje turi savo nuosavą spaustuve.

Iš žymesnių šiame kontinente leidžiamų liet. evangelikų laikraščių paminėtini šie: reformatų **Mūsų Sparnai**, liuteronų **Svečias**, metodistų-baptistų **Dangaus Raktai**, jungtinės protestantų denominacijos leidinys **Kelias** ir kt.

Steigiamasis Lietuvių Evangelikų Spaudos Centro suvažiavimas, įvykęs Chicagoje 1961.XI.25 d. Suvažiavime dalyvavo apie 80 atstovų, įgaliotinių ir svečių, atvykusių iš įvairių laisvojo pasaulio vietovių. Nuotraukoje matome kalbant reformatų atstovą Viktorą Karosą.

Lithuanian Evangelists' convention.

KNYGOS IR AUTORIAI

STEPSO ZOBARSKO DIEVADIRBYS ANGLIŠKAI

Pernai prieš Kalėdas amerikoniškoje knygų rinkoje pasirodė Stepso Zobarsko novelių rinkinys, vardu "The Maker of Gods. Ten Lithuanian Stories." Knygai įžangą parašė Hunter kolegijos prof. Alastair Guinan. Išleido lietuviams jau gerai pažįstama Voyages Press leidykla.

Tai yra jau bene penkta knyga angliškai, išeinanti su Zobarsko pavarde. Dviejų knygų — Lithuanian Folk Tales ir Selected Lithuanian Short Stories — Zobarskas buvo redaktorius ir iš dalies vertėjas. Vieną — Bobby Wishingham — skirtą vaikams, Zobarskas išleido angliškai kaip originalą; ir ketvirtą — Brolių ieškotoja — Zobarsko stilizuota liet. liaudies pasaka, išėjo Anglijoje, versta Dr. Sealey, naujo lietuvių bičiulio.

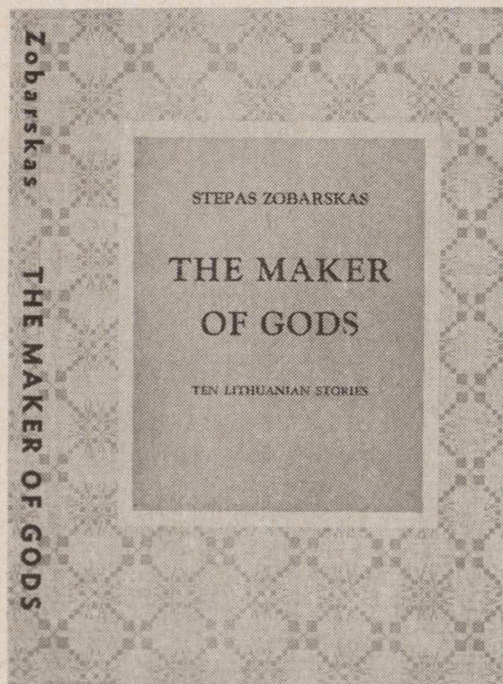
Vis skundėmės, kad neturime ko iš savo literatūros parodyti svetimiesiems. Liaudies pasakų du leidimai ir novelių antologija šiandieną tą spragą jau užkišo — tik rodykime, tik išnaudokime progas.

Nieko nuostabaus, kad patarnavęs lietuvių literatūros propagandai apskritai, Zobarskas neužmiršo ir savęs; paprastai yra daroma tik tai, kas save patį liečia. Zobarskas čia parodė daug gražaus kolegiškumo.

Autoriaus vertimai literatūros kritikos paprastai labai vertinami — kažin, ar kas geriau galėjo išversti ir Zobarskui jo noveles? Tatai vertina ir A. Guinan, nors negali nepastebėti, kad lietuviškos kalbos charakterio ir grožio vertimai, aišku, nustoje.

Stepas Zobarskas, rytų aukštaitis, kurio kalba turi ypatingą koloritą ir stipriai skiriasi nuo kitų regionų rašytojų, jo stilius dvelkia Kamajų graudžiais paantvalnėliais, motinos lietuvių juostų bei kraičių skrynios raštais. Tie dalykai neišverčiami, niekuo nepavarduojami. Galėtų kelti abejonės ir jo specifiškai lietuviška tematika, tik su retomis išimtimis išeinanti iš kaimo. Kam, rodos, būtų įdomus savais papročiais neįprastas kaimietis, lėtas savo kalba ir savo elgesiu, beveik panteistas savo galvosena, provincijos užkampio, kuris jam atstoja visą pasaulį, žmogus? Su džiaugsmu reikia pasakyti, kad

ZOBARSKO KNYGOS APLANKAS
Piešė dail. P. Osmolskis

rinkinys išėjo ir lietuviškas ir įdomus kitataučiai, duodas kažką specifiškai lietuviško ir kartu bendražmogiško.

Noveles parinko autorius labai apsvarstęs ir išlaikydamas lygsvarą tarp kaimo ir miesto. Šalia klasiškojo Monsinjoro suoliuko randame novelių iš kaimo (Brolio balsas, Palaima, Dievdirbys) ir miesto aplinkos ir dvaro. Poros novelių tematika visiškai išsineša iš Lietuvos: Fenikso veiksmas vyksta Vokietijoje, o Flagrant Delit — Paryžiuje. Pastaroji iš kitų išsiskiria paryžietiška pikantika, bet saikinga ir kultūringai patiekta.

Gerai nuskamba angliškai ir grynai lietuviško kaimo iškarpa grakšti istorija apie Mikulį, penkių dukterų tėvą, vietoj sūnaus susilaukusį dynukių. Zobarsko jokus pasakojimas, kaip šių, taip ir kitas "tragiškas" situacijas padaro lengvas ir skaitytoją nuteikia žaismingai.

"The Maker of Gods" yra graži dovana kiekvienam angliškai skaitančiam.

J. B.

Lituanistikos Instituto leidiniai

Mūsų lituanistinės mokyklos stojo vadovėlių. Pradžios mokyklos kursui ir gimnazijai visa eilė vadovėlių jau pasirodė. Jie parengti naujai ir pritaikyti gyvenamajam laikotarpiui bei to meto moksleiviui. Pedagoginis Institutas Chicagoje netrukus išleis trejetą naujų darbų.

Pirmasis — Instituto lektorės dr. V. Sruogienės paruošti "Lietuvos kultūros istorijos bruožai." Jie apima Lietuvos kultūros raidą nuo seniausių laikų ligi bolševikų okupacijos. Turiniu šis leidinys taikomas Insituto studentams ir apskritai akademiniam jaunimui. Leidinys spausdinamas rotatorium, bus su spaustuvėje spausdintu viršeliu.

Istorikas ir pedagogas Pranas Pauliukonis paruošė lietuvių tautos istorijos dėstymo metodiką. Ji taip pat skiriama Instituto studentams, bet bus naudinga ir toms lietuvių jaunimo organizacijoms, kurios siekia savo narius supažindinti su tautos praeitimi.

Spaudai ruošia prof. dr. Antano Salio "Lietuvių kalbos tarmės", rotatorium išleistas Lietuvoje ir pasipui tremty (Vokietijoje), bet tos laidos jau išsibaigusios. Šią dialektologinę studiją autorius perredaguoja ir papildo. Dialektologijos kursui ši studija yra vienintelis šaltinis.

NAUJOS KNYGOS

Atsiųsta paminėti

Jonas Aistis, **Poezija**. Pilnas poeto sukurty eilėraščių rinkinys. 420 psl. Kietais viršeliais, su dail. V. K. Jonyno aplanku. Kaina \$6. Spaudė Tėvų Pranciškonų spaustuvė Brooklyne. Tiražas 1500 egz. Išleido Romuva, 507 Fifth Ave. New York 17, N. Y. 1961.

Stasys Laucius, **Respublika**. Bandydas satyrine forma nusakyti netolimas mūsų respublikos dienas. Puslapių skaičius nepažymėtas. Kaina \$1,50. Spaudė Orion Press, 1961. Minkštais viršeliais. Išleido Pašvaistė, bendradarbiaujant su Romuva. Galima įsigyti Romuvoje: 507 Fifth Ave., New York 17, N. Y.

DRAUGO BENDRADARBIŲ KLUBO VALDYBA

Draugo Bendradarbių Klubas

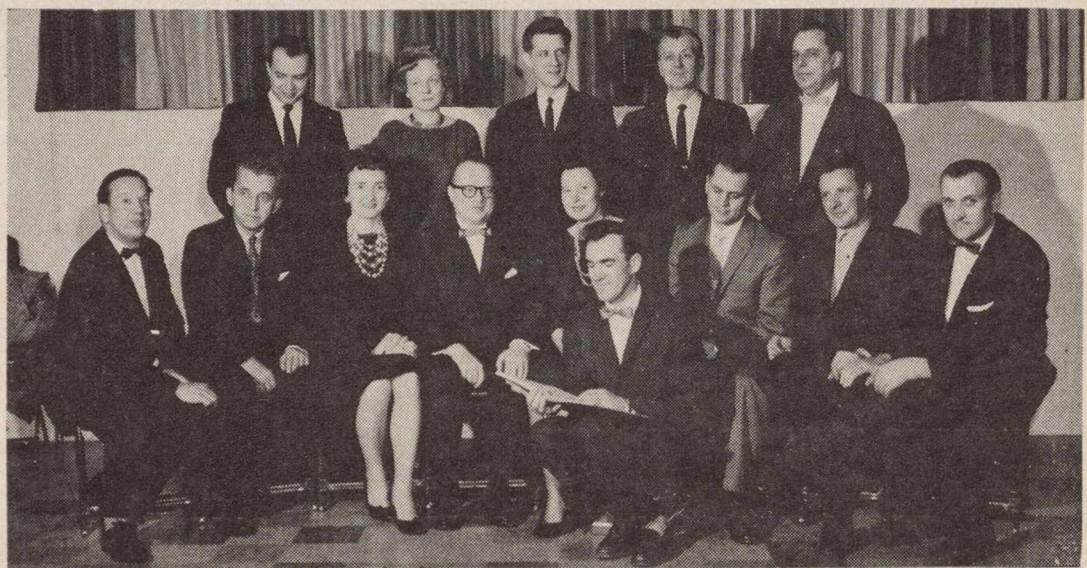
Panašaus vardo klubas veikė ir tada, kol bendradarbių kadrą sudarė beveik vien tik senieji korespondentai. Klubas buvo atgaivintas Čikagoje 1950 m. vasarą, kada Draugas jau buvo susilaukęs naujųjų ateivių didesnio bendradarbių skaičiaus. Jo atgaivintojas ar įkūrėjas buvo kun. dr. Antanas Juška, pirmasis atgaivintojo klubo pirmininkas, ėjęs pirmininko pareigas 10 metų. Tiek pat metų vicepirmininko pareigose išbuvo Benediktas Babrauskas. 1960 metais klubui vadovavo Povilas Gaučys.

Išskirtinis kun. A. Juškos, ilgamečio pirmininko, nuopelnas yra sumanymas ir įsteigimas Draugo romano tūkstantinės premijos, kuri mūsų literatūros istorijoje neabejojamai bus teigiamai vertinama kaip

žymus lietuviško romano ugdymo veiksnys.

Draugo Bendradarbių Klubas, palaikydamas glaudžius ryšius su Draugo redakcija ir leidėjais, reiškia bendradarbių nuomones, teikia redakcijai įvairių pasiūlymų, pasisako dėl redakcijos planų. Klubo valdybą renka metinis bendradarbių susirinkimas, vykstant paprastai sausio mėnesio gale. Praktiškai jame dalyvauja čikagiškiai bendradarbiai, kurių susirenka arti šimto, o Draugo bendradarbių visame pasaulyje yra per 900, taigi arti tūkstantčio. Tai, be abejo, didžiausia bendradarbių armija, kokią kada yra turėjęs lietuviškas laikraštis.

1962 m. D. B. Klubas valdybą sudaro: pirm. Ben. Babrauskas, sekr. Aldona Šimaitienė, nariai — P. Gaučys, Pr. Razminas ir V. Zalatorius.

CONSILIUM FACULTATIS

— **Detroito Lietuvių šv. Antano parapijos choras** su talkininkais iš šalies balandžio 28 d. rengiasi pastatyti operetę Consilium Facultatis. Veiksmas vyksta senais laikais Lietuvoje pas dvarininką Bublicką.

Čia spausdinamoje nuotraukoje matome (sėdinčius, iš kairės) muzikos vadovą A. Mateiką, operetės pastatymo dailininką E. Vasiliauską ir vaidintojus-dainininkus E. Zubrickienę, M. Sajauską, P. Heiningienę, J. Naumavičių, Pr. Zaranką, A. Kasputį ir rež. J. Pusdešrį. Stovi: J. Jurgutis, A. Stašaitienė, E. Skiotys, A. Gubilas ir L. Heningas Nuotraukoje trūksta D. Bajorūnaitės.

— Vl. Mingėlos parašyta Kun. A. Miluko monografija jau išspausdinta Liet. Enciklopedijos spaustuvėje Bostone, įrišta kietais odos imitacijos viršeliais, su dail. J. Juodžio pieštu aplanku, pradėta siuntinėti ją užsiprenumeravusiems. Knyga gausiai iliustruota nuotraukomis ir rankraščiais. 384 psl.

Knygynuose šis leidinys nebus pardavinėjamas; yra likęs nedide-

lis neužsakytų knygų skaičius; užsisakyti adresu: V. Mingėla, 153 E. Parkhurst Pl., Detroit 3, Mich. Kaina \$6.

VLADAS MINGĖLA

ČIURLIONIO ANSAMBLIS

— Čiurlionio ansamblis sausio 13 turėjo savo 680 koncertą. Publikos prisirinko pilna salė, net vietų pritrūko. Visi buvo šventiškai nusiteikę. Dainos skambėjo iškilmingai ir žaviai — jos susilaukė gausių ovacijų, beveik kiekviena teko pakartoti. Po tradicinės baigiamosios dainos "Namo..." gėlėmis apdovanoti — muzikos vadovas ir dirigentas A. Mikulskis, kanklių vadovė O. Mikulskienė, solistai — A. Stempužienė ir V. Verikaitis.

Per eilę metų daininkai keitėsi, seni traukėsi, atėjo jauni, bet choras nesilpo, atvirkščiai, stiprėjo. Iš savo tarpo išleido net gerų solistų. Gastrolėmis aplankė kai kurias kolonijas net po keletą kartų.

(Čia dedame naujausią choro nuotrauką.)

— Kovo 3—15 d. Washingtonė, — A. B. A. International Gallery of Modern Art — vyko individuali Juozo Bagdono paveikslų ir skulptūrų paroda. Kovo 24 d. paroda perkeliama į Los Angeles. Kadangi jo skulptūros yra stambaus formato, jos nebus pervežtos ir parodą sudarys piešiniai aliejum ir pastele.

— Dail. Daugvila paruošė dekoracijas vaidinimui "Kalėdos", kurias stato Marquette Parko Liet. Tautinis ansamblis kovo 11 d. Marquette Park liet. parapijos salėje.

ELIZA GEDIKAITĖ

— Londone leidžiamas savaitraštis Europos Lietuvis rašo apie jaunų menininkų grupę Bradforde — The Woolstaplers Inn Group Of Artists — kurią suorganizavo lietuviai Al. ir M. Dičpetriai. Sausio 21 d. Bradfordo miesto meno galerijos direktorius Peter Bird atidarė tos grupės tapinių parodą, kurioje yra ir lietuvių Al. ir M. Dičpetrių (vyro ir žmonos) darbų. Paroda vyks nuolat (darbai keičiami kas mėnuo), o sekmadieniais nuo 12 val. iki 2 val. p. p. bus skaitomi eilėraščiai.

Sausio 4 d. Londone The Rawinsky galerijoje atidaryta Elenos Gaputytės (ir A. Troin) darbų paroda. Tai jau antroji skulptorės E. Gaputytės darbų paroda Londone. Anksčiau ji yra turėjusi parodų Ontario ir Paryžiuje.

Skulptorė EI. Gaputytė, gimusi Šiauliuose, gimnaziją lankė Joniškyje ir buvo J. Tininio mokinė. Vokietijoje studijavo 1945 m. įsteigto Meno Akademijoje Freiburg i. Br., kuriai vadovavo dail. V. K. Jonynas ir kur išaugo daugelis dabar jau subrendusių jaunesnės kartos lietuvių menininkų.

Atsikėlusi į Kanadą, ji lankė Montreal Museum ir Ontario College of Art. Vėliau dar studijavo Paryžiaus Ecole des Beaux Arts ir dirbo su skulptorium Grimond.

1956 metais atvyko į Angliją ir apsistojo St. Ives miestelyje (Cornwall), kur atidarė savo meno galeriją — The Sail Loft Gallery.

LD redakcija tikisi netrukus menininkę plačiau savo skaitytojams pristatyti.

— Turiningas, savotiškai įdomus Vasario 16 d. minėjimas įvyko Vokietijoje, Mocarto Stuttgarto dainų halėje, sutraukęs daugiau kaip 500 lietuvių ir svečių. Programoje buvo lietuviškos muzikos, dainų, literatūros ir liaudies šokių. Be rengėjo, Krašto valdybos pirm. kun. Br. Liubino, dainininkės Simaniūkšytės-Panse, deklamatorės E. Gedikaitės, paskaitininkas, muzikos atlikėjas, deklamatoriai buvo vokiečiai.

Eliza Gedikaitė, neseniai atvykusi iš ok. Lietuvos ir mokanti Vasario 16 gimnazijoje, gražiai pasireiškusi kaip deklamatorė pernai lietuvių kultūros dienoje Vokietijoje, padėklamavo Maironio baladę čičinską ir Brazdžionio eilėraštį Lietuva iš tolo. Vokietis artistas paskaitė N. Mazalaitės legendą Deganti žaizda.

— Stepas Vykintas, literatūros kritikas, Vasario 16 gimnazijos literatūros mokytojas parašė 3 v. pjesę "Pušelės sužieduotuvės", iš partizanų gyvenimo. Pjesę Lietuvos Nepriklausomybės minėjimo proga suvaidino Vasario 16 gimnazijos mokiniai.

— Brooklyno liet. operetės choras ruošia statyti Gasparo Veličkos muzikinį veikalą "Žydyntis laukų vėjas" (vasaros?) Rež. Vitalis Žukauskas.

— B. Zdanavičiaus istorinis scenos veikalas — šventasis Kazimieras, Lietuvos karalaitis, kovo 4 d. koncertiniu būdu atliktas Brooklyno Apreiškimo parapijos salėje. Vaidino Lietuvos vyčių vietos kuopa, režisavo J. Boley-Bolevičius. Karaliaus vaidmenį atliko Tadas Alinskas, karalienės Elzbietos — Viktorija Dėdinienė, karalaitis Kazimieras — Stasys Dėdinas.

— Lietuvių Rašytojų Draugijos valdyba New Yorke balandžio 29 d., Atvelykyje, rengia literatūros šventę ir LRD premijų įteikimą. J. Tysliavai pirmininkaujant, premija už 1960 metus nebuvo suorganizuota.

Jury komisiją sudaro: prof. Juozas Brazaitis, dr. V. Maciūnas, dr. K. Ostrauskas, A. Landsbergis ir L. Žitkevičius.

— Knyga apie Panevėžį jau suredaguota ir parengta spaudai. Joje rašo daugiau kaip 20 bendradarbių, duodami apie 70 įvairių straipsnių, kuriuose gausu geografinių ir istorinių žinių apie miestą ir apylinkes. Platus skyrius apie Nepriklausomybės laikotarpį ir žymesnius panevėžiečius. Knyga iliustruota.

Knygai medžiagą rinko redakcinė komisija: A. Rukuiža, A. Vadopalas, P. Žilys. Redagavo Juozas Masilionis, "Lietuvių Literatūros (III ir IV d.) autorius. Knyga L. Enciklopedijos formato turės apie 350 psl. Kaina \$5. Leidžiama tiek egzempliorių, kiek bus iš anksto užsisakusių prenumeratorių. Užsakymus ir pinigus siųsti adresu: A. Vadopalas, 1647 So. California Ave. Chicago 8, Illinois, arba Panevėžiečių Klubas, Savings Account No. 10589, Mutual Federal Savings and Loan Assn., 2202 West Cermak Road, Chicago 8, Ill.

MAIRONICA

Maironio metai — lietuvių kultūros metai

PLB Valdyba 1962 metus paskelbė Maironio metais. Didžiojo mūsų poeto 100 metų sukaktis verta tokios garbės. Pritardami LB iniciatyvai, Lietuvių Rašytojų Draugijos vardu drįstame Maironio metus pavadinti lietuvių kultūros metais. Prie minėjimų iškilmingumo pridėkime dabarties gyvenimo turinį ir pareigas savajai kultūrai.

Maironis yra ne tik didelis poetas, bet ir tautos prisikėlimo vadas. Jis iškilmingai ir su giliu įstikimu skelbė kultūrinės kovos šūkius ir idėjas: "Paimsme arklą, knygą, lyrą ir eisime Lietuvos keliu!"

Maironio metais visa jėga atsiųgrežkime veidu į lietuviškąją kultūrą: dėmesys lietuviškai knygai, dailininko paveikslui, lietuviui kompozitoriui. Mūsų parengimai ir pramogos šiais metais turėtų būti ypatingai kruopšti, ne tuščiaidurialai. Ypatingas dėmesys jaunimui. Jo jaugimas į lietuvių kultūrą tebūna mūsų visų gyvybinė pareiga.

LRD visur, kur tik galėdama, talkins Maironio pagerbimui ir kultūrinei veiklai. Tačiau LB, kaip visus lietuvius jungianti kultūrinė visuomeninė organizacija, turėtų stoti Maironio metų kultūrinės veiklos priekyje, derinti vietose kitų organizacijų iniciatyvą, planuoti kultūrinius šių metų darbus ir budėti, kad Maironio metai nepasiliktų tik eiliniaisi, nieku neatžymėtais metais. LFD vardu prašome JAV LB Centro Valdybą įsteigti nuolatinę metinę lietuvių literatūros premiją.

LRD Valdyba: Pranas Naujokaitis, Algirdas Landsbergis, Paulius Jurkus, Kotryna Grigaitytė, Leonardas Žitkevičius.

— Maironio minėjimą Chicagoje ateitininkų meno draugija Šatrija ruošia kovo 31. Paskaitą skaityti pakviestas prof. J. Brazaitis.

— Dail. Broniaus Murino individuali dailės paroda atidaroma kovo 17 d. Čiurlionio galerijos patalpose, Chicago, Ill. Išstatyta 60 akvarelių ir aliejinės tapybos darbų.

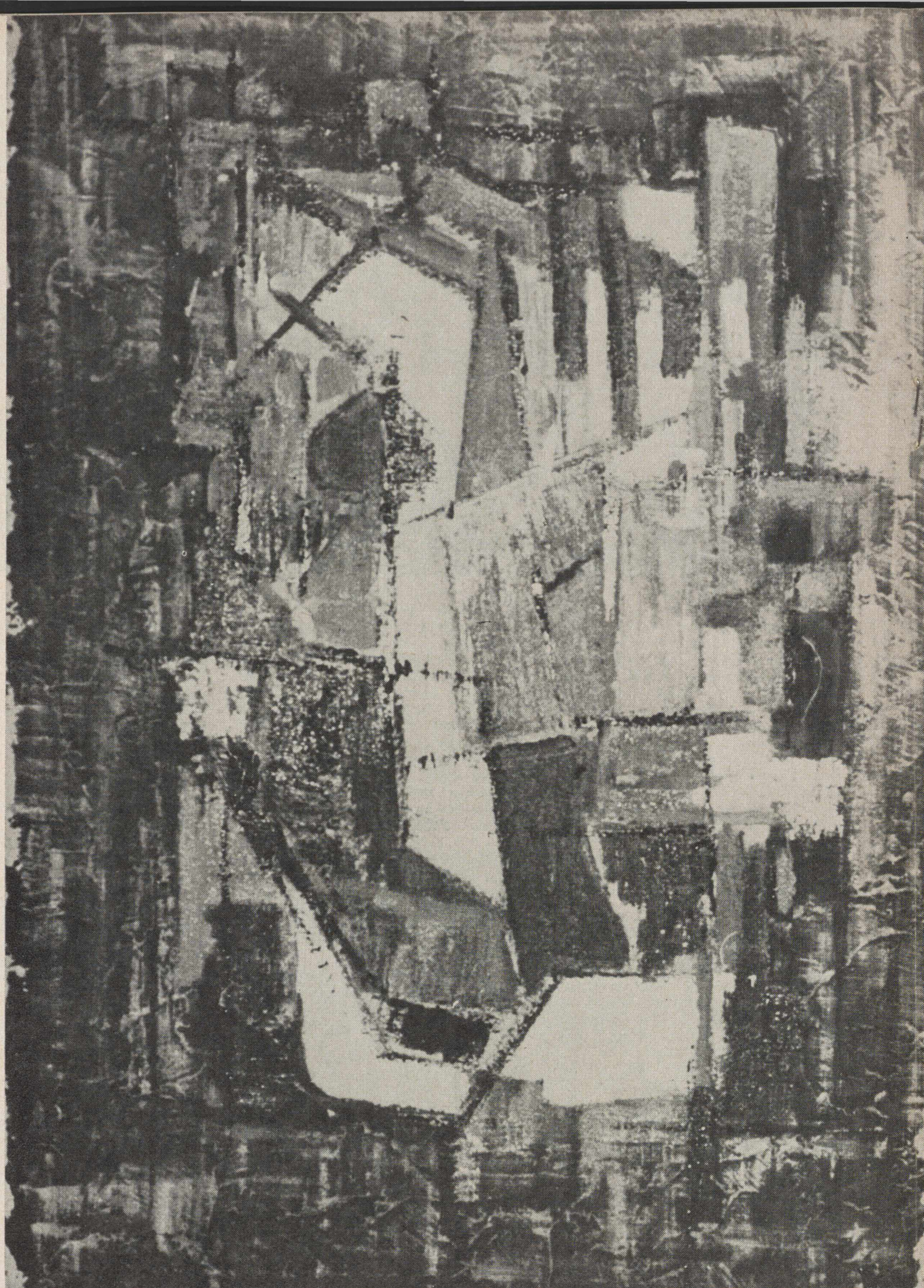
SPALVOS IR LINIJOS

Juozo Bagdono kompozicijose

Prieš dvejus metus pasiekęs šį kraštą, Juozas Bagdonas apsisitojo Washingtone, įsigijo čia studiją, įkūrė moderniojo meno galeriją ir visomis jėgomis pasinėrė į dailės darbą, čia pats kurdamas naujas kompozicijas, čia vadovaudamas jaunų dailininkų studijoms, čia rengdamas amerikiečių dailininkų, beveik išimtinai abstraktistų, parodas. Dailės kritikai galeriją pripažino verta dėmesio, ir joje vykstančios parodos susilaukė meno kolumnistų pripažinimo.

„Šių dienų menas — abstraktusis menas, ir nėra jokios kitos krypties, apie kurią būtų verta kalbėti. Be abejo, kad ir abstrakti kūryba turi savo stilius, savo išraišką, pareinančią nuo kūrėjo talento ir individualybės. Išmanančiam jis nėra vienodas, kaip nevienodi ir realiojo meno stiliai, nors ir tame pačiame laikotarpy gyvenusių ir kūrusių dailininkų. Kaip lengva atskirti Rubensą nuo Rembrandto, ar mūsų Varną nuo žmuidzinavičiaus, taip nesumaišysime nė modernistų Picasso su Matissu, ar Klee su Pollocku, — kalbamės, kai dailininkas vadžioja žiūrovą po savo darbų studiją, užverstą baigtais ir nebaigtais paveikslais, didžiulėmis cemento ir molio skulptūromis, škais, dažais, nuolaužomis ir įnagiais...“

Po gerų metų darbo, iš Kolumbijos atvykus beveik tuščiomis rankomis, jo studija vėl prisipildė darbais, ir dailininkas pasiryžo išvykti į eilę parodų — Philadelphijoje, Balitmoreje ir k. Spauda naujuosius Bagdono darbus sutiko su šiltu ir įstabiu dėmesiu, pabrėždama daili-

KOMPOZICIJA / COMPOSITION

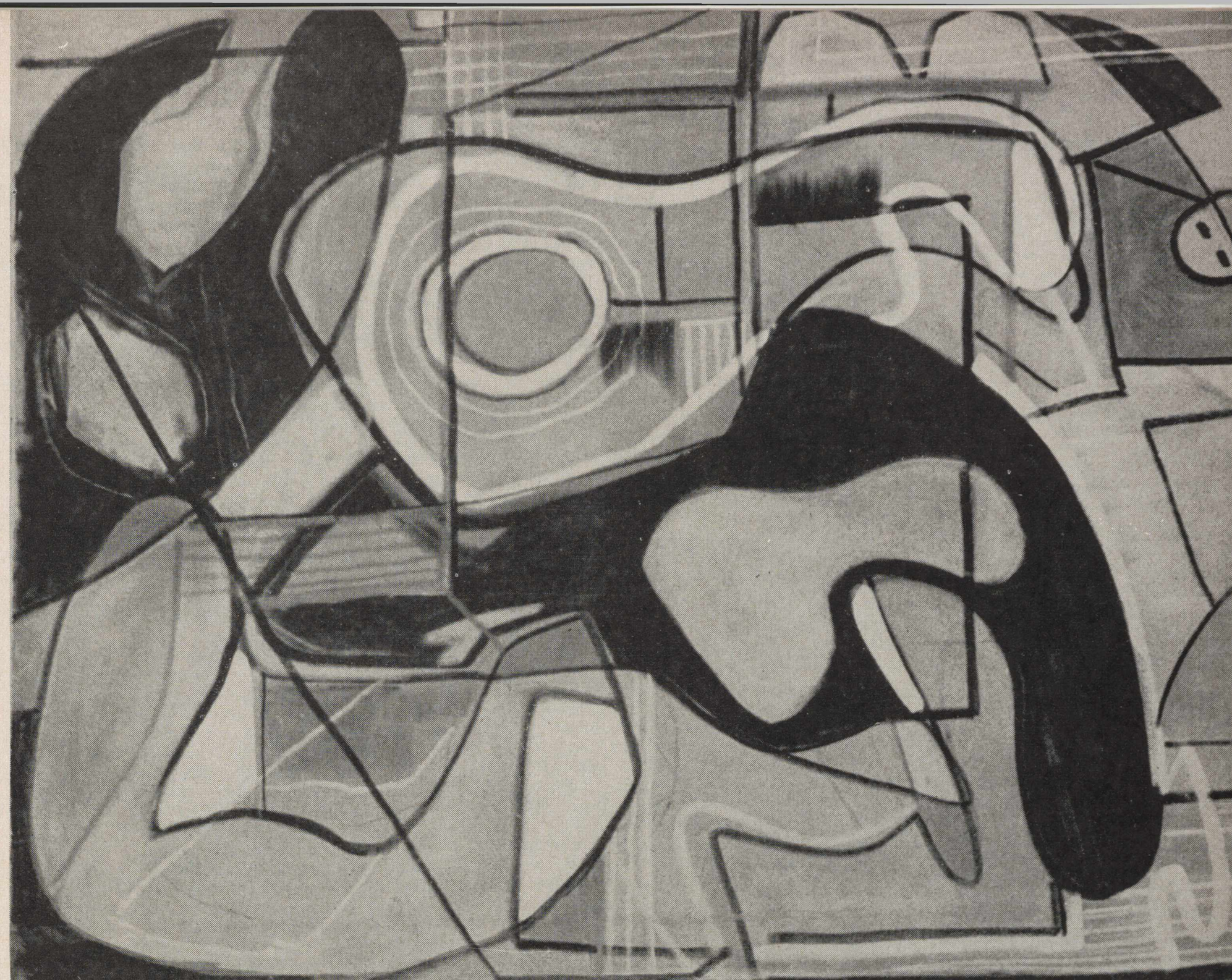
ninko ieškojimus, originalumą, įdomumą ir stipriai išreikštą laiko dvasią bei koloritą. Kai kam jo spalvos ir linijos priminė Lietuvos peisažą, mūsų žemės formas, lietuviško rudens rūgienų bei arimų spindėjimą.

Į žmogų ir į žemę Bagdonas žiūri iš tolo, nelyginant astronautas iš begalinės erdvės, kurioje atsiveria čia pilkos, čia spalvotos beformės paslaptys. Riboti ir neriboti plėmai, apvalūs ir kampuoti spalvų susibūrimai veržiasi vienas pro kitą, kartais primindami regėtas figūras, gi kartais viliodami spėti, stebėtis, suvokti ir vėl prarasti.

Toks yra Bagdonas, kurio darbų paroda kovo 3—15 vyko Washingtone, o kovo 24—5 Los Angeles lietuvių kolonijoje (J. Brz.).

PS. Kadangi grynai abstraktių paveikslų be spalvės foto nuotraukos nereprezentuoja dailininko, šiuose puslapiuose dedame porą senesnių semi-abstraktinių darbų, kur matome ir tuo pačiu stilium darytos Bagdono keramikos.

DAILININKAS JUOZAS BAGDONAS SAVO KŪRINIŲ PARODOJE

KOMPOZICIJA / COMPOSITION

GRUPĖ: VAZOS IR MAJOLIKINĖ PLOKSTĖ / GROUP: VASES AND MAJOLICA BOARD

TYLA DIDŽIOJOJ DAUBOJ...

Atkelta iš 8 psl.

kelio vingių ir taip pat ėmusi gėrėtis aplinka.

— Rimtai, aš apskaičiavau, kad per dieną jie mažiausiai gauna 40 dolerių pajamų. Per mėnesį tūkstantis du šimtai, o per metus mažiausiai keturiolika... taip, keturiolika tūkstančių ir keturi šimtai. Išlaidų būtų nedaug...

— Tik jau nesvajok, pats ubagas būdamas, — griežtai nukerta Antano žmona. — Tam reikia turēt kapitalo. Reikia taupyti ir turēt ką nors. O mes niekad nesutaupom, nes tu kasmet vis kur nors keliauti išgalvoji...

Antanas pajunta Genės balse tą pažįstamą jam pagiežą. Jis žino, jog jei dar kalbėtų ta pačia tema, tada jau sektų žaibai ir perkūnija. Todėl diplomatiškai nutyla.

Nijolė plačiomis akytėmis žvalgo si į apylinkes. Ir jai baisu žiūrēt pro automobilio langą stačiai žemyn, kur baugūs skardžiai, apžėlę krūmokšniais, viloja gilybe. Bet dabar jos tėvelis užskrieja į patį aukštumos viršų. Čia puikus mišrus miškas gaubia kelią iš abiejų šonų. Tačiau miško kvapas ir malonus mašinos supimas migdo mergaitę. Nijolė kurį laiką spiriasi miegui, bet netrukus pradeda snausti.

Antano mintys apkarsta. Genės pasipriešinimas jo svajonėms atitolina jį ir jis ieško užsimiršimo malonesniuose prisiminimuose. Jis prisimena vėl savo ankstyvesnę meilę, dar kai gyveno Clevelande. Marytė graži ir švelni. Mėgo keliauti. Ji drąsi pašliužininkė, puiki plaukėja. Kiek smagumo būdavo mandantis ežere arba viešuose baseinuose! Ji tikrai mylėjo Antaną. Ji gyveno jo svajonėmis, pritarė jo visiems planams. Ne taip kaip Genė... Tačiau jis turėjo baigti universitetą. Išvyko į Čikagą ir... meilės nebėra. Keli laišškai, o po to viskas nutrūko, dingo. Atsirado Genė. Ji mokėjo nukreipti jo dėmesį nuo sporto ir fizinių smagumų į knygas ir mokslą. Ji praktiška, taupi ir lyg daugiau patyrusi gyvenime. Ji nejučiomis pradėjo vadovauti jo žygiams. O svarbiausias žygis — kelionė prie altoriaus. Taip, Genė jį nuvedė prie altoriaus ir nuo to momento ji visada padėties viešpats. Keletą kartų ją supykinęs, Antanas suprato, jog geriau iki to neprieiti...

Lygindamas dabar Genę su Maryte, Antanas ima nepaprastai ilgėtis Clevelando meilės. Jo akyse ji tarytum gyva šypsosi baltais dantukais ir žavingomis duobutėmis skruostuose. Jis mato net blizgančius vandens lašus ant jos odos. Mato jos žibančias juodas akis, stangrų kūną... Jis taip Antaną viliodavo... Deja, Marytė kažkur Clevelande, nebepasiekiamą, prarasta... Teisybė, Kalėdoms ji vis atsiunčia Antanui pasveikinimą. Lyg pavasario dvelkėtelėjimas primenąs meilę... Ir jis jai atsako tuo pačiu. Genei jis sakėsi, jog tai jo gimnazijos laikų draugė. Juto, jog Genei nepatinka tie sveikinimai, tačiau niekad daugiau apie savo su Maryte santykius žmonai neišdavė. Tai jo vieno šventą paslaptis.

Nenugalimas troškimas būti su Maryte, vėl ja džiaugtis ir sykiu su ja svajoti, apima Antaną. Galingas

prarastos meilės pasiilgimo jausmas užlieja Antano sielą, tačiau kartu jis junta, jog šalia sėdi didžiausia kliūtis į jo laimę... Šnairomis žvelgia į žmoną. Genė pasipūtusi, be nuotaikos. Ji atsirėmusi į atvirą automobilio langą ir susimąsčiusi suka pirštu šviesių plaukų garbaną. Taip ji dažniausiai atrodo, kai juodu pasikeičia skirtingomis nuomonėmis. O, kaip Antanas jos nekenčia šią akimirką!

Staiga šauja laukinė mintis: "Atsikratyti... Atsikratyti Genės. Tada galėsiu grįžti pas Marytę. Ji atvažiuotų pas mane į Čikagą... Čia kalnuose, gal tai būtų lengva atlikti... Taip, kitos progos man nebepasitaikys! Bet kaip tai padaryti, kad niekas neįtartų... Čia statūs skardžiai... Privažiuot arti... Vienas neatsargus žingsnis — ir nukritai į prarają. Rūk, šauk — niekas neišgirs, niekas nepastebės. Reikia tik taip, tarytum tai būtų nelaimingas atsitikimas... Kaip tai vadinama? Aha — inscenizavimas."

Antanas pasipurto. Sekunde lyg prablaivė, bando nusikratyti baisyti pagundų. "Juk tai žmogžudystė! Už tai grėsia elektros kėdė..." Bet ir vėl gundanti galimybė įtikinanti kartoja: "O kas sužinos? Juk niekas nė neįtars, nes išoriniai su žmona gerai sugyvename... Reikia tik viską gerai suvaidinti."

— Jau Grand Canyon nebetoli, — taria Genė. Ji bando laužti nejaukios tylos ledus, nes mato, jog Antaną kiek įžeidė, neleisdama jam išreikšti savo svajonių.

— A.. kas? — atsiliepia Antanas, tarytum pažadintas.

— Kas tau? Bene buvai užsnūdęs? Antanas prisiverčia ir nuveja šalin juodas mintis, grįžta į tikrovę. Silpnas šypsnis veide. Atsakydamas jis beveik jau bando vaidinti:

— Gal būt...

— Žiūrėk, dabokis... Gali į koki medį įvažiuoti, gerai, kad mišku važiuojam.

— Nebijok, mano patyrimas vairuoti...

— Tik tyliau kalbėk, nes Nijolė užmigo, — nutraukia jį žmona.

Antanas nutyla. Tyla, reikalinga Nijolės poilsiui, apgaubia ir šamokslingas jo mintis, slepia Antano piktus planus pražudyti žmoną. Tačiau gyvenimo įvykiai rieda kartu su automobilio ratais. Čia pat mūro vartai su užrašu "Grand Canyon." Uniformuotas tarnautojas paduoda Didžiosios Daubos planą ir paprašo sumokėti vieną dolerį už įvažiavimą į valstybinį parką ir naudojimąsi automobiliams statyti vieta.

Už vartų netoliese matomas aukštas bokštas. Jis primena Lietuvos pilių užsilikusius bokštus. Čia pat nemaža aikštė mašinoms. Jau keturiolika jų pastatyta, nežiūrint ankstyvo laiko. Antanas sustabdo savo Chevroletą medžių pavėsy, kad įkaitęs nuo kopimo į kalnus motoras geriau atvėstų. Tačiau niekaip neatvėsina savo sumanymo. Lyg opiumo apsvaigintas puoselėja vieną tikslą — nustumti į daubą žmoną, atsikratyti ja, kad nekludytų jo laimės siekiui.

— Palikime Nijolę miegoti, — sako Genė, — ir eikime pažiūrėti prie bokšto. Ilgai nebūsime.

Antanas negirdi žmonos. Jis mašinaliai uždaro automobilio duris ir žengia šalia jos. Ji nešasi foto aparatą, permetusi per petį makšties

dirželį. Jis gi apsvaigęs nuo apnikusios jį baisenybės-minties, žvyruotu, kiek besileidžiančiu žemyn takeliu žingsniuoja greta Genės. Greit juodu pasiekia nedidelę aikštelę prie pat didžiulio slėnio.

Abu juodu net apstulbsta nuo atsivėrusio jūdvių akims nepaprasto vaizdo. Minutei Antanas pamiršta savo planus. Genė sudėjo rankas tartum maldai. Atrodo, lyg ji norėtų klauptis.

Po kojomis — gilus slėnis-dauba, išraižytas įvairiausiais kauburiais, keteromis, kalvelėmis. Jos lyg atskilusios nuo bendro plokštikalnio, matomo tolumoje. Dugne raizgosi blizganti upės juostelė. Tarytum toji Colorado upė būtų pavasarių potvyniais pragaužusi šalutinius kelius tarp tų kalvelių ir keterų. O pačios keteros tarytum dryžuotos, nes jose įvairių spalvų žemės sluoksniai, lyg skerspiūviai atlaso puslapiuose. Keterų viršūnės smailos, lyg piramidžių. Kai kur atskiros griūtys atrodo lyg stulpai. Tarp kauburių žalios pievelės, kur-ne-kur krūmokšniai, sausų žolių kuokštelės. Toli matomas per pievelę vingiuojąs takelis. Juo giliau į dugną, juo tamsiau, nes nuo kauburių krintą šešėliai uždengia vaizdą. Viskas po kojomis kažkokioj rusvos spalvos ramioj gylybėj nepajudinaimai stovi nuo neatmenamų amžių. Toji vyraujanti plytų raudonumo spalva, kažkoks majestotینگumas, o ypač nepaprasta daubos tyla užburia stebėtojus. Per milijonus metų kaupta ramybė skleidžia savo žavesį per visą šį žemės plutos formavimosi revoliucijos paminklą. Žydras be debesėlio dangus ir lyg iš šono, neseniai patekėjusi saulė, metanti nuožulnius spindulius į daubą, dažo visą slėnį ryškumu. Visoje puikybėje Didžioji Dauba skleidžia į visas šalis savo žavesį — nepaprastai gilią ir neaprašomai jautrią tylumą. Toji tyluma neleidžia stebėtojams garsiau prabilti. Tyla kaip tik verčia kauptis savyje, žvelgti į savo sielos gelmes ir lyginti Visatos galybę su savo nykštukiška menkyste. — — — — —

Grįžę iš atostogų, Čikagoje juodu randa laišku dėžutę prigrūstą laišku. Bevartydamas korespondenciją, Antanas randa voką su Marytės adresu Clevelande. Skubiai atplėšia ir išima dailų pakvietimą. Atlenkia puslapį ir bėga akimis per margas eilutes:

"...maloniai kviečia atsilankyti jų dukters Marijos Karetkaitės jungtuvėse su inžinierium Vytautu Malioku..."

Lyg į eketę kas būtų jį panėręs. Antanas žiūri pastyrusiomis akimis į dailų šriftą ir prabangų popierių, vis dar nesuvokdamas, kas nutiko — ar jis prarado kažką brangaus, ar išlaikė tai, ką seniai turėjo prie savęs...

ANTANAS F. SKIRIUS

REAL ESTATE — TAX SERVICE
INSURANCE

Kreipkitės telefonu NO 4-2919

arba įstaigoje
4366 Sunset Blvd., Hollywood 29,
Calif.

P. V. RAULINAITIS

Real Estate-Insurance-Tax Returns

Notaro darbai; namų ir automobilių apdraudos; mokesčių apskaičiavimas; tarpininkavimas namų perkant ir parduodant; dokumentų vertimas.

NO 2-5433, Los Angeles 27, Calif.

Res.: 1972 N. Commonwealth Ave.

Linkėjimai

taupytojams ir skolintojams

CRANE SAVINGS & LOAN ASS'N

B. R. PIETKIEWICH,

President

2555 W. 47th St., Chicago 32, Ill.

LITHUANIAN REALTY COMPANY

Charles Luksis Realtor

Phone: EX. 4-2986

3020 Wilshire Blvd.

Mielai patarnauja norintiems pirkti-parduoti namus ir sklypus; apdrausti automobilius, namus ir kitokį turtą; gauti paskolas.

Atlieka notaro darbus.

SANTA MONICA, CALIF.

Atvykus į Kaliforniją, kviečiame

BEACON MOTOR HOTEL

Close to
Beach, Westwood, Beverly Hills
& Hollywood

3020 Wilshire Blvd. Santa Monica,
California

A very nice Motor Hotel. All rooms have tub and shower baths and vented heat. Television and radio in every room free.

Five minutes from Pacific Ocean beaches. 30 minutes from Downtown Los Angeles. Restaurant adjoining Hotel.

Reduced Winter rates
and Weekly-Monthly Available
(Oct. 1 to May 1)

EXbruck 4-9144 EX 4-2986

Mr. & Mrs. Luksis—Owners & Mgrs

LIETUVIŠKAS BALSAS MADRIDE

Lietuviškų radijo transliacijų į ok. Lietuvą septynmetis

Jau senokai buvau prašytas Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto pirm. dr. Antano Trimako, o paskutiniu metu ir kai kurių mūsų didesnių lietuviškųjų laikraščių redakcijų laisvajame pasaulyje pateikti gausiau žinių apie Lietuviškųjų Transliacijų eigą Ispanijos sostinėje Madride.

VLIKo rūpinimusi ir pačių Liet. Transliacijų pasiaukojimu ir darbu Madrido Lietuviškasis Balsas suvaidino svarbų vaidmenį pavergtajai Lietuvai, kenčiantiems jos gyventojams ir mūsų Tėvynės laisvės bylai, užtat norėčiau pažvelgti į šią lietuvišką-krikščionišką veiklą plačiau.

Truputėlis istorijos. Nuo 1952 m. vasaros VLIKo įgaliotinis Madride net keliais atvejais kreipėsi į Ispanijos vyriausybę su prašymu leisti lietuviams transliuoti per Tautinį Ispanijos Radiją Madride į bolševikų trypiamą ir terorizuojamą Lietuvą.

Pradžią nebuvo lengva: net dvejus metus reikėjo trūsti ir daug durų klebenti Madride. Lietuviškųjų radijo valandėlių išgavimo reikalu buvo kreiptasi net į patį Ispanijos vadą gen. Franco, kuris, pats kovėsis prieš komunistus net trejus metus savo krašte, Lietuvos priešpauždą ir lietuvių tautos nelaimę netruko suprasti ir reikiamai įvertino mūsų pastangas, pažadėdamas Ispaniškąjį radijo siųstuvą. Pagrečiui buvo kreiptasi į tuometinį Ispanijos užsienių reikalų ministrą Sr. Martín Artajo, kalbėta su popiežiaus nuncijum Madride arkiv. Hildebrando Antoniutti, su Madrido patriarchu-vyskupu mons. Leopoldo Eijo y Garay, su Tautinio Ispanijos Radijo vadovybe, prašytas vietos Informacijos ministeris, nuo kurio tiesiogiai priklausė visos Ispanijos Radijas ir Televizija. Visi minėti vadovaujantieji ispanų vyrai nuo pat pirmųjų su jais kontaktų mūsų transliacijų reikalą puikiai suprato ir noriai leido naudotis savo Tautiniu Radiju Madride.

Ministerisr. Arias Salgado, kuris painformavo a. a. vysk. Padolskį apie transliacijų suteikimą jau vėliau Lietuviškų Transliacijų vedėjui pakartotinai pabrėžė, kad jos suteiktos Lietuvos ir jos prispaustų žmonių labui.

Lietuviško radijo darbo pradžia. Po skubaus pasiruošimo, susitvarkymo ir galutinio susitarimo su ispanų radijo vadovybe, ypač su anuometiniu jos direktorium sr. Jose Ramon Alonso, ir su VLIKu, lietuviška programa pradėta laiduoti 1955 metų sausio 2 d., t. y. prieš septyneris metus.

Pirmaisiais dviem mėnesiais Lietuviškoji Programa buvo perduodama po 10 minučių kasdien, o nuo 1955 m. kovo 1 d. jau buvo išgauta 15 minučių. Toks programos ilgis yra iki šios dienos.

Nuo 1958 m. gautas programos pakartojimas kitos dienos rytą, o nuo 1961 m. lapkričio 6 d. gautas antras programos pakartojimas, vakare. (žiūr. LD Radijo Programų puslapį viršelyje. Red.).

Liet. Madrido Programų sąstatas ir programų paruošimas. Pagrindinis mūsų programų rengėjų rūpestis yra, kad jos būtų krikščioniškos, lietuviškos ir prieškomunistinės, įvairios, aktualios ir įdomios Lietuvos žmonėms, atitinkančios VLIKo nu-

rodymus ir visų gerų lietuvių pageidavimus. Programos yra tokios: pradedama Muzėjaus varpų muzika, po to perduodamos dienos politinės žinios apie svarbesnius tarptautinius įvykius iš politinės, diplomatinės ir karinės srities. Paskiau seka pagrindiniai straipsniai, komentarai — du kasdien apie pavergtosios Lietuvos gyvenimą ir apie tai, kas galėtų dominti mūsų brolius sovietinėje priešpauždoje. Perduodame prieškomunistinę polemiką, komentarus ekonominiais sovietijos ir laisvojo pasaulio klausimais. Specialūs mūsų komentarų taikiniai yra lietuviškasis tėvynės, ar laisvojo pasaulio jaunimas, lietuviška šeima, lietuvis darbo žmogus, lietuvi moteris, studentai ir pn.

Paskutiniu metu daug prabilome į Lietuvą apie branduolinius sovietų bandymus ir apie vienašališkus Chruščiovo grasinimus sunaikinti visus tuos, kurie nenori pasiduoti Kremliaus satrapams. Daug energijos parodome atsisikirsdami bolševikams, kai jie per savo komunistinę spaudą ir radiją pradeda niekinti Lietuvai didžiai nusipelnusius asmenis, kurie dirbo ir dabar dirba laisvinimo darbą vienu ar kitu būdu plačiajame pasaulyje. Stengiamės pasakyti tikrą tiesą apie buvusios nepriklausomos ir laisvos Lietuvos gyvenimą, jos laimėjimus ir pažangą.

Specialiai puoselėjame religines ir moralines temas, ypač stengiamės pasakyti tai, ko negali laisvai pasakyti Lietuvoje nei kunigas, nei kuris kitas susipratęs, padorus lietuvis. Dažnai informuojame apie laisvųjų lietuvių religinį gyvenimą, apie jų gausias ir veiklias organizacijas, apie tai, kaip Bažnyčia ir tikintieji reaguoja dėl bolševikų savavaliavimų prieš tikėjimą ir prieš tikinčiuosius.

Lietuvišką Madrido programą, ypač religinę jos dalį, kuri duodama sekmadieniais ir kitomis religinių ir tautinių mūsų švenčių progomis, labai šiltai pakomentavo Vatikano oficiozas "Osservatore Romano" jau porą kartų, pabrėždamas, jog tenka laukti gražių ir džiugių rezultatų. Religinėmis mūsų programomis patenkinti ir laisvojo pasaulio lietuviai, kap matyti iš dažnų atsiliepimų.

Ar girdimas Lietuviškas Madrido Balsas Lieuvoje, Sibire ir kitur. — Nuo pat transliacijų pradžios gausiai tiesioginių ir netiesioginių žinių iš okupuotos Lietuvos ir iš Sibiro, kad Lietuviškos valandėlės yra intensyviai klausomos. Girdimumas, žinoma, kiekvienu atveju priklauso nuo meteorologinių ir sovietinių trukdymų. Bolševikai priešina 3000 trukdytuvų prieš iš Vakarų pasaulio, taigi ir iš Ispanijos, ateinantį laisvą žodį. Iš daugelio grįžusių pasakymų yra žinoma, kad Madrido Liet. Balsas yra dažnai normaliai girdimas.

Kaip praktiškai vyksta mūsų programų paruošimas? Yra du lietuviai tarnautojai, kurių vienas tvarko siųstuvu perduodamą medžiagą, o kitas ją sutraukia ispaniškai valstybės kontrolei. Juodviem tenka atlikti visas techninius darbus.

Ispanų nuomonė apie L. Balsą ir jo tolimesnį darbą. Neseniai vienas oficialus ispanų Informacijos ir Turizmo aukštas pareigūnas pareiškė: "Nesibijokite, Ispanijos vyriausybė

Lituanistikos senienos

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Olandijoje veikianti knygų platinimo būvė **E. J. Brill** (adr.: Leiden, Netherlands) turi daug knygų Rytų Europos klausimais, jų tarpe nemaža lituanistinių studijų, rašytų įvairiomis kalbomis. Taip pat ten galima rasti ir šiaip senesnių lituanistinių knygų bei spaudinių.

Užsisakius ir gavus knygas, sąskaitas apmokėti per šiuos bankus: Amsterdamsche Bank, Leiden, Holland; Barclays Bank, 120 Broadway, New York, N. Y.; Barclays Bank, Chief Foreign Branch, 168 Fenchurch St., London E. C. 3.; Credit Lyonnais 19, Bd. des Italiens, Paris; Compte No. 36203030; Deutsche Bank, Koeln, W. Germany.

Guldeno vertė 27 US centai arba 1.11 vokiečių DM. (Guldenai kataloge žymimi f raide). Kainos netto, už pašto išlaidas reikia primokėti skyrium.

Čia nėra skelbimas; žinias duodame, norėdami patarnauti savo skaitytojams.

Katalogo Nr. 305

#418 Jakobson, R. For Roman Jakobson. Essays on the occasion of his 60th birthday, 1956. — Tarp kitų yra ir A. Senn'o rašinys. Knygos kaina f 80.—

#428. Leskien, A. Die Bildung der Nomina im Litauischen. 1891. 618 p. f 90.—

#435. Mitzka, W. Studien zum baltischen Deutsch. 1923. 128 p. f 17.50

#771. Romer, M. litwa. Studium o odrodzeniu narodu litwskiego. Lwow, 1908. 438 p., map. f 25.—

#789 ir 790 — P. Skargos raštai, laikai lotyniškai. f 25.— ir f 50.—

#791. P. Skargos "Pisma wszystkie" knygoje skyrius Kazanai Sejmowe. Wzywani do pokuty obywatelow Korony Polskiej i W. X. Litewskiego. 2-ras tomas. Visi 5 tomai f 325.—

#897. Devoto, G. Storia delle letterature baltiche. 1957. 432 p. Letteratura Litwana (A. Senn). f 22.45.

#915. Kahle, W. Die Begegnung des baltischen Protestantismus mit der russisch-orthodoxen Kirche. 1959. f 30.—

#947. Senn, A. E. The Emergence of Modern Lithuania. 1950 304 p. f 22.80.

#986. Das Litauen-Buch Eine Auslese aus der Zeitung der 10 Armee. 1918. 195 p., maps. f 25.—

#Jochumsen, H. Verzeichnis aller bisher nachweisbaren baltischen Muenzen. und Desiderata der Sammlung Anton Buchholtz. Riga. 1928. f 10.—

#Maliszewski, E. Polacy i Polskosc na Litwie ir Rusi. 1914. 30 p. f 9.50.

#Moscicki, H. Dzieje porozbiorowe Litwy i Rusi. I:1772-1800. Wilno 1913. 476 p. f 50.—

#1122. Taubenschlag, R. Wplywy rzymsko-bizantynskie w drugim Statucie litewskim. Lwow 1933. f 10.—

#1134. VOLUMINA LEGUM. Prawa konstytucyjne y przywileje Krolestwa Polskiego, Wielkiego Ksiestwa Litewskiego y wszystkich prowincyi... Keli tomai. Visų kaina f 2000.—

Bus daugiau.

CHRIS T. TASULIS Jr., O. D.

Adult and Child Eye Care
General Orthoptics
Contact Lenses

8414 Eight Avenue
Corner of 84th & Crenshaw
INGLEWOOD 4, CALIF.

PLasant 3-2533

HELEN'S HOUSE OF BEAUTY

New Address:

HLEN MOCKUS

5265 Fountain Ave.

HOLLYWOOD California

New Telephone: NOrmandy 5.3351

CLEM'S MARKETS

● Puikios lenkiškos dešros, šviežiai namuos gamintos.

● Importuoti lenkiški kumpiai.

● Įvairiausi mėsos ir maisto produktai.

Galima užsisakyti mažesniais arba didesniais kiekiais, piknikams, bankietams, vakarienėms.

Clem's Markets jau keletas metų pataūnauja Los Angeles ir apylinkės lietuviams.

Šiuo laiku turime tikro lietuviško sūrio, gaminto Andriūlio ūkyje.

3002 W. Florence ● PL. 95058
7529 S. Normandie ● PL. 3-9676

Clem Taberski, savininkas

DARBININKAS

Lietuvių katalikų laikraštis, išeinąs du kartus savaitėje.

Duoda išsamias pasaulinių įvykių ir lietuvių visuomeninės veiklos apžvalgas.

Laikosi tvirto ir griežto nusistatymo kovoje už Lietuvos laisvę.

REDAKCIJĄ SUDARO

Juozas Brazaitis,
kun. Vikt. Dabušis, Paulius Jurkus,
Simas Sužiedėlis.

Leidžia lietuviai pranciškonai.

ADRESAS

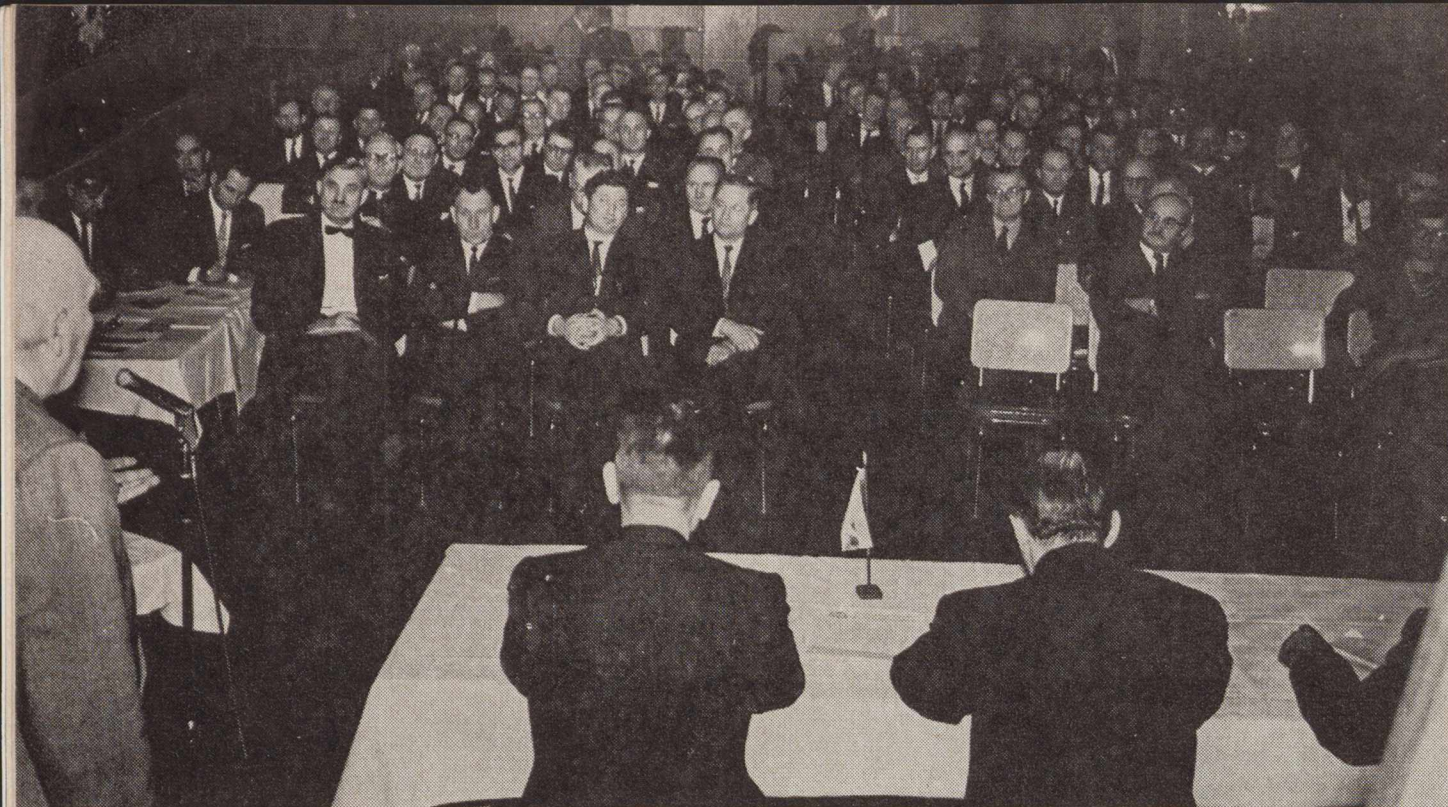
910 Willoughby Ave., Brooklyn 21,
N. Y.

Metams tik \$6.

Naujiems skaitytojams pirmais metais — \$5.

Susipažinimui dvi savaites siunčiamas nemokamai.

PAKEITĘ ADRESĄ,
neužmirškite pranešti LD leidyklai.

Chicagos Lietuvių Bendruomenės Apygardos atstovų suvažiavimas. Pirmininkauja R. Skipitis. Atstovų pirmoje eilėje matyti prie spaudos stalo Bertašius, J. Paštukas, J. Jasaitis, Blinstrubas, kons. Daužvardis, red. L. Šimutis ir kt.

CHICAGOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS APYGARDA

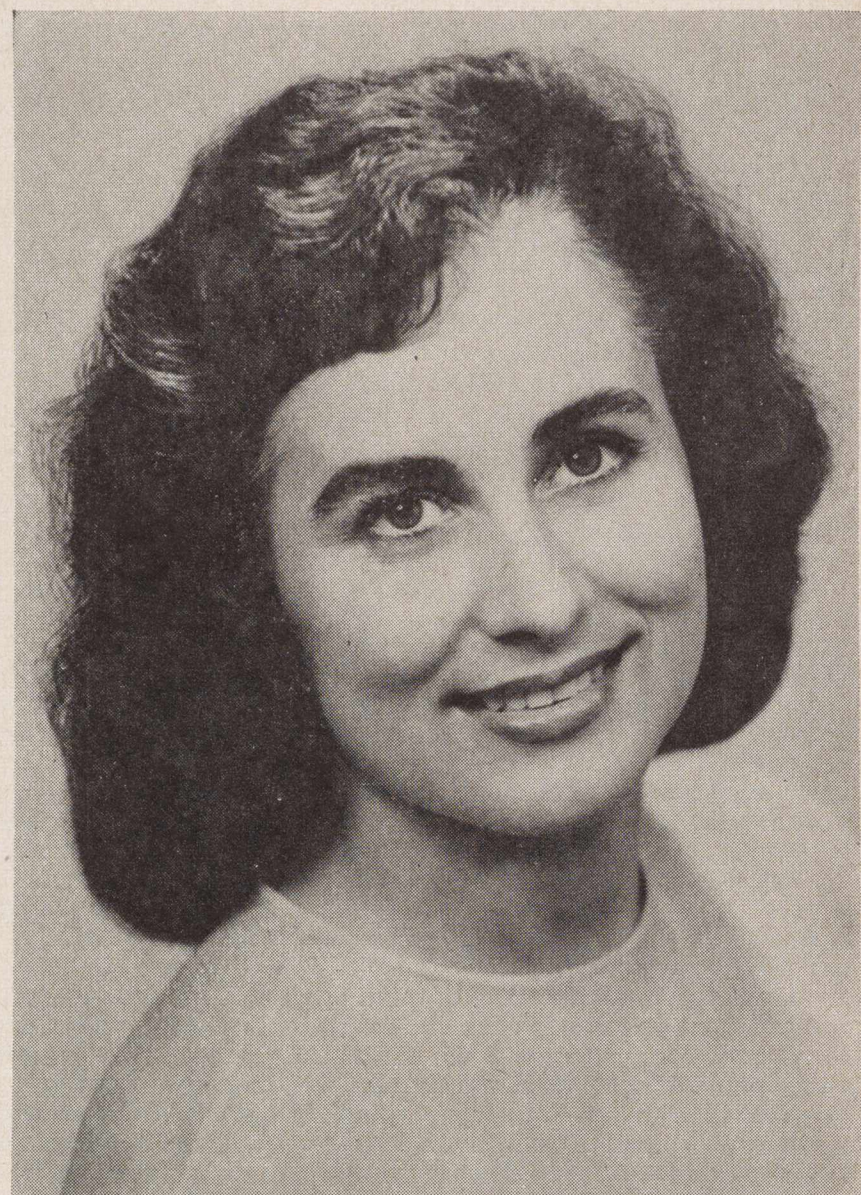
A. L. B. Chicagos Apygardos valdyba. ėsdi iš kairės: K. Kasakaitis—kasininkas, D. Vėbra—narys org. reikalams, K. Drunga—Apygardos pirm., A. Verbickas—sekr. Stovi: B. Vitkus—narys jaunimo reik., J. Vedegys—švietimo reik., S. Šiaučiūnas—narys, B. Nainys—taut. propagandos reikalams.

Officers of the Chicago Lith. Community. Foto A. Gulbinskas

Sausio 28 įvykusiame L. B. apylinkių suvažiavime dalyvavo 180 atstovų. Pasidžiaugta, kad narių skaičius auga, darbas plėtėja ir gilėja. Apygardoje dabar yra 19 apylinkių ir 5 organizacijos, įsijungusios į apygardą. Darbai: surengta Dainų šventė, sušaukta mokytojų konferencija, prarastas spaudos mėnuo su 2 literatūros vakarais ir spaudos paroda, dalyvauta tarptautinėje parodoje, suorganizuota eilė vakarų ir kt. Apygardoje veikia 14 lit. mokyklų ir 2 aukštesn. mokyklos.

Iš ateities darbų: ruošiasi liet. mokyklų, dainų, sporto ir taut. šokių šventei; visas apylinkes ragina tinkamai paminėti Maironio sukaktį, remia Vasario 16 gimnaziją ir kt.

Suvažiavimas davė teisę apygardos valdybai įstoti į Lietuvų Fondą su 1000 įnašu.

Birutė Kemėžaitė, dainos srityje kylanti Chicagos lietuvaitė. Paskutiniiais metais Chicagoje ir aplinkinėse kolonijose ji turėjo daugiau kaip 10 pasirodymų lietuviams ir amerikiečiams—dainavo Naperville kolegijoje prie Chicagos, Chicagos amerikiečių moterų klubui, Roselando, Cicero ir Racine lietuviams, Žurnalistų Spaudos baliuje ir kt.

B. Kemėžaitė dainavimo mokėsi pas operos solistą Joną Būtėną, solistę Alodiją Dičiūtę, Grace B. McKeller, W. Clack (American Conservatory of Music), pas buv. Chicagos City operos dirigentą Dino Bigalli.

Šuo metu B. K. ruošiasi pirmajam savo rečitaliui dar šį rudenį. (E. Š.)

Birutė Kemėžaitė, rising Lithuanian singer in Chicago. She will give her first recital this fall.

LIETUVIŲ MOTERŲ KLUBAS

Waterbury, Conn., gyvuoja nuo 1954 m., veikia kultūrinėje, socialinėje, lietuvių propagandos ir labdarybės srityse. Klubas daug yra padėjęs lietuviams Sibire, Lenkijoje ir ok. Lietuvoje.

Foto nuotraukoje iš kairės dešinė: žemai sėdi — M. Pesienė, O. Tonkūnienė, A. Brazauskienė, M. Taruškienė; sėdi — A. Matienė, G. Valiulienė, J. Šlapkūnienė, V. Laudinskienė, klubo svečias prof. Ignas Končius, K. Čampienė, J. Gaižutienė, J. Bajorinienė, S. Išlinskienė; stovi: S. Kovalskienė, A. Matonienė, A. Valūnienė, A. Gylienė, O. Saulaitienė, M. Marūnienė, A. Žemaitaitienė, O. Kudirkienė, S. Vaitkienė, O. Lazdauskienė. Klubo valdybą sudaro: pirm. V. Laudinskienė, narės — Tonkūnienė, Gaižutienė, Saulaitienė, Čampienė, Bajorinienė ir A. Maideikienė.

Lithuanian Women Club, Waterbury, Conn. Center — guest Prof. Ignas Končius.

◄ Indrė Paliokaitė deklamuoja Maironio poeziją vyresniųjų giedrininkių surengtame Vasario 16 minėjime Jaunimo Centro Namuose Chicagoje vasario 11 d.

Indrė Paliokaitė recites a poem by Maironis at Lithuanian Independence Day celebration in Lith. Youth Center, Chicago, Ill.

▲ Solistė Roma Mastienė ir komp. Vladas Jakubėnas tame pat minėjime atlikę koncertinę dalį.

Foto B. Lungys

Soloist Roma Mastienė and composer Vl. Jakubėnas at Lithuanian Independence Day Celebration Youth Center, Chicago, Ill.

VEIDAI IR VAIZDAI

(ILIUSTRUOTA KRONIKA)

XII-ji Australijos lietuvių Sporto šventė įvyko 1961 gruodžio 27 — 1962 m. sausio 1 d. Geelong (Victoria) valstybėje. Šventėje dalyvavo šie Australijos lietuvių sporto klubai: Adelaidės Vytis, Melbourne Varpas, Sydney Kovas, Hobart Perkūnas ir Geelongo Vytis. Savo klubus atstovavo apie 200 sportininkų. Šventės laimėtoju ketvirtus metus iš eilės išėjo Adelaidės Vytis. — Nuotraukoje šventės metu išrinktoji 1962 metų Australijos liet. moterų krepšinio rinktinė. Iš kairės į dešinę klūpo:

D. Urbonaitė, rinktinės kapitonė M. Kelertaitė, M. Šiukšterytė, R. Akenytė; stovi: L. Šimkutė, I. Pečiulytė, D. Radzevičiūtė, rinktinės treneris A. Merūnas, E. Buckytė, G. Kalvaitytė ir A. Lazutkaitė.

Lithuanian-Australian women basketball stars.

L. S. T. Korp. Neo-Lithuania vyriausioji valdyba, išrinkta 1961 lapkričio 11 d. korporacijos suvažiavime Chicagoje. Sėdi (iš d.): Vaclovas Mažeika — pirmininkas, Sofija Adomaitienė — narys kultūros reikalams; stovi (iš kairės): Mečys Šimkus — išd., Stasys Švedas — vicepirm. ir arbiter elegantiarum, Stasys Virpša — sekretorus.

Foto V. Noreika

Officials of the Neo-Lithuania organization. The Neo-Lithuania celebrates its 40th anniversary this year.

Korp. Neo-Lithuania šiais metais švenčia 40 metų gyvavimo sukaktį. Korporacijos nueitas kelias, buriant ir auklėjant tautinės minties akademinių jaunimą, yra pažymėtinas. Korp-jos tikslai: lietuvių tautos laisvė, jos garbė bei gerovė ir valinga, kilni bei tauri asmenybė. Savo tikslų siekia vadovaujantis jos steigėjų ir garbės narių ideologinėmis gairėmis, lietuviškomis tradicijomis ir krikščioniškos dorovės dėsniais. Neo-Lithuania aktingai reiškiasi kovoje dėl Lietuvos Nepriklausomybės, kelia lietuvių studento tautinį sąmoningumą, rūpinasi savo narių doroviniu, kultūriniu ir moksliniu auklėjimu, puoselėja meilę gimtajai kalbai, saugo bei plečia lietuvių tautos kultūrinę vertybę, ugdo korporantų bendrinį bei profesinį išsilavinimą, kad priaugančioji inteligentija būtų pajėgi reikštis išeivijos ir prisikeliančios Lietuvos politiniame, kultūriniame, socialiniame bei ūkiniame gyvenime.

Neo-Lituanijos ideologija remiasi jos garbės narių raštais, mintimis ir darbais. Jos garbės nariais yra buvę: dr. Jonas Basanavičius, Juozas Tumas-Vaižgantas, Petras Vileišis, Antanas Smetona, Jonas Mačiulis-Maironis, Jonas Jablonskis, Bronius K. Balutis.

1940 m. bolševikų okupacija Lietuvoje Neo-Lituanijos veiklą nutraukė, daugelį jos narių įkalino, ištrėmė ir išžudė. Laisvajame pasaulyje atsidadę neolituanai korp-ją atgaivino ir dabar kasmet įsijungia į ją keliasdešimt jaunųjų studentų. Sėkmingai veikia korp-jos padaliniai Chicagoj, Clevelande, New Yorke, Bostone, Detroitė (V. M.).

ŽMONĖS, DIENOS IR DARBAI

— Kovo 24-25 d. Los Angeles šv. Kazimiero par. salėje Lietuvių Dienų žurnalas rengia **dail. Juozo Bagdono dailės parodą**. Parodon įėjimas neapmokamas. Parodos atidarymas kovo 24 d., popiet; uždarymas — kovo 25 d., sekmadienį, vakare.

Be to, Lietuvių Dienų redakcinė kolegija rengiasi **Maironio 100 metų sukakties minėjimui** su akademija, Maironio raštų paroda ir koncertu.

— Mūsų skaitytojas **A. Dragašius** iš Toronto, Canada, siūlo atkreipti dėmesį į Theodoro Thurstono str. "Lithuanian Language", spausdintą LD š. m. sausio mėn. numerį. A. Dragašiaus manymu, šio straipsnio atspaudas naudotinas lietuviškai propagandai svetimtaučių tarpe. Jis pats užsisakė 10 to straipsnio kopijų. (Dar nedidelis skaičius jų LD leidykloje galima gauti po 20 c kopija).

— LD leidykloje lankėsi solistė **Janina Liustikaitė**, iš Toronto atvykusi į Los Angeles šv. Kazimiero par. rengiamą šv. Kazimiero šventę. Koncerte solistę publika sutiko šiltai, po kiekvienos dalies šaukdama bisui. Operų arijos turėjo didžiausią pasisekimą. Po koncerto solistė dar kelias dienas paviešėjo, susipažindama su miesto įdomybėmis.

LITERATŪROS VAKARAS

Kalifornijos Lietuvių Bendruomenės Centro Direktorių Taryba Lietuvių Namuose, 4423 Santa Monica Blvd., Los Angeles, balandžio 14 dieną (šeštadienį), 7 val. popiet, rengia **Literatūros vakarą**. Jame naujausius poezijos ir prozos kūrinius skaitys dešimt Los Angeles rašytojų.

Los Angeles lietuviai maloniai kviečiami dalyvauti ir pasigėrėti pačių autorių interpretuojamu žodžiu.

Vakarui vadovauja J. Tininis.

— Los Angeles Kultūros klubo susirinkimas įvyksta kovo 17 d. Lietuvių Namų salėje, 4423 Santa Monica Blvd. Muzikė **Giedra Gudauskienė** skaitys paskaitą tema Lietuvių liaudies dainos ir jų įtaka mūsų kompozitorių kūrybai. Susirinkimo pradžia 7 val. vak.

Veikalo apie Čiurlionį pastatymą klubo valdyba atšaukė, pakitus veikalo pastatymo sąmatai.

— Dailiųjų Menų klubo susirinkimas įvyksta kovo 31 d. šios kadencijos pirm. J. Švaisto-Balčiūno namuose, Santa Monica, Calif.

— Lietuvių Fondo valdybą sudaro: Teodoras Blinstrubas—pirm., A. Rūkštelė—vicepirm., Jonas Vaičekonis—sekret., dr. Vl. Šimaitis—išdininkas, Stasys Rauckinas—spaudos reikalams.

LF pereina į konkrečią veiklą. Valdyba rengiasi piniginiam vajui, kurį varys per spaudą, per Liet. Bendruomenės skyrius, organizacijas ir atskirus asmenis. Bus išleistos pasižadėjimo anketos. LD redakcija apie Fondo veiklą informuos savo skaitytojus, skelbs tūkstantinių aukotojus ir pn.

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS CENTRAS

— Vasario 25 d. Kalif. Lietuvių Bendruomenės Centro salėje įvyko L. Bendruomenės Los Angeles Apylinkės narių susirinkimas. Naujai kadencijai išrinkta valdyba: O. Rautienė, D. Karaliūtė, A. Skirius, J. Jurkūnas, B. Stančikas, P. Lukšys ir J. Ažuolaitis. Pareigom dar nepasiskirstė.

Revizijos komisijon išrinkta: V. Prižgintas, K. Prišmantas ir V. Bakūnas.

—Kovo 11 d. Bendruomenės Centro salėje įvyko L. B. Los Angeles Apygardos atstovų suvažiavimas. Valdybon išrinkta: I. Medziukas, K. Liaudanskas ir M. Aftukienė.

Revizijos komisijon: A. Dabšys, P. Litvinas ir K. Prišmantas.

—Kovo 17 d. Bendruomenės Centro salėje įvyko Los Angeles Kultūros klubo susirinkimas (Plačiau žiūr. kitoj vietoj).

— Bal. 7 d. Kalif. L. Bendruomenės Centro akcininkų metinis susirinkimas (savoje salėje). Senosios valdybos pranešimai; naujų organų rinkimai; bėgamieji reikalai.

Kalifornijos Liet. Bendruomenės Centras turi išnuomoti erdvų 3-jų miegamųjų butą, II aukšte, 4419 Santa Monica Blvd. Los Angeles 29, Calif. Butas tinka didesnei šeimai su vaikais. Kaina 70 dol. mėnesiui. Teirautis telef. NO 2-1728.

— **Valteris Banaitis**, muzikas ir žurnalistas, kilimo tilžiškis, dabar dirbęs Free Europe radijo įstaigoje Miunchene, atvyko į JAV ir čia pradėjo savo paskaitų ciklą įvairiose lietuvių kolonijose. Pirmąją paskaitą jis laikė Los Angelėse kovo 3 d. Lietuvių Tautiniuose Namuose. V. Banaitis kalbėjo apie sovietizacijos pastangas ir padarinius okupuotoje Lietuvoje, tvirtinimus paremdamas autentiškais daviniais ir skaičiais. Jis iškėlė lietuvių atsparumą ir nepalaužiamą lietuviybės dvasią, kuri, nepaisant naujų priespaudos metodų, ne nyksta, bet stiprėja. Prelegentas pabrėžė, kad krašte tuo tarpu kiek laisviau reiškėsi lietuvių liaudies daina, visa gi kita žiauriausiai tempiama ant komunistinio partijos kerpčio.

Gaila, kad V. Banaičio paskaitos numatytos tik lietuviams, — tokio dokumentuoto ir nuogai parodančio komunistinius kėsnius pavergtame krašte pranešimo turėtų pasiklausyti amerikiečiai, siekiant beatodairinės koegzistencijos su sovietais.

Vincas ir Magdalena Berkevičiai, Northridge, Calif., sausio 21 atšventę auksinę 50 vedybinio gyvenimo sukaktį. Magdalena B. yra E. Dovydaitenės, Los Angeles scenos darbuotojos, sesuo.

Iš M. Aftukienės 65 metų minėjimo, kurį surengė L. B. Los Angeles apygardos pirm. K. Liaudansko suorganizuotas komitetas Bendruomenės Centro Namuose sausio 21 d. Sveikina ir dovaną įteikia K. Liaudanskas. M. Aftukienė yra daug veikusi Los Angeles Alto skyriuje ir ypač SLA kuopoj. Paskutiniaisiais metais ji su vyru Juozu kaip pensininkai gyvena Yucaipoje, už 100 mylių nuo Los Angeles, bet centre dažnai lankosi.

M. Aftukienė, long active in Los Angeles civic affairs, is feted at a party marking her 65th birthday.
Foto L. Kančauskas

ALFRED'S JEWELRY

Savininkas Alfredas Manovas
Naujoje krautuvėje

rasite gerą pasirinkimą visų rūšių — rankinių, sieninių ir kt. — laikrodžių, žinomiausių firmų, kaip HAMILTON IR ZODIAK.

Importuoti deimantiniai žiedai ir įvairūs auksiniai bei sidabriniai dalykai, tinkami švenčių dovanoms.

Naujas adresas:

2713 W. Manchester Avenue
INGLEWOOD, Calif. PL 9-8037

KVIEČIAME PRADĖTI
TAUPYTI PAS MUS!

5 1/4% MOKAME UŽ
BONŲ TAUPMENAS

Indėliai apdrausti iki \$10,000 per
federalinės valdžios agentūrą.

KAS DU MĖNESIUS DUODAMOS
VIS NAUJOS DOVANOS
TAUPYTOJAMS.

**ST. ANTHONY
SAVINGS & LOAN ASSN.**

1447 So. 49th Court
Cicero 50, Illinois

JUOZAS F. GRIBAUŠKAS
sekretorius
Tel. Bishop 2-1397

Televizijų ir radijo taisymas

Sąžiningai ir pigiai taisau

televizijas, radijus, Hi-Fi fonografus ir vokiškas radijo-fono kombinacijas.

PRANAS KERŠIS

Elektronikos specialistas.

Skambinti HO 9-8500.

5239 Hollywood Blvd.

Los Angeles 27, California

LIETUVIŲ DIENOS LITHUANIAN DAYS

MARCH / KOVAS

1962

A Point to Remember

...The question of the self-determination of nations has been often raised at the United Nations, and in the discussions that have ensued, the true face of the Soviet Union has been revealed, in its hypocrisy, imperialism and its practical neocolonialism in regard to captive nations. In this connection, we may mention the excellent speeches of President Kennedy, Ambassador Adlai Stevenson, and the Canadian Prime Minister, the Rt. Hon. John J. Diefenbaker. They have raised such questions as self-determination of nations, the mass deportations employed by the Soviet Union to subjugate captive nations, and the vote that millions of people from the captive nations have cast against the Soviet regime by fleeing it for freedom in the West. As President Kennedy said before the United Nations, "There is no ignoring the fact that the tide of self-determination has not yet reached the Communist empire where a population far larger than that officially termed 'dependent' lives under government installed by foreign troops instead of free institutions — under a system which knows only one party and one belief — which suppresses free debate, free elections, free newspapers, books and trade unions — and which builds a wall to keep truth a stranger and its citizens prisoners." President Kennedy's proposal of "free plebiscite in every part of the globe" is, of course, unacceptable to the Kremlin, for the Kremlin does not conceive of morality apart from advantage, from principle apart from self-interest. Amid all these facts, certain

observations emerge very clearly. One of them is that the Soviet Union employs every kind of subterfuge to mask its continuing genocide in regard to countries such as Lithuania, and yet the Kremlin dates, — with the boldest imaginable hypocrisy, to espouse "freedom" for newly-emergent Asian and African nations. A point to remember, on the basis of practical experience in these United States. The type of "freedom" that the Soviet Union espouse for their neighbors consists of mass murder, deportation in cattle cars to Siberia, rigged elections, and the type of regime by terror that is so obviously present in today's East Berlin.

When the questions of colonialism and self-determination were debated in the United Nations, the diplomatic representatives of the Baltic States presented a lengthy memorandum to the member nations, outlining the process of enslavement that the Soviet Union imposed on our homeland. Well might the free world take a lesson from the Baltic States, for our continuing fight to regain freedom and independence for Lithuania is at the same time a fight for the basic rights and freedom of people throughout the world.

Excerpts from a speech delivered by J. Kajeckas, Lithuanian Charge d'Affaires, in Cleveland on February 11, 1962, on the occasion of the 44th Anniversary of Lithuania's Declaration of Independence.

PICTURE TOP:

Mrs. Dean Rusk, Miss Peggy Rusk at reception in Lithuanian Legation in Washington, February 16, 1962.

Valst. Sekretoriaus žmona ir dukterė Peggy su grupe lietuvių Vasario 16 priėmimo Lietuvos Pasiuntinybėje Washington. Vidury matyti poną Kajeckienę.

DEAD FLESH TO EAT

A Short Short Story

by MILTON STARK

The figure in the murk bent up and down with quick regularity, until only the upper portion of his body was visible, and then there was nothing but the sound of soft clods of earth falling to the turf.

The wind drifted through the shadowy trees and rubbed the twig skeletons harshly against one another. The noise was like that of a rat scratching at the surbase of a floor. The dawn-wet grass was matted into soggy tufts, a shaggy turf from which the dank trunks of the trees sprang like black bollards. Low wet clouds swept like thick steam through the rake of the branches. A rail cried shrilly in the night.

Gradually, almost imperceptibly, an irregular mound was rising beside the bowed figure, now a splotch in the cavern of the hole. At last a different sound was heard, that of metal grating against wood and the hollow report of feet tramping upon a heavy box. Then there was a scraping, followed by a brief silence.

The creaking wrench of rusty nails being withdrawn from stubborn boards momentarily interrupted the rail's insistent cry. A moldy, lid-like shape was flung from below, scattering pellets of earth around.

The figure crouched askew the sides of the hole and with his free hand reached into the black gap.

His fingers touched a gauzy fiber which came away like a rotten web, then brushed a leg which was at once supple and clammy. Here his fingers halted, orienting themselves. Then they clawed away at the cloth until it was stripped clean. With the flesh exposed, the figure hooked both hands and arms around the grisly hulk and heaved it upwards teeteringly to the lip of the hole. Scrambling clumsily after it, the figure seized the hulk by the legs and dragged it away from the brink. Haltingly and with herculean effort, he shouldered it and bore it off through the grove, reeling around the headstones.

Dawn was already breaking, the fringes of the sky turned a bleached green and yellow. The rail ended his night song abruptly.

— — —
"Let me in."

The man stood before a straw-thatched hut with tiny square windows. Green moss grew on the weathered straw of the roof. The walls of the hut were made of rough-hewn logs chinked with dry moss. A rickety branch fence surrounded the hut. Florid wild roses and peonies grew in a little garden. The door creaked open crazily on a broken hinge.

"Man, it's daylight! Have you lost your wits? Here, get in with you!" The woman was elderly, dressed in home-spun and wearing a spotted kerchief.

"Couldn't help it," the man mumped laboredly, stumbling into the anteroom and into the single room, where he halfdropped his burden on the table. The table creaked and almost collapsed with the weight.

"Not there, you fool! You'll spot the cloth and break the table! No, wait," she restrained him as he was about to do her bidding. Suddenly in a different frame of mind, she stood staring at the table, a wrinkled hand cupped over her open mouth. "You've unwrapped him!"

"Rotten — fell apart," was the man's terse reply.

"Were you seen?"

"I don't think so."

"Where are your tools?"

"Left them there. Couldn't manage everything at once. I'll fetch them later. They're burying Dagys tomorrow anyway, so no one will be the wiser," he reassured her.

The two people in the twilight of morning stood around the table like surgeons at a dissection. The light filtering through the windowpanes made everything ashen gray within the hut.

"I can't bear to look at the head," the woman said at length, turning away.

"That's the only part that's turned bad," said the man, pushing up a flaccid jowel, revealing yellowish teeth imbedded in blackened gums.

Putrefaction of the outer layers of flesh around the head had already set in, with evident discolorations around the jaws and ears. A lingering fetidness soon made the room stuffy.

The woman pulled herself together and gave curt directions: "Cut the head off and throw it away. Scald the whole body and scrape away the loose flesh. Wipe it clean, then smoke it." She faced about, as though talking to herself.

After an interval, the man blurted foolishly:

"An hour in the pot ought to take all the taint away."

The woman shuddered.

— — —
It was late afternoon. The sun was as red as the magenta peonies in the little garden, and the burdock leaves at the gate cast crooked shadows on the ground.

"Open up!" a voice commanded.

The door of the hut yawned open and the startled householder stood back as the security police forced their way in. Three young men.

"You are Comrade Mikas Darius

and that is your wife Petrone," the leader pointed at the woman. "By profession a farmer — and a digger of graves, am I right?" he continued, as though calling muster.

Mikas and Petrone nodded.

"Comrade Mikas, there's an open grave in the cemetery."

"They're burying Dagys tomorrow," Mikas explained.

"Jonas Dagys? That reactionary traitor shot three days ago? They buried him in potter's field this morning, twenty kilometers from this spot."

Mikas stood bent over the table, the knuckles of his fist white against the red tablecloth.

"Search the place!"

One of the men went into the yard while a second rifled the single room, opening chests and turning up the bedclothes. Spying an opening to the attic in the ceiling, he took a ladder from the corner and climbed up. Soon his boots could be heard treading overhead.

"What manner of cadaver have we here?" he guffawed down to his comrades below.

His face was quickly replaced at the opening by what appeared to be a side of meat dangling from a hook. Both descended with a knocking clump.

The leader eyed the startling find silently and then turned to the cowering husband and wife: "Do you realize the gravity of this offense? Caching foodstuffs illegally when requisitions are in force, behind the backs of the authorities? This is a crime against the people and a stab in the back to the gallant Red Army. A counter-revolutionary outrage! You know the penalty for hoarding during wartime!"

Silent up to this time, the woman came forward almost cringing, wringing her hands: "Sir — comrade, I mean — all Lithuania is starving. The Red Army has taken everything, everything's been shipped away God-knows-where, to Russia. The people are hungry. Even from us — they took our grain and potatoes, our milk cow; now — this, this prize pig. He won prizes at the fair, a ribbon. We raised him from a suckling. We were hungry. Mikas there butchered him, dressed him and buried him in the graveyard just three months ago, when it was cold —"

"Hold your traitorous tongue, woman!" shouted the red-faced leader. "Three months ago, eh?" He cocked an incredulous eye and passing a finger over the rust-colored bacon, put it to his lips. "This is freshly smoked pork."

The woman hung her head.

The leader pointed a finger at Mikas: "One more thing. About the open grave. There's a smashed coffin up there. What did you do with the corpse that was in it?"

THEN AND TODAY

Mayor Albert J. Matunis, of the Borough of Shenandoah, Pa., joining with other dignitaries throughout the land, proclaimed February 16, 1962, Lithuanian Day, on the occasion of that country's 44th Independence Day celebration. On that occasion the Shenandoah Evening Herald carried an article on Lithuania by the Rev. J. A. Neverauskas, which is quoted here in part.

On February 16, 1918, when the church bells triumphantly proclaimed that Lithuania again was a free republic after long years under Russian domination, the people of that tiny Baltic nation thanked God and wept with joy.

Those who stood at the wheel of the new ship of state did not rise from graves of a glorious past. Rather they were sons of toil, who felt mature and strong enough to guide the vessel into a new way of life... new in spirit, new in form.

They were not barbarians emerging from some dark and tangled jungle to demand an equal place with other nations. They did not seek with outstretched hands subsidies from other countries with no thought of repayment. True, they had to borrow, but they repaid with interest. Lithuania, like Finland, was one of the few that honored war debts.

Lithuania did not oppress minority groups, nor discriminate against those of different race or creed, nor wade through blood to annex other countries.

With enthusiasm and self-sacrifice, the people set about building the new democracy. Young men and women developed an enormous desire for education. Steadily hungry; no one was left shelterless. colleges and universities. Newspapers and journals flourished; incredible numbers of books and pamphlets were printed; arts and sciences blossomed; culture was advanced a century in the short span of 22 years. No one went hungry; no one was left shelterless. In fact, Lithuania was called "Little America" by Germans and Russians because she seemed so prosperous and blessed.

Then, on a June night in 1940, the Red plague suddenly struck. Hordes of Soviet soldiers occupied the country. The light of freedom was extinguished. Lithuania disappeared behind the Iron Curtain, where she remains.

Perhaps the poetry of Maironis will reawaken and inspire the Lithuanian people as before when Lithuania was enslaved. His lyric, patriotic poems enkindled hope and love for the fatherland in the minds and hearts of Lithuanian forefathers who endured the yoke of other Russian masters for more than 120 years.

Some may ask: "Who was Maironis?" His real name was Jonas Maciulevicius, later Maciulis. His pen name was Maironis. He was born in Lithuania in 1862 and died in 1932. He studied at the Priests' Seminary in Kaunas, the University of Kiev, and the Academy of St. Petersburg, Russia, where he received a doctorate and a monsignorship. Returning to Kau-

CHAFF AND GRAIN

In Occupied Lithuania

Escapee of eleven months ago tells of life and aspirations in Lithuania

The shapers of the policies of the Western Powers toward Lithuania must take into account the state of mind of the Lithuanian people. What, then, is life like in Lithuania today; what are the aspirations of the Lithuanian people?

An extensive answer to these questions was provided by Mr. Juozas Miklovas, a 30 year old Lithuanian geologist. Mr. Miklovas left his homeland in March 1961 for a typical guided and supervised Soviet tour of Western Europe. For a long time he had been planning to escape from the Soviet empire. In Paris, during an unsupervised moment, he slipped out from his hotel and asked the Americans for political asylum.

Miklovas was 8 years old when the Soviets first occupied Lithuania. The Soviet system, except 3 years of German occupation. Here are the highlights of his interview given to a Lithuanian newspaper in Chicago, where he arrived on January 17th.

Impact of De-Stalinization in Lithuania

The struggle for power in the Kremlin is known to the Lithuanian people. The downgrading of Stalin was a great shock to the party members who did not want to believe it.

The Regime is Becoming Harsher

The Communist regime had become milder around 1958. News-

papers and books were more interesting. But recently harsher measures are being reintroduced.

Russian Influx Large

Russians abound in Lithuanian cities, offices, and now comprise 10 per cent of the population (as compared with ca 5.3 percent in independent Lithuania. Ed.).

Life on the Kolkhozes Stagnates

Mr. Miklovas, as a geologist, travelled widely in the Lithuanian countryside and had an excellent opportunity to study life in the kolkhozes. According to him, that life is marked with sadness, want, bureaucratic chaos. The wages for a day's work amount to a few U. S. pennies. The main source of subsistence is the tiny private plot which can be tended only after the official working hours; in the evening and on Sundays. Although there is no grave shortage of food now, such items as woolen clothes and shoes are badly lacking. To make ends meet, the entire family must work. Young people are doing their best to leave the kolkhozes and obtain work in the cities. Foreign radios are heard more clearly in the countryside, and every worsening of the international situation results in a rise of the black-market price of dollars which are eagerly sought after.

Audiences Know How to Distinguish Artistic Grain from Propagandistic Chaff

The present literature, art, music, theatre in Lithuania have their successes whose rays penetrate through the bureaucratic restrictions. This is especially true for the achievements in the field of music. The population receives all this with great inner satisfaction as a note of the common protest. And the large audiences are intelligent enough to distinguish chaff from grain. The compulsory bolshevik slogans in a work of art, the imposed form — all these are dismissed as a retrograde ill.

Musical Life is Active

The musical life in Lithuania is, comparatively, active. The most popular composers are Juzeliunas and Klova. The performance of the former's song "Lithuania My Dear" (Lietuva brangi, words by Maironis) is restricted by a mute edict of the censorship.

Hope in Freedom Persists

"The hard work and struggle of the nation continues... and the faith in raising the flags of freedom lives on... May our work here be devoted to the liberation of our nation. The future of humanity belongs to freedom and not to a colonialism whose main features are serfdom and deception," concluded Juozas Miklovas. (E.)

nas, where he had been ordained a priest, he became rector of the Kaunas Theological Seminary, and Professor at the State University in Kaunas, where he died.

By his poems, Maironis gave direction and shining ideals to Lithuanians, then under Russian rule. He was the poet and prophet of freedom; the herald of liberty; the messenger of a new age, a new era in Lithuanian literature.

His most popular work is "Voices of Spring" (Pavasario Balsai), containing 138 lyric poems of exceptional beauty. It has been printed in 17 editions; no other book, except the Bible and prayerbook, has passed through so many editions. He also wrote "Young Lithuania" and dramas.

He was the poet laureate of Lithuania, and his literary crown is secure even to this hour.

Today, after 22 years of communism, the fires of faith and liberty still burn brightly in the hearts of enslaved Lithuanians. The martyred people of Lithuania no longer sing the Lithuanian lullabies and beloved folksongs. The national anthem no longer is heard or sung. Russian and Asiatic cadenzas pierce the once free air of Lithuania.

Lithuania had a glorious past; her present is dark and dismal; but her future promises the fruition of freedom, the heritage of faith and peace.

1. Austrian Emperor Joseph II (1741-90), who, as co-regent with his mother Maria Theresia, participated in the I partition of the Republic of Poland and Lithuania. — Austrijos imperatorius Juozapas II, kartu su savo motina Marija Terese dalyvavęs I Lietuvos-Lenkijos padalinime.

2. Father Hugo Koliataj (1750-1812), a noted Polish statesman and Lithuanian referendar from 1787 to 1791. — Žymus lenkų politikas ir Lietuvos referendaras kun. Hugo Koliatajus.

3. A Polish stamp commemorating the Constitution of 1791. — Lenkijos pašto ženklas 1791 m. konstitucijai paminėti.

LITHUANIAN HISTORY IN STAMPS

Part XLV

ANTANAS BERNOTAS, Waterbury, Conn.

After the first partition, everybody in the Republic was stunned and did not know what to do. King Poniatowski looked for help abroad, but nobody wanted to step out against the 3 mighty allies. On the wishes of the allies, King Poniatowski called the sejm together in 1773. Russian sympathizers and bribe-takers made up the bulk of the participants — people who had accepted the partition of the Republic. The sejm asked the allied states to watch over the remaining part of the Republic. But this "patronage" was later taken over by Russia alone.

The sejm of 1773-75, at the behest of Russia, made many reforms in the administration of the Republic. It installed the institution of the Permanent Council, made up of 18 senators and 18 representatives (one third Lithuanians, two thirds Poles), with the king as chairman. The council gave directions in the administration of the Republic. King Poniatowski, hated at first, gradually became more influential among the nobility.

Likewise, an Educational Commission was created, which took over all educational affairs in the Republic. In Lithuania one high school was created at Vilnius and 25 other schools elsewhere. There also existed many parochial and monastic grammar schools, and a teachers' seminary was opened in Vilnius. The confiscated properties of the Jesuit Order were turned over to this new commission. A military college was opened at Warsaw, and two other schools for cadets in Lithuania.

In this period growing attention was also given to bolstering the country's economical welfare. Canals were excavated, connecting the Baltic and the Black Seas. Ogonski's Canal, connecting the rivers Nemunas and Neris, was also dredged. A Lithuanian industrialist, Anthony Tizenhausas, built several small factories in Gardinas and other places, manufacturing badly needed goods for the country.

Meanwhile, Russia involved herself in a war with Turkey for the Crimea and her political pressure decreased. She withdrew her Army of the Republic. It was a very suitable moment to shake off Russian "patronage."

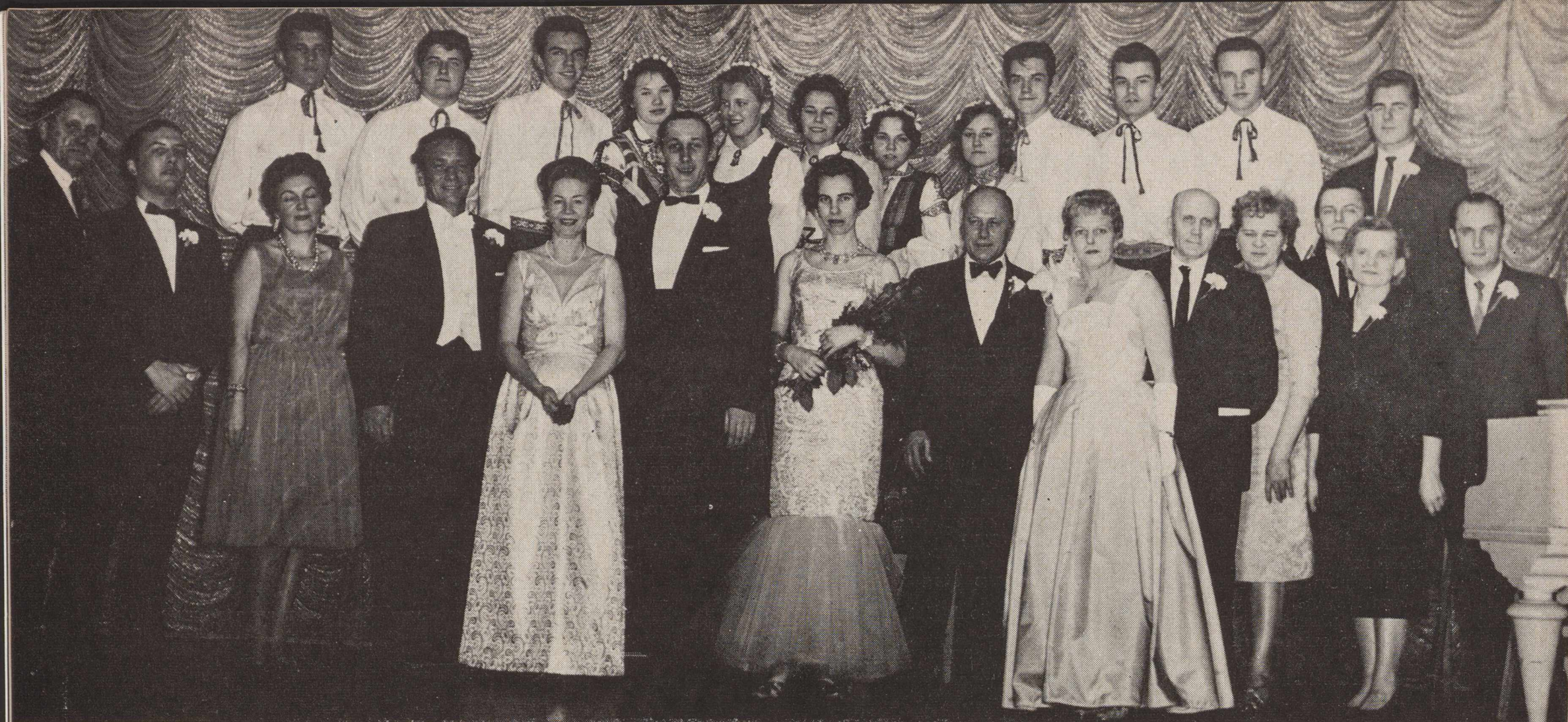
Therefore, the new sejm, called

together in 1788-92, made new reforms again: it abolished the Permanent Council (dominated by the Russians) and created a new one, the Guardianship of the Laws (5 ministers representing Poland and Lithuania); it abolished the Librum Veto in the sejms, gave more rights to the townspeople (they could send their representatives to the sejm also), but the status of the peasants remained unchanged. They still remained in serfdom, unless a particular landowner elected to free his own. One of the most important reformers was Father Hugo Koliataj, the Vice Chancellor of Poland and Referendar of Lithuania.

The above mentioned sejm drew up and adopted a new constitution, which was proclaimed on May 3rd, 1791. But the sejm could not complete all of the planned reforms, because the Russians, having concluded the war with the Turks, had a free hand again. Aided by a part of the Polish noblemen, who were opposing the new reforms and who were grouped into the Targovica confederation, they attacked the Republic anew with a force of 64,000 men in 1792.

King Poniatowski resisted the Russians, but his small army was soon beaten and dispersed. The Russian army occupied Lithuania again, the remnants of the Lithuanian troops withdrew to Poland and the confederates came to power in Lithuania. The king asked Prussia and Austria for help, but these two neighbors, busy with their own affairs, refused. Then the king gave up and conceded to the "patronage" of Catherine II again.

Meanwhile, Russia renewed the secret negotiations with Prussia and Austria for the next partition of the Republic. These negotiations were ended on January 23, 1793, with the second partition of the Republic of Poland and Lithuania. Russia received all of the Polish Ukraine, and carved from Lithuania the whole vaivodeship of Minsk and parts of the vaivodeships of Vilnius, Naugardukas and Brasta. Prussia took large areas from Poland, including the cities of Danzig (Gdansk), Torun, Poznan and Gniezno. The Russians had already occupied their share. The Prussians could now occupy theirs without any resistance. (To be continued)

Hartford Balts held a concert and party on January 30 at the Lithuanian-American Citizen Club. Pictured here are Lithuanian, Latvian and Estonian program participants.

Hartfordo pabaltiečių koncertas-balius, įvykęs sausio mėnesio 20 dieną Liet. Amerikos Piliečių klubo salėje, Hartford, Conn. Nuotraukoje lietuvių, latvių ir estų solistai, muzikai, šokėjai, koncerto komiteto nariai.

Pabaltiečių ruošiami koncertai-baliai čia esti vieni iš puošniausių metinių subuvimų.

Foto A. Jaras

THE PRICE OF LIBERTY

The following are representative extracts of an address delivered by Vice Mayor Henry Babalan of Miami, Fla., before the Miami Lithuanian Club, on February 11, 1962. He spoke at a Lithuanian Independence commemoration.

....Various occupations and invasions have not stifled, much less destroyed the national feeling of patriotism of the Lithuanians, nor will the current Russian takeover throw any shadow, on or dim the light of their national allegiance or fidelity.

....Preservation of the ideals of liberty, freedom and human dignity will be accomplished despite the constant, evil efforts of the Russian hordes to strangle and shake off such values behind the iron curtain. Lithuania, deprived of political existence for 119 years, destined by Russia for denationalization and assimilation before the first World War, nevertheless recovered and regained her national independence after the outbreak or hostilities.

....The heroic and determined manner in which the Lithuanian people struggled and sacrificed in face of tremendous hardships and deprivation have been an inspiration not only to the people of the United States but to liberty loving people everywhere.

....The history of your people standing up to cruel oppressors, the courage of your soldiers as well as civilians shall not be forgotten.

....Your country shall live again and resume its rightful place in the organization of nations. The red flag of surrender will be taken down, and the flag of your country will once more blow in the Lithuanian winds and there will emerge, I firmly believe, a new Lithuania, with restored Independence, with a final victory which will bring in its

wake a new order based on freedom, on justice, on respect for human dignity. The free world can and must and, I believe, in time will win out against totalitarianism and with it the aims of your country and mine will be realized and fulfilled.

....The first price one has to pay for the ideals and privileges of democracy apart from understanding them is to live them. There are times when they have to be fought for, but first they have to be lived for.

....You must not be afraid. Intellectual, moral and spiritual courage is an indispensable price of liberty. Even physical courage cannot be ruled out when liberty is at stake. Neutrality and indifference represent too low a price.

....Determined, resolved, dedicated: the battle for the minds of men, psychological warfare, the war against false ideas and propaganda — will be won by us, because we have truth and God on our side.

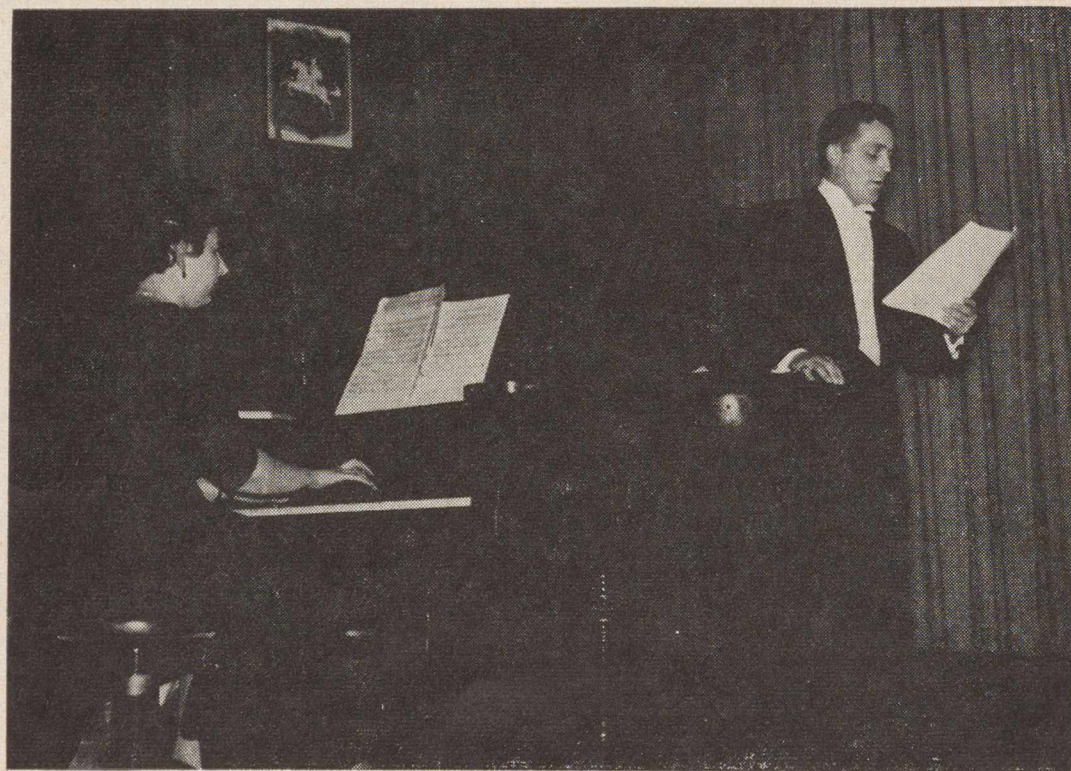
....We have dark days ahead, but in minds and hearts of 183 millions Americans we will find enough of the American Lithuanistic spirit to prove that the moral teachings of 20 century will not be buried by its enemy: Communism.

Excerpts prepared by D. N.

● Anti-religious campaigning by Party functionaries in Soviet Occupied Lithuania continues in reality and in the pages of the press. Recently, a woman suggested that school children be allowed to take part in traditional festivities planned by their parents for Christmas and Easter. She was cried down in the press in the customary Marxist terminology including the favorite word — "reactionary".

Leonas Baltrus, accompanied by his wife. The Inter-City Opera Fund presented their first scholarship to the Lithuanian tenor Leonas Baltrus. He is now preparing for singing in Carmen and Il Tabaro operas to be presented during April in New York City, Syracuse, Buffalo and Rochester. L. Baltrus studied in Vienna's Music Institute and continues his voice studies with the former Metropolitan soloist Anna Kaskas.

Sol. L. Baltrus, savo žmonos akomponuojamas rengiasi Inter-City operų Carmen ir Il Tabaro partijoms. Jis neseniai gavo tos kompanijos stipendiją. Studijuoja pas Anną Kaskas; mokėsi Vienos Muzikos Institute.

KAS TIK TURI GERĄ SKONĮ,

VISKĄ PERKA PAS LIEPONĮ.

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

Furniture Center, Inc.

Vietinių ir importuotų baldų prekyba.

Baldai siunčiami į visą Ameriką ir už jos ribų.

MARQUETTE PARKE

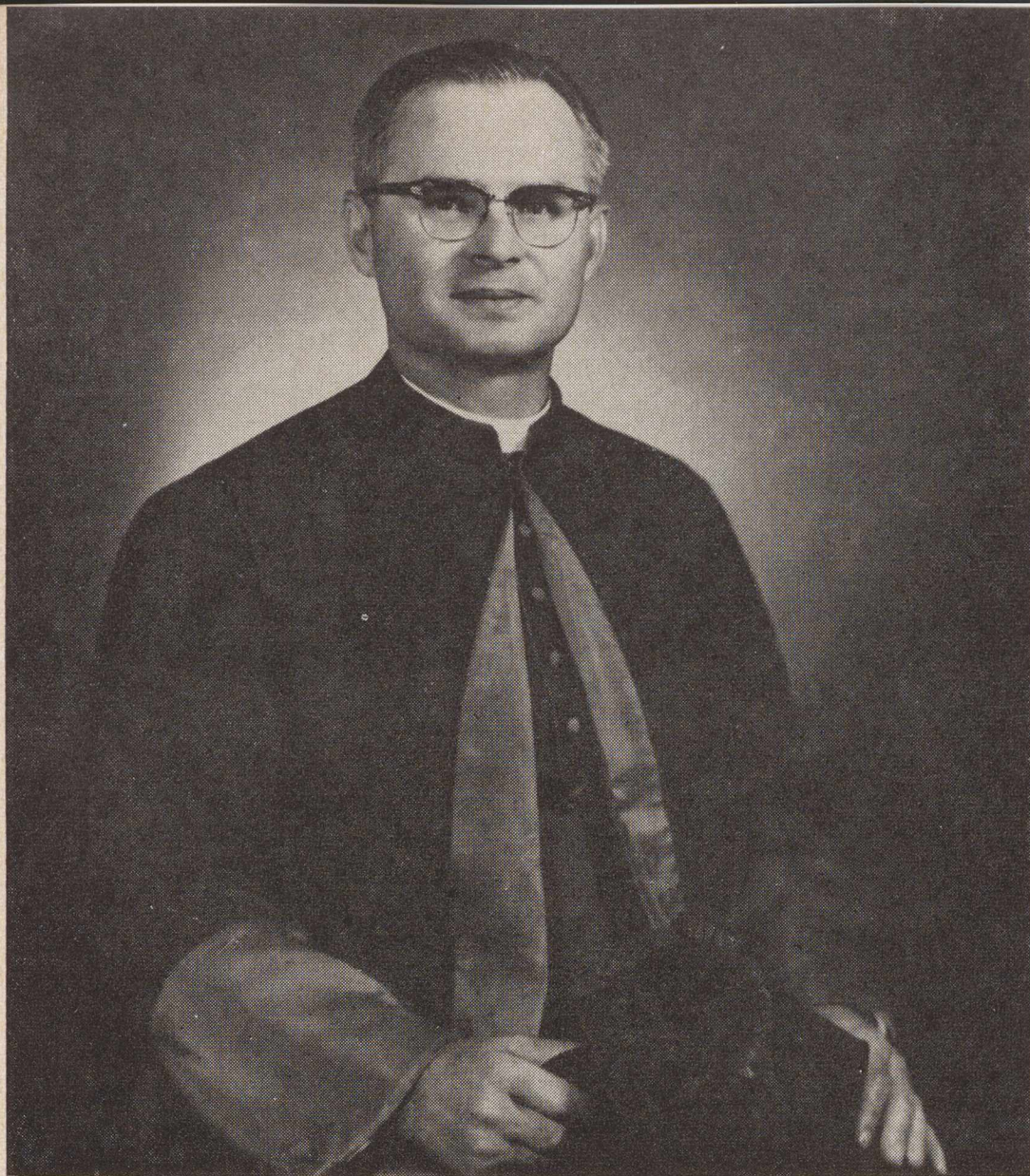
6211-6219 So. Western Ave.

PROspect 8-5875

BRIDGEPORTE — ved. Ed. Rudaitis

3207 So. Halsted St.

VICTORY 2-4226

THE MOST REV. CHARLES A. SALATKA, FIRST LITHUANIAN AMERICAN BISHOP

● On December 13, 1961, Pope John XXIII named Msgr. **Charles A. Salatka** Auxiliary Bishop to the Most Rev. Allen J. Babcock, Bishop of Grand Rapids, Mich. On March 6, 1962 he was consecrated by the Apostolic Delegate to the United States, The Most Reverend Egidio Vagnozzi, at St. Francis Xavier church in his home town. All members of the hierarchy in the U. S. were invited.

Charles A. Salatka was born on February 26, 1918 in Grand Rapids and attended Msgr. Joseph Lipkus' SS Peter and Paul elementary school, conducted by the Lithuanian Sisters of St. Francis of Pittsburgh, Pa. After attending St. Joseph's Seminary and the Catholic University in Washington, he was ordained on Feb. 24, 1945. A year later he studied canon law in Rome. He returned to his diocese in 1948 and became administrator of St. Michael's in Dennison, Mich., meanwhile retaining his duties as Diocesan Secretary. He was appointed Vice-Chancellor in 1954 and five years later was made Papal Chamberlain by His Holiness.

Msgr. Salatka's elevation to the episcopacy is the most significant event in the entire century that our people have spent on these foreign shores. (A. D.—Vytis).

● The Calcutta journal "The Port Engineer", reprinted an article by **Prof. S. Kolupaila**. It was entitled "Water Measurements in Hydraulic Structures and Power Plants."

● **Romas Šviedrys**, a graduate of Cornell University in physics, is now a professor at the University of Bogota, Colombia.

● A special committee has organized in Chicago to distribute Mrs. **B. Armonas'** account of life in Siberia, **Leave Your Tears in Moscow**. It is hoped to get 1,000 copies of the book into hands of U. S. Senators and Congressmen and other influential circles.

● **Bronė Jameikienė** has earned her master's degree in art at the University of Honolulu, Hawaii. She is a graduate of a Chicago art school.

● **Juozas Daubėnas**, teacher at the American Academy of Dramatic Arts in New York, gave a performance with members of the senior class of Moss Hart's comedy **Light Up the Sky**, on February 6.

● Israeli Ambassador to Norway, **Reuven Barkatt**, lately reassigned to a new post in Israel in preference to a tour of duty in Moscow, hails from Tauragė, Lithuania and speaks fluent Lithuanian.

● The diary of **Archbishop Jurgis Matulaitis**, Lithuanian candidate to sainthood, has been turned over for study to Rev. K. Reklaitis, head of canonization proceedings. The Italian version of the diary (to be followed by the Archbishop's letters) was done by Rev. V. Mincevičius.

LITHUANIAN MAPS

A multicolored map of Lithuania, is now available, compiled by **J. Andrius**, with the technical assistance of Profs. A. Salys, Stp. Kolupaila, K. Pakštas, Drs. M. Braks, M. Gimbutas, and A. Šapoka.

This is the definitive map of 1939, with insets of Lithuania in the Bronze and Iron Age.

Only a limited supply available.

Wall map, approx. 35x46: \$4.50
Book map, in folder: \$3.50
Now available to Lithuanian Days readers

LITHUANIAN DAYS
4364 Sunset Blvd., Hollywood 29, California

«LITHUANIANS MAKE NEWS»

● **Lithuanian Independence Day** observances this year (February 16) were highlighted by reception of a Lithuanian delegation by President Kennedy. Elsewhere, in the Senate and House, invocations were read by Lithuanian clergymen **Mykolas Kemėžis** and **Juozas Vaškas**. As is the custom, a number of state governors issued proclamations expressing concern over Lithuania's continued occupation by the Soviets the U. S. Government's stand against recognition of the occupation and the hope that Soviet oppression would be shortlived.

● **Dr. H. Montvilienė** presented a scholarly paper (The Application of Mathematical Programming in Engineering Problems) before the American Women's Engineering Society on January 29.

● **Phyllis Grendal** (Felicia Grendalytė), former English Editor of the monthly **VYTIS** and secretary to Honorary Lithuanian Consul **A. O. Shallna**, is the first Lithuanian woman to be appointed as a Massachusetts Republican State Committeewoman.

MISS PHYLLIS GRENDALE (right)

● The Melrose Symphony Orchestra, Boston, Mass., under the baton of composer **Jeronimas Kačinskis**, performed works by Haydn and Dukas on March 4.

● **Artist Romas Viesulas** was the recipient of a prize in graphic arts by the Brooklyn Museum of Art, where his works are on display from March 5 to June 3.

● **Rev. V. Mincevičius**, Roma, represented Lithuanian Christian Democrats at the Italian party convention in Naples, January 27 — February 2.

● The 18th Council of the **Knights of Lithuania**, under the leadership of Rev. V. Volkavičius, arranged an exhibit of Lithuanian folk art and handicraft at a Cambridge, Mass., library on Feb. 17.

● **Stasys Liepas**, Boston, Mass., will sing at a **Maironis Memorial Concert** sponsored by the Lithuanian newspaper **The Worker** in April in Brooklyn, N. Y.

● The West German newspaper **Die Zeit** in reporting technical and scientific advances made in 1961, mentions two Lithuanian engineers, **Donaldas Sanevicius** and **Algis Bagdonas**. The two men developed a nerve and brain wave apparatus which registers these impulses visually by electrical means. This is considered an important step forward in electronic science.

● The committee heading the **Lithuanian Genocide Exhibit** announce that the exhibit may be shown free of charge to any organization, club or private individual. The service is given in the interest of Lithuanian liberation and exists solely from donations. Contributions or requests for information should be sent to **Aldona Paukštis**, 4122 Drumond St., East Chicago, Ill.

J. Kajeckas (center), Lithuanian Charge d'Affairs, Eng. **A. Nasvytis** and **Armonas** family at Lithuania's Independence Day celebration in Cleveland. Mrs. **B. Armonas** and **A. Nasvytis** are coauthors of the bestselling personal account **Leave Your Tears in Moscow**, which relates the experiences of Mrs. **Armonas** behind the Iron Curtain. — The book is available at **Lithuanian Days Publishers**. Price: \$4.95.

Įž. **A. Nasvytis**, **B. Armonienė**, Lietuvos Atstovas Washingtonė **Juozas Kajeckas**, **J. Armonas, Jr.** ir **Jonas Armonas** Clevelandė Vasario 16 dienos minėjime. — **A. Nasvytis** ir **B. Armonienė** yra autoriai knygos "Ašaras palik Maskvoje", kurią išleido amerikiečių leidykla. Daug kas lietuvių šią knygą perka padovanoti amerikiečiams. Knygą galima gauti ir Lietuvių Dienų Administracijoje. Kaina \$4.95.

Foto V. Bacevičius

SOVIETINĖ REALYBĖ IŠ PO "ŠLUOTOS"

Autentiškos ištraukos iš okup. Lietuvoje leidžiamo satyros laikraščio "Šluotos"

PASLAPTINGA VILA

Prisiglaudusi
Prie šilo,
Tyli
Tyli
Tyli
Tyli
Vila.

Kad galėtų,
Kad mokėtų,
Daug
Oi, daug
Ji prakalbėtų.

Išklausytų,
Užrašytų
Prokuroras
Kalbą šitą,

Imtų ylą,
Siūtų bylą
Apie paslaptinę
Vilą.
Sviesto mūras,
Stogas — sūris,
Grietinė dažytos
Duryš.

Na, bet vila
Tyli
Tyli,
Prisiglaudusi
Prie šilo...

A. Bučius

ŠYPSENOS

Darbo propaganda

Mano bičiulis, įrodinėdamas, kad reikia dirbti, pavargo ir nuėjo gulti.

Pati didžiausia nesąmonė yra žodį "ilgas" rašyti su trumpąja "i".

MŪSŲ SKAITYTOJŲ NAUJAMETĖS TELEGRAMOS

Iš TAURAGĖS Tauro. Viešbutyje langus uždangstome paklodėmis, nes nėra užuolaidų. Penkiese skaitome vieną laikraštį, o prausykloje rankšluosčius kabiname ant savos sagos...

Iš VARĖNOS RAJONO: Slučas vakarinėje darbo jaunimo mokykloje semiamės mokslo žinias žibalių lempų šviesoje... Žibala gi perkame už 50 kilometrų—Merkinėje, o ne šalia mokyklos esančioje krautuvėje. Sako, toks patvarkymas. Visų kitų mokyklai reikalingų daiktų irgi važinėjame į Merkinę.

Iš NIDOS: Pas mus labai madoje uždarymai. Neseniai uždarinėjo naująjį restoraną. Uždarinėtojai užė ir gērė iš esmės. Paskui buvo uždarinėjamas vasaros sezonas. Vėl užimas ir gērimas. Iš ryto — eilutės su tuščiomis bonkomis prie parduo-tuvės. Kultūros namai snaudžia...

NAUJAMETINIAI LINKĖJIMAI

— Kokių kavinės lankytojų Jūs nepageidautumėte ateinančiais metais?

— Tokių, kurie vidurnaktį gedulingai užtraukia:

Burkuoja balandžiai po langu
Ir svyra jurginų žiedai...

Visiems neįtiksi

Kokiais keliais M. Zalieckienė atsidūrė Varėnos rajono Jokėnų kaimo krautuvės vedėja — sunku pasakyti. Prieš tai ji buvo dirbusi tų pačių Jokėnų kultūros namų direktore, iš kur buvo pašalinta už darbo sužlugdymą. Pasigailėjo rajono kooperatyvo vadovai ir paskyrė Zalieckienę į parduotuvę.

— Pasidarys prekybiniame fronte, — nutarė rajono prekybos valdytojas.

Tarė — padarė. Stovi Zalieckienė už prekystalio ir kai kam šypsosi, kai kam ne.

— Man kruopų miežinių tris kilogramus, — maloniai prašo moterėlė.

— Neturiu, vakar baigiau, — nukerta pardavėja šiurkščiai. Ir čia pat atsveria tų pačių kruopų geriau jai patikusiam pirkėjui.

Pasitaiko ir kitokių dalykėlių. Pavyzdžiui, ne vienas apylinkės gyventojas nusipirko silkų, mokėdami po 1,30 rb už kg ir tik vėliau pastebėjo, kad tos pačios silkės kitur kainuoja 0,70 rb.

Visa tai pusė bėdos. Blogiausia tai, kad parduotuvė du trečdalius darbo laiko yra uždaryta. O prie krautuvės būrys kolūkiečių trypčioja.

— Vedėja, nors rūkalais aprūpinkite, — neiškenčia kartais nekantariausieji.

— Aš jums nepersiplėšiu, — pik-tai atšauna vedėja.

Vargsta vedėja, besibardama su pirkėjais, bet dar labiau vargsta pirkėjai, bevaikštinėdami aplink parduotuvę.

J. Lauželis

atsakė "Neringos kavinės durininkas..."

(Skundų epidemija)

— Linkėjimų Naujams Metams? — klausia melsvos "Pobiedos varuotojas..."

— Kad žmonės mažiau rašytų. Oi, ne, neišsėdėsit — aš ne knygų ir laikraščių priešas. Yra dar viena raštų rūšis — skundai. Jeigu visų metų skundus sukrautum į mano mašiną — lingės sulūžtų. Prišoka prie taksi iš karto du žmonės — ir karas. Vienam — į Antakalnį, kitam — į Vilpėdę. Mašinos į dvi dalis neperplėši. Ir lieka vienas nuskriaustas. Palydėjęs aštriais žodeliais nutolstantį taksi, numerį užsirašo. Paskui — skundas, ilgą ilgiausias. Kol ji rašė — tris kartus pėsčias apie Vilnių būtų apėjęs.

LD red. pastaba. Skundų epidemija okupuotoje Lietuvoje yra apėmusi visas gyvenimo sritis, ne vien susisiekimą; kiekvienas skundžia vis už save mažesnį, kad tik kaip nors past nebūtų pirma apskūstas...

Kada skundžiama ir kada neskundžiama, tebūna pavyzdžiui kitame "Šluotos" nr. atspausťas "juokas":

VIEN ŠŪVIU — DU ZUKIU

Moterėlė: Drauge milicijos įgaliotini, mano kaimynas jau visi metai savo "Pobieda" vežioja kelei-

NEPADORI VIETA

Pirties laukiamasis Trakuose. Netoli kasos langelio, petim atsirėmusi sienos, lūkuriuoja mergina. Girgžteli durys. Įeina vyrukas. Mergina nelaukia, kol jis nueis prie kasos langelio, bet pati prieina prie jo ir, droviai rausdama, klausia:

— Ar jūs nenorėtumėt?

— Ko atsisuka vaikas.

— ...nueiti su manim į pirtį?..

Vyrukas nustebęs išpučia akis, paskui sodriai parausta. Tuo tarpu pro kasos langelį kyšteli kasininkės Trifanovaitės galva. Ji sako:

— Eikite su ja, eikite! Kitaip negalima. Po vieną aš neleidžiu...

Galutinai sutrikęs vyrukas dairosi, nori kažką sakyti, bet tuo metu vėl girgžteli durys. Įeina pagyvenusi moteriškė ir dėdė su dideliais ūsais.

— Gal ir jūs norėtumėt nueiti su mumis į pirtį?..

— Ką?! — pasipiktina moteris. — Kaip jums ne gėda? Aš padori moteris!.. Aš!..

— Ko jūs jaudinatės? — ramiai atkerta dėdė, šelmiškai sukdamas ūsą. — Aš, pavyzdžiui, mielai!..

Visi keturi rausta ir tyli. Bet vėl girgžteli durys. Įėjęs vyriškis visus juos išgelbsti iš dviprasmiškos situacijos.

Pasirodo, kasininkė turi bilietus tik po 5 rublius, o įėjimas kainuoja 2 rublius. Todėl jinau laukia, kol susirinks penki žmonės ir tada parduoda jiems visiems bendrai du bilietus po penkis rublius. Su dviem bilietais penki žmonės įeina į pirtį ir paskui išsiskirsto kas sau.

Taigi, jokios suktybės čia nėra. Ir

nusikaltimo nėra. Niekas nėra. Yra tik vietinės ūkio valdybos sandėlis, kuriame guli neužpajamuotos dvirublinių bilietų kopijūros už nemažą sumą.

Bet pirties lankytojai apie tai nežino. Todėl ir rausta. O turėtų rasti pirties vadovai.

M. Markevičius
L. Juozėnas

PADĖKA

Ukmergės rajono vietinio ūkio valdybai

Nusipirkome iš jūsų vienuolika tūkstančių (pirmos rūšies) cementinių čerpių. Apdengėme jomis ligo-ninės infekcinio skyriaus stogą. Pirmarūšės jūsų čerpės taip gerai praleidžia vandenį, kad net miela žiūrėti. Šiomet stogo dangą keisime. Prašome atsiųsti dar vienuolika tūkstančių, tik ne pirmos rūšies, o trečios. Gal pigiau atsieis?

(Parašai)

ĮSIGUDRINOME

Štai kaip mes dabar įsigudrinome dirbti draugai kolūkiečiai. Norite pamatyti filmą — atsivežkite aparatūrą patys, nuosavomis mašinomis. Nesivešite — matysite filmą, kaip savo ausis... Mūsų mašina? Prie mūsų mašinos nekibkite, ji dar nuo pernai metų rudens remontuojama. Atrodo, kad remontas užtruks taip ilgai, kaip lietuviškų filmų gamyba.

Šiaulių rajono
Kultūros skyrius

vius už didelį atlyginimą!

Įgaliotinis: Kodėl jūs tik dabar tepasakėte?

Moterėlė: Kad jis tik dabar pradėjo grasinti įskųsias mane už naminės degtinės pardavinėjimą...

Trūksta neigiamų veikėjų

— Kuo norite Jūs tapti ateinančiais metais?

— Neigiamu veikėju, — atsakė... dramos teatro aktorius, komiškų vaidmenų atlikėjas...

— Žinoma, ne gyvenime, o scenoje. Bet, atvirai kalbant, maža vilties, nes mūsų dramaturgai, kaip parodė 1961 metai, nelabai mėgsta juoktis.

LD red. prierasas. Mes pridėsime, ką aktorius nutylėjo: nelabai mėgsta juoktis iš rusų, iš partijos bosų, iš visos komunistinės santvarkos, kurios didžiausias juokdarys — jų "vadas" Nikita, trankas į stalą nusimautą batą... Okupuoto krašto komedijų rašytojai tegali (ir turi) juoktis tik iš buržuazinių kapitalistų, iš Amerikos ir iš visokių ir taip jau partijos nuskriaustų savų žmonių. Tai jiems įkyrėjo iki gyvo kaulo ir jau niekam nebejuokinga.

Kalbant apie skundus, reikia pasakyti, kad ir pats laikraštis "Šluota" daugiausia yra ne kas kita, kaip skundų maišas, į kurį dedami įvairiausi skundai ir netiesiogiai pranešimai policijos bei teismo įstaigoms, kad šios atkreiptų savo maloningą dėmesį. Taip ir esti.

VAIKO LŪPOS TIESĄ PASAKO
— Tėte, mums reikia pirkti kitą televizorių. Šitas labai nuobodus.

REKLAMA IR PILVAS

Atvažiuavome į Plungę vėlai vakare. Užėjome į restoraną pavakarieniauti. Paprašėme atnešti troškintą versienos.

— Nėra. Virtuvė dirba tik ligi vienuoliktos vakaro...

— Bet dabar dar be dvidešimties minučių vienuolika!

— Nežinau. Virtuvė nebedirba.

Nuėjome prie bufeto. Ten, po stiklu — kiauliena, salotos, kotletai, silkė, kiaušiniai... Grįžome prie staliuko:

— Atneškite šaltos kiaulienos.

— Nėra.

— Kaip nėra? Bufete po stiklu pažiūrėkite...

— Ten — reklamai. Kiauliena virtuvėje, o virtuvė nebedirba... Jei norite, atnešiu žuvies konservų "Kep-ta menkė alyvoje"... Kitokių nėra...

Susiveržėme pilvus ir nuėjome gulti. O pilvai urzgia, valgyti reikalauja. Nesutinka jie su tokia reklama.

Plungė

L. Petrauskas

—O—

KASDIENĖS ISTORIJOS

Mūsų specialus korespondentas praneša iš Kreingos rajono Kalnalio tarybinio ūkio:

DINGO 113 hektarų ariamos žemės. Tikrumoje ta žemė yra, kasmet ji apsėjama ir derlius nuimamas, o ataskaitose, kurias tarybinis ūkis rajonui pateikia, tų 113 ha nėra ir baigta. Buhalterijos darbuotojai dabar vaikšto galvas pametę — negali prisiminti, kada ir kaip ta žemė pradingo iš dokumentų.

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMOS,

kurios bendradarbiauja su "Lietuvių Dienomis".

Los Angeles, Calif.

LITHUANIAN MELODY HOUR

Transliuojamo šeštadieniais 9 val. ryto iš KBLA — 1490 kc stoties.
Direktorius Bruno Gediminas, 4023 W. 60 St., Los Angeles 43, Calif. AX 5-2260
Reikalų vedėjas — George Rudelis, 5027 Zelzah St., Encino, Calif.

Amsterdam, N. Y.

Lietuviška programa

WCSS — 1490 klc.
Sėkmadieniais 7-8 val. vakaro.
Programos vedėjas - Juozas Olšauskas.
Reikalų vedėjas ir pranešėjas:
Leonardas Hartvigas
17 Eagle St., Amsterdam, N. Y.

Baltimore, Md.

"RADIO PROGRAMA LIETUVIAMS"

Girdima Marylande ir Washington, D. C.
Sėkmadienį popietėmis 12:30—1:00
WBMD 750 kilocycles
Programos vedėjai: Albertas Juškus,
4515 Wilmslow Rd., Baltimore 10, Md.,
Phone: Tuxedo 9-8693;
Kęstutis Laskauskas, 1312 Birch Ave.,
Baltimore 27, Md. Phone: Circle 2-1779

So. Boston, Mass.

LAISVĖS VARPAS

Naujosios Anglijos Lietuvių kultūrinė
Radio Programa
Sėkmadieniais — 8-9 val. rytą.
AM bangomis 1190 kilociklų; FM bango-
mis 105.7 megaciklų iš
WKOX, Framingham, Mass.
P. Viščinis, programos vedėjas,
47 Banks St., Brockton 18, Mass.
Tel. JUniper 6-7209.

LIETUVIŲ RADIO KORP. PROGRAMA
seniausia liet. Radijo programa Naujojoje
Anglijoje, veikianti nuo 1934 m. bal. m.
vedama Stepono ir Valentinos Minkų, gir-
dima nauju laiku (viena valanda anksčiau):
Sėkmadieniais nuo 1:00 iki 1:30.
Boston, Mass. — WLYN - 1360
Programoje: pasaul. žinių santrauka, mu-
zika, dainos ir Magdutės pasaka.
502 E. Broadway, So. Boston 27, Mass.
Tel.: AN 8-0489

Lietuvių Radijo valanda
Sėkmadieniais nuo 11:00 iki 12:00 val.
WHIL — 1430 banga, Medford 55, Mass.
Jonas J. Romanas, vedėjas
170 H Street, South Boston 27, Mass.
Tel. ANDrew 8-7635

Chicago, Illinois

SOPHIE BARCUS

RADIO ŠEIMOS PROGRAMOS

Kas rytą nuo pirmadienio iki penktadienio
10:00 — 11:00.
Šeštadienį is sėkmadienį 8:00—9:30.
"Vakaruškos" pirmadienio vak. 7:00-8:00.
Visos programos iš
WOPA Stoties 1490 klc. A. M. 102-7 F. M.
7159 S. Maplewood Ave., Chicago 29, Ill.
Tel.: HEmlock 4-2413.

Cleveland, Ohio

Lietuvių Radijo programa TĖVYNĖS GARSAI

penktadieniais 8—9 val. vakaro
per WXEN-FM stotį 106,5 mc
Vedėjas — Juozas Stempužis.
4249 Lambert Rd., Cleveland 21, Ohio
Tel. 382-9268

Detroit, Mich.

"BALTIC MELODIES"

Detroit WJLB, 1400 kilocycles.
Saturdays 8:30 - 9:15 P.M.
Director: Helen Rauby.
16926 Pinehurst, Detroit 21, Mich.
Telephone: UNiversity 1-1072.

LITHUANIAN MELODIES Radijo valandėlė
girdima kiekvieną šeštadienį 5 val. p. p.
iš Detroito stoties WJLB — 1400 kil.
Direktorius Ralph Valatka,
15756 Lesure Ave., Detroit 27, Mich.
Telephone: BRoadway 3-2224

"LITHUANIAN VOICE"

WQRS stotis, FM banga 105,1.
Sėkmadienio rytą nuo 8:30 iki 9 val.
Programos vedėjas J. Kriščiūnas,
803 N. Crawford, Detroit, Mich.
Tel.: VI 1-5724

Hartford, Conn.

"TĖVYNĖS GARSAI"

Connecticut valstybės kultūrinė valandėlė
Hartford — WPOP — 1410 klc.
Kiekvieną sėkmadienį 11:00 iki 12:00.
Programos vedėjas A. Dragūnevičius,
273 Victoria Rd., Hartford, Tel. CH 9-4502

Madrid, Espana

VYKDOMOSIOS VLIKO TARYBOS RADIO BIURAS MADRIDE TAUTINIS ISPANIJOS RADIJAS

laiduoja lietuviškai 21:30 — 21:45
Lietuvos laiku (arba 19:30—19:45 Vid.
Europos laiku) 25 ir 42 metrų bangomis.
kiekv. programa kartojama kitos dienos
rytą 8:30 Lietuvos laiku (6:30—6:45 Vid.
Europos laiku 25 ir 42 metrų banga.

New York - New Jersey

"LIETUVOS ATSIMINIMŲ"

Radijo valanda girdima
kiekvieną šeštadienį 5:00—6:00 val. p. p.
iš New Yorko stoties WEVD - 1330 kilv.
ir 97.9 meg. (FM).
Direktorius Jokubas J. Stukas,
1264 White ts., Hillside, N. J.
Tel.: WAverly 6-3325

Philadelphia, Pa.

Lietuvių Bendruomenės Radijo Programa BENDRUOMENĖS BALSAS

Stotis WTEL — 860 kilocycl.
Šeštadieniais nuo 4:30 iki 5:00 p.p.
Kultūrinės, politinės apžvalgos, žinios,
vietos kronika, muzika ir skelbimai.
Valandėlės vedėjas Adolfas Gaigalas.
Programas tvarko ir praveda redakcinis
kolektyvas.

Rasyti: "Bendruomenės Balsas", 335 Titan
St., Philadlphia 47, Pa., Tel. HO 7-4176

Pittsburgh, Pa.

The First Lithuanian Radio Program in Pittsburgh, Penn.

Pittsburgh, Penn. - WPIT - 730 kilocycles.
Sėkmadieniais 12:30—1:00 p. p.
Programos vedėjai:
Povilas ir Gertruda Dargiai.
Visais reikalais kreiptis:
2040 Spring Hill Road, Pittsburgh 16, Pa.

Rochester, N. Y.

Lietuvių Radijo Klubas

Rochester, N. Y. — WHEC — 1460 klc.
Programos kiekvieną sėkmadienį
9:30 — 10:00 rytą.

Klubo valdyba:

Pr. Saladžius, garbės pirm., 309 Alphonse
St. (21); Pr. Puidokas, pirm. 38 St. Jacob
St. (21); A. Cieminis, vicepirm. 226 Lux St.
(21); Vyt. Žmuidzinas, ižd. 235 Furlong
St. (21); R. Kiršteinis, sekr. 213 Berlin St.
(21); Br. Krokys, narys 10 Dudley St. (5).
Programas praveda valdybos nariai ir šie
vedėjai: R. Gaidytė, St. Ilgūnas, D. Šiurilie-
nė, H. Žemelis.

Roma, Italia

ROMOS RADIJAS

Transliuojama kasdien nuo 20 val. 50 min.
iki 21 val. 10 min. Vidurio Europos laiku,
41,15 ir 50,34 metrų bangomis.
Vedėjas Dr. J. Gailius.
Circonvallazione NOMETANA 162

Sao Paulo, Brasil

"TĖVYNĖS GARSAI"

Lietuviška muzikos valanda

Radio Cometa — Z. Y. R. 217, vidutinė-
mis bangomis 1.130 klcs.; mikrobangomis
(frekvencia modulada) 1071 mg.

Sėkmadieniais

13:00 - 14:25 Rio de Janeiro laiku.
Vadovauja "Tėvynės Garsų" kolektyvas.
Caixa Postal 403, S. Paulo, Brazil, S. A.

Adresas:

Ši valandėlė girdima visose Amerikose.

Toronto, Ont, Canada

TĖVYNĖS PRISIMINIMAI

Kiekvieną sėkmadienį nuo 1 iki 2 pp.
WHLD stotis, Niagara Falls, N. Y. Banga
1270. Programos ved. J. R. Simanavičius,
145 Rusholm Rd., Toronto 4, Ont. Canada
Telef.: LE 4-1274

Vatikanas, Italia

Programa transliuojama 8 kartus savaitėje
Sėkmad. rytais 10:30 - 11:00 Lietuvos laiku
kiekviena vakarą 20:15 - 20:30 Liet. laiku.
Bangos: 31, 25, 19 ir 196 metrų.
Vedėjas Kun. Dr. V. Kaziūnas.
Adresas:
Sezione Lituana, Stazione Radio
CITTA DEL VATICANO.

WASHINGTON D.C.

Voice of America - Amerikos Balsas

Voice of America, Washington 25, D. C.
Pusės valandos programa duodama kas-
dien Lietuvos laiku 19 val. 30 min. —
11, 13, 16, 19, 25 ir 31 metro bangomis;
jos kartojamos 21 val. 30 min. — vidutine
251 m. banga ir 6 val. ryto 25, 31, 41 ir
49 m. bangomis.
Pastaba: vasaros laiku, kai Lietuvoj 19:30,
— Washington 12 val. 30 min. dieną,
Chicagoje — 11 val. 30 min. ryto
ir Los Angeles — 9 val. 30 min. ryto,
o Europoj Grinvičo laiku 16 val. 30 vak.

Waterbury, Conn.

LIETUVIŲ RADIO PARTIJA

WATR, Waterbury, 1320 kilocycles.
Kiekvieną šeštadienio vakarą
10:40 iki 7:30 p. m.
Programos vedėjas ir direktorius,
John D. Adams-Adomaitis
27 Congress Avenue, Waterbury, Con.
Telefonai: PLaza 3-2787 ir PL 3-8898

žurnalo ir knygu

PLATINTOJAI

JUNGT. AMERIKOS VALST.:

Baltimore, Md. — A. Česonis, K. Bradūnas.
Brooklyn, N. Y. — J. Pašukonis, L.A.P. Klu-
bo Spaudos Kioskas, J. Ginkus.

So. Boston, Mass. — D. Giedraitis, S. M.
kus, kun. J. Klimas.

Chicago, Ill. — K. Babickas, Balys Braz-
džionis, V. Grebliūnas; J. Karvelis; S.
Metrick, Marginiai, P. Švelnys, Terra,
B. Urbonas, V. Būtėnas.

Cicero, Ill. — J. Memėnas, E. Stangen-
bergas.

Cleveland, Ohio — Dirva, V. Rociūnas.

Detroit, Mich. — Gaiva, Neringa, St. An-
thony's Parish Library.

Elizabeth, N. J. — P. Kudulis, A. Rudzi-
tas.

E. St. Louis, Ill. — A. Vaitkus.

Grand Rapids, Mich. — J. Belinis.

Hartford, Conn. — Vl. Plečkaitis.

Los Angeles, Calif. — V. Prižgintas.

Newark, N. J. — K. Trečiokas.

Omaha, Nebr. — E. Ribokienė, kun. L.
Musteikis.

Philadelphia, Pa. — J. Karaška, B. Raugas,
V. Karalius.

Pittsburgh, Pa. — F. Žilionis.

Rochester, N. Y. — A. Sabalis.

Waterbury, Conn. — J. Gaidys, Spauda.

Waukegan, Ill. — V. Petrauskas.

Wilkes-Barre, Pa. — V. Ramanauskas.

Worcester, Mass. — P. Pauliukonis.

ITALIJOJE:

Rome — Kun. V. Mincevičius.

ISPANIJOJE:

Madrid — Kun. K. Patalavičius.

NAUJ. ZELANDIJOJE:

Auckland — G. Procuta.

VENECUELOJE:

Rev. A. Perkumas, Z. Domeika

ANGLIJOJE:

London — D. Daunoraitė.

KANADOJE:

Toronto, Ont. — A. Kuolas J. Smolskis
Time Cigar Store, V. Aušrotas.

Hamilton, Ont. — Z. Orvidas, J. Pleinys,
S. Bakšys.

St. Catherines, Ont. — K. Kudukis.

Montreal, Que. — P. Rudinskas (Parish Lib-
Winnipeg, Man. — S. Bujokas. / rary)

W. Lorne, Ont. — A. Kojelaitis.

Welland, Ont. — K. Žukauskas.

AUSTRALIJOJE:

Melbourne — A. Vingis, B. Zumeris.

Canberra — V. Balsys.

N. Geelong — L. Bertašius.

St. Kilda — P. Bienkevičius, N. Butkūnas
Sydney — Kun. P. Butkus.

Adelaide, Edwardstown — A. Kubilius.
Rivervale, W. Australia — Kun. L. Kemėsis.

Williamstown — Kun. L. Vaseris.

Cabramatta — J. Skirka.

Brisbane — K. Stankūnas.

* * *

SKAITYKITE

"LIET. DIENŲ" LEIDYKLOS

ISLEISTAS KNYGAS

L I E T U V I Ų
DIENOS
LITHUANIAN DAYS

ŠV. KAZIMIERO BAŽNYČIA VILNIUJE, PAVERSTA ANTIRELIGINIU MUZĖJUM.